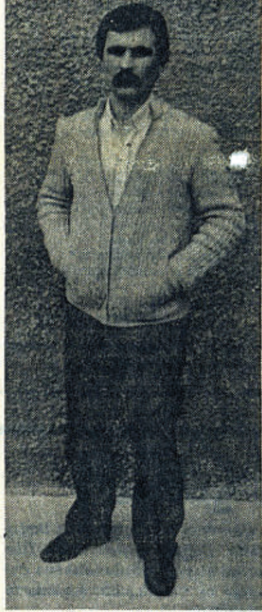
DEVRİMCİ İŞÇİ

SAYI 30 | 1 ARALIK 1986 | 2,- DM

BİR REJİMİN KİMLİK KARTI YA DA BİR DİRENİŞİN ÖYKÜSÜ

MUAMMER ÖZDEMİR, tutuklandıktan sonraki aylarda cezaevinde (yanda) ve Hannover'de tedavi edildiği hastahanede, 15.11.1986 (altta)

- **Ege Bölgesi'nde Devrimci Yol yararına faaliyette bulunmak "suçundan" önce idam, sonra müebbet hapis cezasına çarptırılan Muammer Özdemir Askeri Cezaevi'ndeki kötü yaşam koşulları nedeniyle hastalandı.**
- **Zamanında hastahaneye kaldırılıp ciddi bir muayeneye tabi tutulmayan arkadaşımız uzun çabalardan sonra muayene olabildi. Doktorlar Muammer'i ciddi bir muayeneden geçirmedikleri için hastalığa yanlış bir teşhis koydular.**
- **Daha sonra arkadaşımızın siroz hastalığına yakalandığı anlaşıldı. Buna rağmen askeri yönetimin yetkilileri Muammer'in tedavisi için herhangi ciddi bir girişimde bulunmadılar.**
- **2 yıldır ölüm tehlikesi altında yaşıyan arkadaşımıza tedavi olabilmesi için cezaevi yönetimi Pişmanlık Yasası'ndan yararlanmayı önerdi. Muammer bu öneriyi reddetti.**
- **İstanbul Adli Tıp Kurulu'nun önerisi üzerine Muammer Özdemir 13 Ağustos 1986 tarihinde hastalığı yüzünden ölebileceği gerekçesi ile 6 aylık bir süre için serbest bırakıldı.**

ORTADOĞU HARİTASI DEGİŞECEK Mİ?

Son günlerde ortaya çıkan uluslararası ve bölgesel düzeydeki bazı olaylar Ortadoğu haritasının değişeceği yönünde birer işaret olarak değerlendiriliyor. Yapılan yorumlarda Ortadoğu'daki muhtemel denge değişikliklerinde Türkiye'nin kilit bir rol oynayacağı vurgulanıyor.

Gerçekten de son zamanlardaki bazı gelişmelerin bu tür yorumları kuvvetlendiren özellikler taşıdığı söylenebilir.

* * *

Önceden oluşturulan planlar gereğince ve belli politik sonuçlar elde etmek amacıyla çeşitli devletlerin istihbarat örgütleri tarafından düzenlenmiş olabileceği gibi Arap ya da Filistin kökenli gruplar tarafından da düzenlenmesi muhtemel olan çeşitli olaylar gerekçe gösterilerek dünya kamuoyu emperyalist politikaların ve bcskıcı-saldırgan uygulamaların geçerliliğine ve haklılığına ikna edilmeye çalışılmaktadır.

Bu genel amacın yanısıra, sağda solda patlatılan bombalardan hareketle son zamanlarda Suriye'ye karşı izlenen politikalardan doğrudan Ortadoğu'ya yönelik bazı sonuçların elde edilmesinin amaçlandığı gözlenmektedir. ABD ve diğer emperyalist devletler İran-Irak savaşının Irak'ın aleyhine sonuçlanması durumunda bölgede batı aleytarı

Devamı Sayfa 21'de

Federal Almanya Cumhurbaşkanı R. v. Weizsaeker, Kenan Evren'in Almanya'ya gelmesi için yaptığı resmi davetiyeyi demokratik kamuoyu önünde geri çekmelidir!

Yazısı sayfa 3'de

OVACIK'TA 10 DEVRİMCİ KATLEDİLDİ

Faşist rejimin kolluk kuvvetleri 22 Kasım 1986 günü Tunceli'nin Ovacık bölgesindeki bir mezra evinde ve evin çevresinde beşinin dışında isimleri henüz tesbit edilemeyen 10 yurtseveri daha katletti. Olay şöyle cereyan etti: Tunceli'nin Ovacık bölgesinde 10 TKP/ML TİKKO taraftarı yurtseverin kaldığı mezra evi, 22 Kasım sabahı güvenlik güçlerinin Tunceli yöresinde sürdürdükleri seri arama ve operasyonların bir parçası olarak helikopterli bir komando birliği tarafından kuşatılmıştır. Ordu güçlerinin bu saldırısına karşı direnmek üzere 8 yurtsever Hürmük mezrasındaki evi terkederek, güvenlik güçleri ile 7 saat süren bir çatışmaya girmişler, çatışma 8 yurtseverin şehit düşmesi, 1 askerin öldürülmesi ve iki ordu mensubunun ağır yaralanmasıyla sonuçlanmıştır. Mezradaki ev komando kuvvetlerine ait helikopterlęr tarafından bombalanmış, çatışma sonucu evin içerisinde 2 devrimci daha yanmış bir vaziyette ölü olarak ele geçirilmiştir.10 yurtseverin cenazesi ailelerine teslim edilmemiş, yöredeki bir mezarlığa asker tarafından defnedilmiştir... Faşizm güçleri devrimci demokratik güçlere karşı yürüttükleri saldırılarına, bu toplu katliamı da eklemişlerdir.

Bölge halkı ve devrimcilere karşı hunharca yürütülen "operasyonlar" devam etmektedir. Ovacık yöresine, Ovacık kimlikli insanlara da dahil olmak üzere tüm giriş çıkışlar yasaklanmıştır.

Bu katliam ve operasyonlar Evren-Özal rejiminin Türkiye halklarına karşı yürüttüğü kuralsız savaşın doğrudan bir parçasıdır. Bu savaşa ve faşizmin katliamlarına sessiz kalınmamalıdır.

Cezaevi'nden...

(Bizim bahçenin çiçeği)

23.9.1986

Sevgili ağabey;

merhaba!

Sevgi ve kardeşlik dolu mektubunu almak beni çok sevindirdi.

23.09.1986

Sevgili .... ağabey;
Merhaba!

Sevgi ve kardeşlik dolu mektubunu almak beni çok sevindirdi.

Sık sık ve hepimize yazamıyorsun diye üzülmene hiç gerek yok. Arada bir de olsa dostların sağlık haberlerini alabilmek bizleri sevindiriyor. Mapustaki insan bolca mektup yazma koşullarına sahip. Ama ya dışardakiler. Onların çoğu dinlenmeye bile vakit bulamıyorlar çoğunlukla. İş güç ve onca sorundan baş kaldırıp yazmak kolay olmuyor, biliyorum. Ama iyice haber alamamak da bizleri meraklandırıyor. Sen kendini yormadan, vakit bulabildiğin anlarda yazarsan bu bize yeterli. Önemli olan sağlık haberlerinizi alabilmek. Kısacası mektup konusunda hiç canını sıkma. Yüreğinin sıcaklığını hep içimizde hissedeceğiz, yazabilsen de, yazamasan da.

Önceki mektubumda yazdığım şiirde karalamalar olduğunu belirtmişsin. Sanıyorum sakıncalı bulunan yerleri karalamışlar. Sağlık olsun. Biliyorsun mektuplar denetimden geçiyor. Neyin, ne zaman çizileceğini ise bizler bilemiyoruz. O nedenle de mektuplar bazen öyle karalamalı olabiliyor.

Selam ve isteklerini tüm arkadaşlara söyledim. Hepsinin de sana çok selamı var. ..... yazmıştır belki ama ben yine de yazayım. İki hafta önce buraya .....'dan .....'lerin davasından yargılanıp idam cezası alan üç kişi daha geldi. ....., ..., ..., üçü de ..... davasından. Böylece sayımız ....'e yükseldi. Hepimiz de iyiyiz ve neşemiz yerinde. Yavaş yavaş kışa hazırlanıyoruz. Bugün bahçedeki çiçekleri yemekhaneye taşıdık. Bahçe birden ıssızlaştı sanki. Apayrı bir güzellikleri vardı orada.

Bugün bir bacıdan mektup aldım; "Ne zaman çıkıyorsun" diye soruyor bana. Güldüm. Ona dedim ki, belki 1991'de belki de 2001'de. Ama nasılsa çıkacağız. Ya yürüyerek ya battaniye arasında, farketmez. Sonuçta mapushane bizsiz kalacak va ona bak.

Bizler için tasalanma can dost. Bizim asıl tasamız sizlersiniz. Sizleri mutlu görebilmek en büyük dileğimizdir. Yaşamımızın anlamı bu. Onun için kendine, kendinize iyi bakmalısınız. İnsanlarımız sağlıklı ve mutluysa biz de öyleyiz demektir değil mi?

Can kirva, benim bir şiirim var. Her yana yazdım onu. Sana da yazacağım. Oldukça uzun. Bu yıl barış yılı ilan edilmiş ya, oturup düşündüm. Yeryüzünde savaşlar varsa, savaşların çıkmasına neden olan etkenler varlık nedenlerini koruyorlarsa barışın, gerçek barışın olması olanaksız değil mi? Öyleyse savaşların ve savaşlara yol açan etkenlerin yok edilmesi gerekir öncelikle. İşte şiirim savaşı işliyor ve barışa çağrıda bulunuyor. "Güzel içerikli mektup istiyorum" demişsin ya bu şiir belki mektubuma böyle bir içerik kazandırır.

Şiirimi daha önce bir kaç yere yazdığım ve hepsine de sapasağlam ulaştığını öğrendiğim için karalama kuşkusu olmadan sana da yazıyorum.

ONBEŞ YAŞINDA CEPHEDEN MEKTUP

Bugün onbeşinci gün anne
Karşı dağın çimenini
Anlatmayı çok isterdim.
Topçular sürdü orayı
Kocaman mermilerle
Belki inanmazsın ama
Sabaha kadar
Çığlık çığlığa
İnildedi ormanlar.
Bir lale açmıştı ilk gün
Siperlerin önünde
Koca bir meme gibiydi başı
Kör bir kurşun dağıttı tepesini.
Bazen gökten kuşlar yağıyor
Kanatları yoluk kuşlar
Hep kızardın sapanla kuş vurmama
Şimdi insan vuruyorum anne
Yağlanmış tüfeklerle
Bugün onbeşinci gün anne
Düşman iki atım ötemizde
Sularla dolu siperler
Bildiğin su değil ama.
Biraz çamura bulanmış
Biraz insan kanına.
İnsan parçaları yüzüyor ortasında
Bazen top gibi kafataslar
Fırlıyor suyun üstüne
Ayaklarına bulaşıyor insanın
parça parça bağırsaklar

Bugün onbeşinci gün anne
Geceleri örten yok üstümüzü
Soğuktan morarıyor parmaklar
Onbeş gündür
Ölüm oturuyor karşımda
Bir sağımdan alıp götürüyorlar dostları
bir solumdan
Yüreğim ağzıma geliyor
Midemde bir top ateş
Her yere düşenin yarası bedenimde
Bağırarak kalkıyorum uykudan

Bugün onbeşinci gün
Biraz suskun ortalık
Düşmanın bayram günüymüş
Demek düşmanın da bayram günü var
Onlar da sevinçle sarılıyorlar birbirlerine
Onlar da eğleniyor anne
armağan alıyorlar.

Geçen bayramı anımsadın mı
Bir çocuk gibi
süslemiştin beni
-çocuktum elbet-
Elimden tutup
sokağa çıkarmıştın
Bir kız dudak bükmüştü geçerken
-anasının kuzusu-
demişti gülümseyerek.
Oysa bir yıl geçti aradan
Bir yılda canavar olur mu insan?

Bayramlarda kızardım insanlara
İki yüzlü olurlardı nedense
saklanırlardı
bayramın arkasına
Oysa ne kadar kolay
her gün bayram yapmak.

Dün bir düşman gördüm
karşı siperde
Kime benziyordu biliyor musun
Hani bizim mahallede
Güleç yüzlü bir delikanlı var
Kızların hayran olduğu
Hep kıskanırdım onu
İşte tıpkı o.
Neredeyse seslenecektim ona
Biri bir kurşun sıktı öteden
Parçaladı kafatasını
Küfrettim kurşun sıkan adama
İki gün tayınımı kestiler

Bugün onbeşinci gün anne
Düşamanlar
oyun oynuyorlar siperlerinde
Oyunları bizimkine benziyor
Bizim gibi gülüyorlar anne
Mektup yazıyorlar
sevdiklerine
Bizim gibi ölüyorlar
Yarın yine atılacak mermiler
Ç Oğu dönemeyecek memleketine

Bu sorular var kafamda annne
Saldırmasa insanlar birbirlerine
Kavgayı kaldırsalar
Dünya yetmez miydi hepsine
Yine olur muydu savaşlar.

Bir tutsak getirmişlerdi
bizimkiler sipere
Gülerek anlatıyordu adam
hem de bizim dilimizle
Sizin oradan evliyim
diyordu
Sizin sınır boylarından
Bir gözelce kızdı karım
Yıllarca el ettik
mendil salladık birbirimize
Bir gece geçtim mayından
Elini aldım elime
Yürüdük gittik oradan
Çocuklarımız var şimdi
Biri kız biri oğlan
Azıcık sizden çocuklar
Azıcık bizden
Şimdi soruyorlarmış annelerine
Savaşı babam mı kazanacak
sen mi?
Dedelerimiz
vuracak mı birbirlerini
Asker dayım
girerse sınırdan
bizi keser mi?
Yüreğime bir şey saplandı anne

Bugün onbeşinci gün
onbeş gündür
soğumadı tüfekler
patır patır dökülüyor insanlar
Çoğu çiftçi
Çoğu işçi ölenler
Bir başka yerde
bir başka zaman buluşsalardı
sözederlerdi
ekimden, üretimden
Akıl verirlerdi
iş bulurlardı birbirlerine
Dost olurlardı
Dünür olurlardı kimbilir
şimdi kurşun sıkıyorlar habire

Bu savaş niye anne
Dün bir subaya sordum
-Köylüymüş babası onun da-
Dünyayı bir mahalle saysak dedim
Ülkeleri birer ev
Komşu değiller mi birbirlerine
Komşu komşunun
külüne muhtaç derler.
Güzel güzel geçinsinler
Paylaşsalar yeryüzünde herşeyi
Hakcana, eşitcene
Ortak duysalar acıyı, mutluluğu
Silahları geçirseler haddeden
Raylar döşeseler demirleriyle
Hızlıca trenler yapsalar
İnsanlar dolaşsa gönüllerince
-çocuk-
dedi.
Güldü bana.
Savaşı biz mi çıkardık? Hayır
Ne sen ne ben
istemedik savaşı
Karşıdaki
köylüler de işçiler de
istemediler
Kararı ne biz verdik
ne de onlar
Birilerinin çıkarı var oğlum
Birileri
savaşı çıkaranlar.

Savaşı kim çıkarır anne
Köylüler olamaz asla
Savaşlarda ürünleri yanıyor
Hayvanları ölüyor
biner biner
Evleri ateşe veriliyor
Tarlaları gidiyor ellerinden
Hastalıktan kırılıyor köylüler.

Babam işçiydi anne
Savaş açar mıydı öbür işçiye
Başka ülkelerin işliklerinde
birlikte balyoz salladılar
birlikte kurdular binaları
Birlikte yarattılar herşeyi
Uykuyu nasır ettiler
Sevgiyle anmaz mıydı
babam onları.

Bakkallar, kasaplar
Nasıl savaş çıkarsın anne
Kendileri zor geçiniyorlar
Çoğu ülkeleri bilmezler bile
Öğretmenler,memurlar
Savaş çıkarır mı anne
Ya dul kalan kadınlar
Ya el kadar çocuklar.

Bugün onbeşinci gün anne
Süngüler bileniyor
Yağlanıyor makinalılar
Yarın öleceğim belki de
Savaşı çıkaran
ben miyim anne...

Anne senden bir dileğim var
Topla kadınları
Topla bakkalları kasapları
Çocukları, öğretmenleri
işçileri, köylüleri
Artık dul kalmak istemiyoruz
Artık ölsün istemiyoruz çocuklar
Artık savaş istemiyoruz
diye bağır
Bir savaş da sen aç anne
Savaşı sürdürmek isteyenlere
Bu son savaşı olsun insanın

Bugün onbeşinci gün anne
Bir çığlık gibi sokuldu
Gecenin böğrüne
Karanlığın işaret fişekleri
İşte başlıyor yeniden
Haydi hoşçakal anne
Sözümü unutma sakın
Dönersem ellerinden öperim
ölürsem
bil ki,
Gözüm kaldı geride

Hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyor özlemle kucaklıyorum.

DEVRİMCİ İŞÇİ
*

Impressum:
V.i.S.d.P.: S. Soylu
c/o. Karolinen Str. 1-A
2000 Hamburg 6
*

Yazışma Adresi:
Devrimci İşçi
c/o. R. Öncan
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91
*

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
G. Kurban
Konto Nr.:253 07 096
BLZ: 250 501 80
*

Fransa	6.- ff
İsviçre	2.- sfr
Hollanda	2.50 hlf
Avusturya	15.- s.
Belçika	35.- bfr.
İsveç	5.- skr.
Danimarka	6.50 dkr.

BAĞIŞA ÇAĞRI

Her yıl olduğu gibi, bu yıl da *Devrimci İşçi tarafından Bağış Kampanyası açılmış bulunmaktadır. Bağış kampanyamız, Türkiye'deki devrimci güçlerin önlerine koymuş bulundukları çeşitli görevlerin yerine getirilmesine ve karşılaşılan sorunların çözümüne katkıda bulunmaya yöneliktir.*

Bilindiği gibi, ülkemizdeki ilerici, demokrat ve devrimci kesimler, hem kendilerinin, hem de emekçi kitlelerin karşı karşıya bulundukları sorunların çözümü için belli bir çaba içerisindedirler. Bu çabaların bir yönü de demokratik hak ve özgürlüklerin yeniden kazanılması mücadelesinde somutlaşmaktadır. Kitlelerde yeni yeni başlayan hareketlenmelerle, bu çabalar arasında giderek fiili bağların kurulacağı söylenebilir. Bu bağın kurulabilmesinde, şüphesiz Devrimci Güçler'in önemli görevleri ve sorumlulukları bulunmaktadır. Devrimciler, bu sorumluluğun bilinciyle hareket etmektedirler. Bu sorumluluk, bugünkü evrede kendisini, toplumsal muhalefetin Devrimci-Demokratik seçeneğe kanalize edilmesini sağlayacak bağımsız devrimci bir hareket yaratma görevinde somutlaştırmaktadır. Kampanyamız bir yönüyle de bu kapsamdaki bir görevin yerine getirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Öte yandan yine bilindiği gibi, ülkemizde devrimciler, ister cezaevinde olsun, ister dışarıda, büyük bir ekonomik zorluk içindedirler. Cezaevlerinde hâlâ yüzlerce devrimci vardır ve bunların çoğu tedavi olmak zorundadır.

Kampanyamız, bir yönüyle de zor durumdaki devrimcilere destek olmayı amaçlamaktadır.

Türkiye'de ilerici ve devrimci güçlerin siyasal ve toplumsal gelişmelere müdahele edebilecek konumlara yükselmesi gerektiğine inananların kampanyamıza gönülden katılacaklarına inanıyoruz.

Ve tüm ilerici, demokrat ve devrimci güçleri, Devrimci İşçi'nin kampanyasına aktif şekilde katılmaya, kampanyanın örgütlenmesinde görev almaya çağırıyoruz.

HALK DÜŞMANI EVREN ALMANYA'YA GİRMEMELİDİR!

Federal Almanya Cumhurbaşkan'ı R. v. Weizsaeker geçtiğimiz mayıs ayı içerisinde "Türk-Alman dostluk ilişkilerini geliştirmek ve pekiştirmek, Almanya'nın Türkiye ile olan ekonomik-siyasi ve askeri ilişkilerini derinleştirmek ve demokrasiye geçişi" selamlamak gibi hedefleri içeren bir ziyareti, Kenan Evren'in resmi konuğu olarak Türkiye'de gerçekleştirmiştir.

Türkiye'de "demokrasiye dönüş ve demokratikleşme sürecinin adımları faşist Hitler diktatörlüğü döneminde takibe uğramış ve Türkiye'de iltica etmiş Alman vatandaşlarının durumu, İnsan Hakları'nın çiğnenmesi" ve Almanya'da yaşamak zorunda bırakılmış Türkiyeliler'in "sorunları" gibi konularda faşist Evren-Özal rejiminin temsilcileri ve yetkilileri ile temaslarda bulunan Alman Cumhurbaşkanı Weizsaeker, yukardaki konularda rejim açısında "olumlu" bir tavır sergiledikten sonra, ziyaretinin doruk noktası olarak, dünün cunta generali, bugün rejimin dikey hiyerarşisi içerisinde tekelci burjuvazi ve emperyalizm lehine oluşan tüm siyasal yetkileri kendisi üzerinde merkezileştiren Cumhurbaşkanı Kenan Evren'i bizzat kendi resmi konuğu olarak Almanya'ya davet etmiştir.

Evren-Özal diktatörlüğünün 6,5 yıldır işlediği tüm cinayetlerin, işkence suçlarının baş faili, sicili emekçi halklarımızın kanı ile yüklü Evren'in Almanya'ya ziyareti önümüzdeki aylarda gerçekleşecektir.

Kendisini "demokrasinin beşiği" olarak lanse etmeye özel bir itina gösteren F.Alman devletinin Cumhurbaşkanı Weizsaeker'in resmi konuğu olma "şanına" yakında erişecek olan Evren kimdir? Federal Alman Cumhurbaşkanı kimi davet etmiştir?

Türkiye emekçi halklarının yıllardır kemiklerinde hissetikleri ve bildikleri gibi, Cumhurbaşkanı Kenan Evren Türkiye tarihinin en kanlı cuntasının şefliğini üstlenmiş, mazlum Kürt halkına faşist ordu süngüsüyle ve tekrar tekrar gündeme getirilen operasyonlarla milli zulmün en katmerlisini layık görmüş, yüzlerce devrimci ve demokratın katili ve her türden açık faşist baskı ve zülm uygulamalarını devam ettirmekte kararlı olan bugünkü rejimin Cumhurbaşkanıdır.

Evren, iyiden, güzelden yana, Türkiye emekçi halklarının kayıtsız şartsız egemenliğinden yana olan her şeye ve herkese düşman bir rejimin en önde gelen temsilcisidir.

Evren, işçi sınıfının ve tüm çalışan kesimlerin her türden hak ve özgürlüklerini faşist ordunun çizmeleri altında çiğneyen, emekçi halkların ekonomik-demokratik örgütlenmelerini terör ve baskı ile dağıtan, yönetici ve üyelerini Nazi döneminin toplama kamplarını andıran hapishanelerde çürümeye terk edenTürkiye'nin bugünkü faşist cumhurbaşkanıdır.

Kenan Evren, suçsuz Kürt köylülerini zorunlu iskân uygulamaları ile, olağanlık kazanmış faşist ordu operasyonları ile, Kürt Halkı'nı her türden dil kültür, örgütlenme ve düşünce belirtme gibi hak ve özgürlüklerini ortadan kaldırarak, Kürt Halkı'na ait tüm değerleri çiğneyerek, Kürt kadınlarının cinsel organlarında, yüzleri kızarmadan "teröristlerle ilişki" arayan bir bütün olarak Kürt Halkını terörize eden uygulamaların baş sorumlularından biridir.

Emperyalizm ve tekelci kesimlerin çıkarları doğrultusunda, tüm nisbi demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırarak, tüm devlet organları içerisinde açık faşizmi kurumsallaştıran bir rejimin başı Kenan Evren, halkın devrimci önderlerini rejimin işkencehanelerinde, idam sephalarında, dağlarda ve sokaklarda katleden, devlet güvenlik güçlerinin başkumandanı, eli kanlı bir halk düşmanıdır. Katil Kenan Evren Türkiye Halkları'nın baş düşmanıdır.

Bir avuç sermaye babasının çıkarlarını gerçekleştirme adına, Türkiye Emekçi Halkları'ni İMF patentli ekonomi-politikalar eşliğinde ve sonucunda açlığa, sefalete ve yoksulluğun en katmerlisine iten kapitalist sömürü ve talan düzeninin devamlılığını garanti altına almakla yükümlüdür. Bu doğrultuda da tüm yetkilerle donatılmış bir makamın bekçisidir Kenan Evren !

Kenan Evren gibi sicilli bir faşistin Almanya'ya resmi daveti hangi anlama gelmektedir?

Açık faşizmin, tekelci sermaye çevrelerinin oligarşik ittifak içerisindeki atakları ve ordunun bu bir avuç sermaye kodamanı adına, Türkiye'deki gelişmelere 12 Eylül Faşist Darbesi'yle müdahelesi sonucu, egemen olduğu ve kurumsallaştırıldığı TC Devleti, faşist cuntanın iktidara gelişinden sonraki süreçte, uluslararası planda önemli puan kaybına uğramıştır. Bu puan kaybı, kendisini Avrupa çapında diplomatik değer taşıyan tüm kurum ve kuruluşların Türkiye'de oluşturulan açık faşist rejim ile resmi ilişkileri ya tamamen kesmeleri, ya da geçici bir süre için de olsa dondurmalarında somutlaşmıştır. Kuşkusuz bu gelişmeler, Avrupa'da yaşamak zorunda bırakılmış Türkiye'li devrimci ve demokratların, açık faşist terör uygulamalarının bilinçli ve doğru bir şekilde teşhirine yönelmelerinin bir sonucu olarak da belirmiştir.

Dondurulmuş veya tamamen kesilmiş olan bu ilişkilerin yeniden normalleştirilmesi veya kazanılması tamamen anti-demokratik temellerde yükselmiş, Evren-Özal rejimi tarafından bir prestij sorunu haline getirilmiştir. Kaybolan ya da sarsılan bu prestiji yeniden sağlamak, çeşitli batılı kurum ve kuruluşlarla ilişkileri yeniden normalleştirmek ve geliştirmek, pürüzsüz bir diplomatik ilişkiyi gerçekleştirmek hedefleri ile tekelci sermayenin bekçisi belli bir süredir çok yönlü bir atağa kalkmıştır. Evren-Özal faşizminin, sistemin eteklerinde örtülü bir nisbi demokratik icraya parlamentolu, partili bir uygulamaya yönelmesinde uluslararası planda kaybedilen prestijin yeniden sağlanması önemli bir rol oynamıştır. Gelişmeler devrimcilerin subjektij niyet ve istemlerine rağmen büyük ölçüde cunta güçlerinin hedefliliği ve arzu ettiği yönde gelişmiş, Avrupa çapında rejimin kaybettiği mevziler rejim tarafından yeniden kazanılmaya çalışılmaktadır.

Bu resmi davet, Türkiye açısından 12 Eylül 1980 sonrası oluşturulan siyasi yapının Türkiye halklarına karşı sürekli gündemde tutulan baskı, zulüm ve terör uygulamalarının Batılı devletler ve Avrupa kamuoyu nezdinde meşrulaştırılması anlamına gelmektedir. Bu uygulamaların uluslararası planda çeşitli yaptırımlarla karşılaşmaması, desteklenmesi maiyetindedir.

Kenan Evren, rejimin tüm bu uygulamalarına rağmen Avrupalı yandaşlarına ve kamuoyuna Türkiye'yi dikensiz bir gül bahçesi olarak sunacaktır.

Federal Almanya açısından sorun açıktır. Alman egemen sınıf ve zümrelerinin siyasi temsilcilerinin bu ziyaret ile elde etmek istedikleri açıktır; Türkiye'deki faşist rejimin uluslararası planda ve Avrupa kamuoyunda meşrulaştırılmasına, destek görmesine sözcülük etmenin karşılığı olarak *birincisi; Alman tekellerinin* Türkiye'deki gelir kaynakları garanti altına alınacak, ikincisi, bir pazarlık konusu haline getirilen Türkiye'nin AET'ye girişi durumunda resmi anlaşmalara göre ortaya çıkan serbest dolaşım hakkından ya vazgeçilecek ya da bu hakkın fiili kullanımı bilinmez bir tarihe ertelenecek veya uzak gelecekteki yeni anlaşmalara terk edilecektir. Ayrıca, Alman savaş sanayinin Türk Ordusu'nun NATO'nun Orta Doğu düzelemindeki çıkarlarını yerine getirebilecek bir modernizasyonu için üreteceği ve ürettiği silahlardan elde etmeyi hesapladığı kârların ve bu alandaki yeni ihaleleri Alman tekellerin sömürüsüne sunulması garanti altına alınmak istenmektedir. Bilindiği gibi, Alman devleti ve savaş sanaaisi Türk Ordusu'nun modernizasyonu için önemli görevleri yerine getirmektedir. Milyarlarca marklık askeri yardımın yanısıra Alman tersanelerinde savaş gemileri inşa edilmekte, Türkiye'de oluşturulan Çevik Kuvvetlerin askeri eğitimine Alman vurucu timi GSG 9 tarafından eğitilmektedirler. Alman yetkilileri Türk polisinin eğitimine de aynı şekilde önem vermektedirler. Bu örnekleri çoğaltmak mümkündür.

***

Cunta şefinin Almanya Cumhurbaşkanı Weizsaeker tarafından daveti, Türkiye halklarının ekonomik-demokratik taleplerine, en temel hak ve özgürlükleri uğruna vermeye çalıştıkları mücadeleyi, mahkum ailelerinin cezaevi koşullarının düzeltilmesi, baskı ve işkence uygulamalarının ortadan kaldırılması ve Genel Af girişimlerine, öğrenci gençliğinin YÖK yasalarına ve özerk üniversite için mücadelelerine, yönelik bir saldırıdır. Bu davet Alman devletinin ve diplomatik çevrelerinin her türden insan hakkına tecavüz eden Evren-Özal rejiminin tüm uygulamalarına suç ortaklığı yaptığının resmi ve kamuoyu önünde sergilenen bir belgesidir. Bu davet Alman devletinin uluslararası planda bugünkü rejimi yalnız bırakmayacağının bir kanıtıdır.Demokrasinin ve insan haklarının beşiği olarak kendisini dünya kamuoyu önünde sergilemeye büyük önem gösteren F. Alman devleti bu resmi davetin ortaya koyduğu gibi, Türkiye halklarına faşizmin barbarlığı ve zulmüaltında inlemesini, uygulanan ekonomi politikalar sonucu iliğine kadar sömürülmesini reva görmektedir.

Geri bıraktırılmış ülkelerdeki açıkfaşist ve gerici diktatörlüklerin her türden baskı ve zulüm uygulamalarını destekleme ve meşrulaştırmayı emperyalist bir dış politika olarak benimsemiş FAC bir taraftan ülkesinde, takibe uğramaları sonucu yaşayamaz hale gelen ve bu sebeplerden dolayı Almanya'ya iltica eden mültecilere karşı neo-faşist saldırılara adeta zemin hazırlarcasına gerici-şövenist bir kampanya başlatıyor, sınırlarını "teröristlere kapatıyor. Diğer taraftan 6,5 yıldır ordu, polis ve rejimin diğer kurumların aracılığıyla Türkiye halklarına karşı uygulanan terörün faillerinden biri olan faşist Kenan Evren'i Almanya'ya davet ediyor.

Yüreği Türkiye halklarının yanında çarpan, iyiden, güzelden yana olan, faşizme ve onun her türlü uygulamalarına karşı olan Türk ve Kürt halklarına karşı bir saldırıdır bu davet. Aynı zamanda bu davet, Alman devrimci-demokratik kamuoyuna karşı da bir saldırıdır. *Bu saldırıya karşı sessiz* kalınmamalıdır.

TÜM ANTİ-FAŞİST, DEVRİMCİ ve DEMOKRATİK GÜÇLERE EYLEM BİRLİĞİ ÇAĞRISI

Yukarıda uzun uzun anlatmaya çalıştığımız sonuçları ve hedefleri içeren Evren'in Almanya ziyaretini engellemek, Federal Alman Cumhurbaşkanı'nın Evren'e resmi davetini geri çektirmeyi, bu davetten caydırmayı hedefleyen bir faaliyetliliği südürmek için belli bir süredir Devrimci İşçi ve bazı Alman sol çevreleri tarafından bir kampanya hazırlığına başlamış durumdayız.

Faşizme, işkencelere, idamlara, sokakta insanların vurulmasına, Kürt halkının katledilmesine karşı olan tüm güçlerin bu kampanya hazırlığına fiili destek vermeleri ve aktif olarak katılması önemli bir görev haline gelmiştir.

Devrimci-demokratik güçlere Evren'in Almanya ziyaretini engellemede önemli görevler düşmektedir.

Evren'in Almanya'ya daveti vesilesiyle birlikte devrimci-demokratik güçlerin; Türk ve Kürt halklarına karşı uygulanan anti-demokratik uygulamaları, işkenceleri, cezaevi uygulamalarını, faşist imha operasyonlarını, insan hak ve özgürlüklerini kapsayan bir çalışma tekrar Almanya ve Avrupa kamuoyunda güncel hale getirilmelidir.

son yıllarda Türkiye'de meydana gelen "siyasal gelişmeleri, Türkiye halklarının kısa ve uzun vadeli talepleri açısından bu gelişmelerin önemi ve anlamlarını, paneller, seminerler, açık oturumlar v.s. gibi araçlar aracılığıyla en geniş Alman ve Türkiyelilere anlatabilmelidirler.

Cumhurbaşkanı Evren'in ziyareti sırasında Türkiye, FAC'nin siyasal sahnesinde birinci madde olmalı, bu doğrultuda faaliyetlilikler yürütülmelidir.

Evren'in ziyaretine tavır alış ve pratik-politik faaliyetlilik açısından, Türkiye Solu açısından bir sınav olacaktır. Almanya'da Türkiye Solu'nun uzun vadede zemin bulabilmesi büyük ölçüde Evren'in ziyaretini engelleme doğrultusundaki kampanyanın başarılı bir şekilde yürütülmesine bağlıdır.

1- En geniş kesimler, partiler, kiliseler, çeşitli örgüt ve kuruluşlar, insiyatifler, yerel yönetim ve parlamentolar ve tek tek kişiler bu somut hedefe yönelik harekete geçirilmeli bu kesimleri harekete geçirebilecek faaliyetliliğe şimdiden başlanmalıdır.

2-En geniş Alman ve Almanya'da yaşayan yabancıların katılımı ile çeşitli parti binaları, belediye başkanlıkları, yerel parlamentolar v.s. ziyaret edilmeli, bunların K. Evren'in Almanya'ya davetini protesto eden telgraf ve mektupları Weizsaeker'e ve Kohl Hükümeti yetkililerine göndermeleri sağlanmalıdır. Yeşiller v.b. kesimler aracılığıyla yerel parlamentolarda Evren'in ziyareti ve Türkiye'nin yeniden gündeme gelmesine yönelik pratik adımlar hemen atılmalıdır.

3- Basına bu tür faaliyetlilikler ve sonuçları yansıtılmalı tanınmış çevrelere basın açıklamaları yaptırılmalıdır.

Evet, bugünkü gelişmelerin Almanya'daki Türkiyeli devrimcilere yüklediği görev halk düşmanı Kenan Evren'i "layık" olduğu biçimde karşılamaktır. *Tüm güçler üzerine düşeni yapmalıdırlar.*

BİR REJİMİN KİMLİK KARTI YA DA BİR DİRENİŞİN ÖYKÜSÜ

Ege Bölgesi Devrimci Yol Davaları'ndan birisi olan Kutlubey davasında yargılanan Muammer Özdemir İzmir Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nce önce idam cezasına çarptırıldı. Mahkeme daha sonra Özdemir'in cezasını ömür boyu hapse çevirdi. Davayı görüşen Askeri Yargıtay cezayı onayladı. Askeri Yargıtay'ın Muammer Özdemir'in ömür boyu hapis cezasını onaylamasının gerekçesi ilginç: *"Sanığın Devrimci Yol yararına çalıştığı, eylemlere katıldığı, Kutlubey sorumluluğu yaptığı anlaşılmıştır..."* Muammer Özdemir'e yüklenen "suçlar" arasında miting düzenlemekten, seminer yapmaya, MHP'li yaralamaktan, 12 Eylül'den sonra jandarmayla çatışmaya girip asker ve subay yaralamaya kadar çeşitli olay ve iddia yeralmaktadır.

1980 yılının kasım ayında Denizli'nin Çal ilçesinin Kutlubey kasabası civarında candarma ile giriştiği silahlı çatışma sonunda yakalanan Muammer'e rejim tarafından sadece müebbet hapis cezası verilmedi. Rejim, Muammer'i diğer bir çok devrimciye yaptığı gibi fiziki olarak da cezalandırdı, O'nu cezaevinde ölüme terketti. 12 Eylül yönetimi işkenceyle ve cezaevindeki diğer baskı uygulamalarıyla da yetinmeyerek devrimcileri ömür boyu *sakat kalacak* ya da yavaş yavaş ölecek şekilde cezalandırma yollarını denedi. Mahkemenin verdiği idam cezası başka bir yöntemle yürürlüğe konuldu.

İşte Muammer Özdemir bu şekilde *cezalandırılanlardan* sadece birisi. Muammer Özdemir örneği, bir yönüyle 12 Eylül Rejimi'nin kimlik kartı olurken, bir yönüyle de onurlu bir direnişin somutlanmasıdır.

MUAMMER ÖZDEMİR'E NE OLDU?

Halen yakalandığı hastalıktan kurtulmak için büyük bir direnç gösteren ve tedavisine yurtdışında devam edilen Muammer Özdemir'in yaşam öyküsünü ve başından geçenleri izlersek, 12 Eylül'ün *kimlik* kartını nelerle dolu olduğunu bir kere daha görmek kolaylaşacaktır.

Muammer Özdemir, kendisine biçilen ceza gereğince ömürboyu hapiste kalması gerekirken 13 Ağustos 1986 tarihinde 6 aylığına serbest bırakıldı. Serbest bırakılmasının gerekçesi, tutulduğu hastalığın cezasını çekmesine ve cezaevinde kalmasına engel olmasıydı. 2 yıldır sirozdan rahatsız olan fakat doğru dürüst tedavi edilmeyen arkadaşımız hastalığının son aşamasında 6 aylığına serbest bırakılıyor ve kendisine 1987 Şubat ayının ortasında tekrar cezaevine gelmesi tembih ediliyordu.

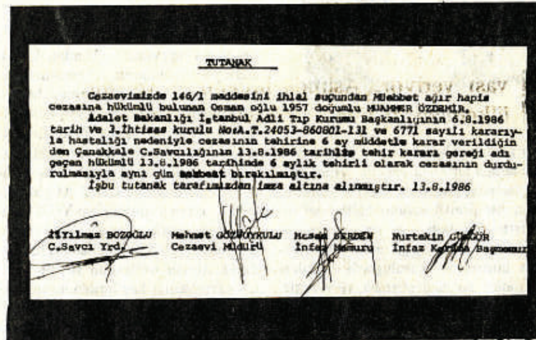
Bir devrimcinin daha henüz yargılanması bitmeden ve idam cezası almadan cezaevinde, hem de İzmir gibi bir şehirde ölüme terk edilmesi nasıl mümkün olabilmekteydi?

Bu soruya Muammer Özdemir kendisi ile yaptığımız uzun bir röportajın ilgili bölümünde şöyle cevap vermeye çalıştı:

"Hastalığa 2 yıl önce cezaevinde yakalandım. Hastalığın nasıl oluştuğuna gelince: Kesin olarak bilinmemekle birlikte hastalığa sebep olan şeyleri şöyle sıralayabilirim: Cezaevinde yattığım süre içinde uzun süre devam ettirdiğimiz Açlık Grevleri, gerek Emniyette gerek cezaevinde gördüğümüz işkenceler, düzenli beslenmemize engel olunması, sağlık kontrolünün olmayışı, v.b.'leri.

Hastalığın ilk belirtileri 84'ün son aylarında görüldü. Ben, o dönem İzmir'deki Şirinyer Askeri Cezaevi'ndeydim. Doktora çıktım, bana grip teşhisi koydu. Oysa, daha sonra öğrendiğime göre, doktorların bana açıkladıklarına göre ise ben o sırada sarılık hastalığına yakalanmışım. Kontrolün çok üstün körü yapılması bana ile ilgili ilaç ve hap verdiler. Yanlış teşhis konulması, sarılık tedavisi yerine grip tedavisine yarıyan ilaçların verilmesi ve yukarda saydığım etkenler birleşince rahatsızlığım bir süre sonra siroza dönüşmüş."

haneye yatırdılar. Hastahanede 1,5 ay yattım. O sıra bana ilaç veriyorlardı. Ancak bir faydası olmuyordu. Bir sürü incelemeden sonra ve aradan zaman geçtikten sonra karaciğer biopsisi yaptılar, yani karaçiğerimden parça aldılar. Bu parçayı inceledikten sonra siroz olduğumu söylediler, tedavi ile ilgili bazı açıklamalar yaptılar. Bu açıklamalar ve önerilen tedavi yöntemleri benim için doyurucu olmamıştır, ancak fazla bir açıklama yapmadılar. Daha sonra beni tekrar Buca Cezaevi'ne getirdiler. Buca'ya getirildiğim gün bu kez Çanakkale cezaevine nakledildim. Burada revire yatırdılar. Yemekleri tuzsuz yemem gerektiği halde, cezaevi yönetimi bana tuzsuz yemek konusunda yardım etmiyordu. Bana özel yemek yapılması gerektiği halde bu yapılmıyordu. Çanakkale Cezaevi revirinde 1,5 ay kadar kaldım, daha sonra koğuşa geçtim. Bir süre koğuşta kaldım, fakat arkadaşlarım bana çok iyi bakıp besledikleri, kendi harçlıklarından keserek benim için gerekli olan besinleri aldıkları halde ben bir türlü iyileşemiyordum. Verilen ilaçları kullanmama rağmen rahatsızlığım artıyordu. Tekrar cezaevi doktoruna çıktım, beni tekrar revire gönderdi. Revirde ise doğru dürüst bakım yapılmıyordu."

TUTANAK

Cezaevimizde 146/1 maddesini ihlal suçundan Müebbet ağır hapis cezasına hükümlü bulunan Osman oğlu 1957 doğumlu MUAMMER ÖZDEMİR.

Adalet Bakanlığı İstanbul Adli Tıp Kurumu Başkanlığının 6.8.1986 tarih ve 3.İhtisas kurulu No:A.T.24053-860801-131 ve 6771 sayılı kararıyla hastalığı nedeniyle cezasının tehirine 6 ay müddetle karar verildiğinden Çanakkale C.Savcılığının 13.8.1986 tarihli tehir kararı gereği adı geçen hükümlü 13.8.1986 tarihinde 6 aylık tehirli olarak cezasının durdurulmasıyla aynı gün serbest bırakılmıştır.

İşbu tutanak tarafımızdan imza altına alınmıştır. 13.8.1986

İ.Yılmaz BOZOĞLU — C.Savcı Yrd.
Mehmet [illegible] — Cezaevi Müdürü
[illegible] — İnfaz Memuru
Nurtekin [illegible] — İnfaz Koruma Başmemuru

SARILIĞA KARŞI GRİP İLACI VE CEZAEVİ CEZAEVİ DOLAŞTIRILAN HASTA

Muammer, ciddi bir muayeneden geçirilmediği için hastalığı anlaşılamamış ve sarılık olduğu halde kendisine grip ilacı verilerek iyi olacağı söylenmiş; daha sonraki gelişmeler ise en bunlar kadar ilginç. Ve 12 Eylül yönetiminin insana bakış açısının öğretici ve çarpıcı bir örneği.

Daha sonrasını Muammer şöyle anlatıyor:

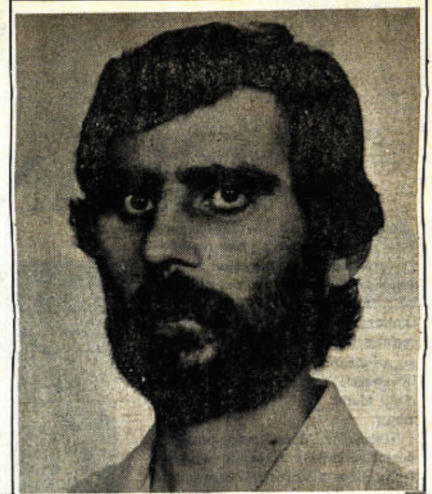
"Bana verilen ilaçları bir süre kullandım, fakat bunların bir faydasını görmedim. *Rahatsızlığım devam ediyordu*, hattâ 85'in ilk ayında iyice arttı. Bir gün banyoda iken bayılmışım. Arkadaşlarım doktora çıkarmışlar. Doktor beni hastahaneye sevketmiş, orada yapılan müdahale sayesinde ayılmışım. O sırada yapılan kontrollerde karacığerimin büyük olduğu, kanımda ise, asit bulunduğu söylendi. Ve tekrar getirilmem istendi. Beni geri cezaevine getirdiler. Daha sonra en az 7-8 defa askeri hastahaneye götürüp getirdiler, orada film çektiler, tahliller yaptılar. Fakat hastalığıma teşhis koyamadılar. Bunun üzerine Ege Üniversitesine sevkettiler. 18 Ocak günü üniversite hastahenesine gitmem gerekirken, beni kaldığım Şirinyer Cezaevi'nden alıp Buca Cezaevi'ne naklettiler. Uzun süre cezaeinde bekletildim, beni daha sonra üniversite hastahanesi yerine devlet hastahanesine götürdüler ve o hasta-

GÖZ GÖRE GÖRE ÖLÜME TERKEDİLMEK

Muammer Özdemir, cezaevlerinde bilinçli bir şekilde ölüme terkedi*len devrimcilerden sadece birisi.* 85 yılında her nedense getirildiği Çanakkale E Tipi Cezaevi'nde kendisine yönetim tarafından hiç bir yardım yapılmamış olması, tedavisine gereken önemin verilmemiş olması, Muammer'i yıldırmıyor. Bunca işkenceden sonra göz göre göre ölüme götürülmesini kabullenemiyor. Ve sürekli doktora çıkarak teknik ve tıbbi yönden gelişmiş bir hastahaneye sevkini istiyor. Cezaevi doktoru ise, Muammer'in devlet hastahanesine yatırılmasında ısrar ediyor. Sonuçta Muammer'in çabaları ve direnişi sayesinde, Cezaevi Yönetimi, Muammer'i İstanbul Çapa Tıp Fakültesi'ne sevkediyor.

DEVRİMCİ TUTUKLULARA HASTAHANEDE YER YOK MU?

Muammer kendisini modern bir

Muammer Özdemir Kimdir?

Muammer Özdemir Denizli'ye bağlı Çal ilçesinin Kutlubey Kasabasında yoksul bir çiftçi ailesinin 5. çocuğu olarak 1957 yılında dünyaya gelmiş. İlk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra 72-73 yılında Çal Lisesine başlamış, fakat maddi imkansızlıklar nedeniyle okulu bırakmak zorunda kalmış. Daha sonra 75 yılında Uşak Lisesi'ne tekrar kayıt yaptırmış ve bu liseyi 78'de bitirmiş. Yoksulluk nedeniyle üniversiteye gidememiş.

Özdemir'in siyasi kimliğinin oluşumunu kendisinden dimleyelim: " 1975 yılında sempatizan olarak devrimci mücadele de yer almaya başladım. 1977 yılında ise Devrimci Yol'un siyasi faaliyetlerine aktif olarak katılmaya başladım. Ailemin, köylülerin ve diğer emekçilerin çok çalışmalarına rağmen sürekli yoksulluk içinde yaşamaları küçüklüğümden beri beni derinden etkilemekteydi. Liseye başladıktan sonra bunların nedenlerini araştırmaya koyuldum. Çıkan bazı dergileri okuyarak ve bizzat hayatın içinde yaşayarak kafamdaki sorulara cevap bulmaya başladım. Böylece bizi yoksullaştıran politikaların sömürücü güçlerden kaynaklandığını anladım. Ayrıca Türkiye'yi yönetenlerin halka hiçbir değer vermediğini, halkı bir sürü gibi gördüğünü ve bunun mutlaka tersine çevrilmesi gerektiğini kavradım. Bu uğurda sürdürdüğüm mücadele sırasında 1978'de 1 defa, 1979'da iki defa tutuklandım. Son olarak ise 1980 Kasım ayında, yani darbeden sonra tutuklandım."

YAKALANMA VE İŞKENCE, İŞKENCE,İŞKENCE...

Muammer darbeden sonra diğer tüm devrimciler gibi aranmaya başlıyor. Kutlubey Kasabası ve çevresindeki köyler emekçi halk güçleriyle faşist güçler arasında yaygın çatışmaların olduğu bir bölge. Kasaba ve köylerin insanları devrimcilerle birlik olup devlet baskısına ve MHP'lilerin saldırılarına karşı kararlı bir mücadele sürdürüyorlar. Bu nedenle Kutlubey ve çevresi 12 Eylül'den sonra en fazla baskıya uğrayan yörelerden birisi oluyor. Bu baskıların bir parçası olarak 17 Kasım'da Kutlubey kasabasına operasyon düzenleniyor. O gün kasabaya yakın bir yerde Çatışma çıkıyor ve çatışma sonucunda Muammer yakalanıyor. Daha sonrasını yine Muammer'den dinleyelim:" Yakalandıktan sonra önce Denizli Alay Komutanlığında, sonra da İzmir Emniyet Müdürlüğünde 1 ay işkence gördüm. İşkencenin her çeşidini yaşadım. Nihayet 18 Aralık günü savcıya çıkarılarak usulen ifadem alındı ve hemen tutuklandım. Fakat daha sonra iki defa tekrar işkenceye alındım. İlk alınmam 1981 yılında oldu. İzmir Emniyet 1. şubeye götürüldüm. Orada 21 gün işkence gördüm. İkinci alınmam ise 1982 yılında oldu. Denizli emniyet müdürlüğüne götürüldüm, orada da 17 gün işkence gördüm. Bu işkencelerin sebebi, insanları devrimcilikten vazgeçirmek ve faili meçhul olayları devrimcilere yükleyerek bir dönemin sorumluluğunu devrimci güçlere yıkmaktı. Bu amaçla yapılan işkenceler sadece emniyette ve askeri birliklerde değil, cezaevinde de *sözkonusuydu. Cezaevlerinde kaba dayak türünden işkenceler* daha ağır basıyordu, emniyette ise fiziki - manevi her türlü işkence vardı. Mahkemelerde bu işkenceleri baskıları gündeme getiriyorduk, fakat hakimler bu konuda hiç bir talebimizi dinlemiyorlardı. Elimizde işkence raporları olduğu halde böyle yapıyorlardı. İşkence gördüğümüze dair rapor almak çok zordu. Ben cezaevine geldikten 1 ay sonra ancak hastaheneye gidip işkence izlerini ve yaralarını tedavi ettirebildim ve uzun çabalardan sonra işkence gördüğüme ilişkin rapor alabildim."

Muammer bilinen bütün işkenceleri gördükten sonra yinede devrimci görüşlerinden ve tutumundan taviz vermiyor. Cezaevinde baskılara karşı arkadaşlarıyla birlikte direnişlere, açlık grevlerine katılıyor. Tek tip elbise giymeyi kabul etmediği için uzun süre, tam 19 ay kendi davası ile ilgili duruşmalara çıkarılmıyor. Bir bakıma duruşmalar Muammer olmadan yapılıyor.

Hastalığı sırasında ve daha sonraki dönemde kendisine yapılan uygulamalar ise işkencenin bir çeşidinden başka bir şey değil.

Özetle "demokrasiye" geçildikten sonra da ülkemizde işkencenin yaygın şekilde devam ettirildiğine Muammer sadece bir örnek oluşturuyor.

hastahaneye sevkettirmeyi başarıyor ama, İstanbul'a gelince -tabi jandarmaların eşliğinde- hiç ummadığı bir durum ile karşılaşıyor. Şöyle anlatıyor Muammer:

"3 Ekim 1985 günü İstanbul Tıp Fakültesi'ne gittik. Fakat, beni çok basit bir muayeneden geçirdiler. Israrlarım üzerine hastahanelerinde mahkumlar için koğuş bulunmadığını, bu nedenle beni hastahaneye yatıramayacaklarını ve tedavi edemeyeceklerini söylediler. Bunun üzerine Bayrampaşa Devlet Hastahanesi'ne gittim. Orası da kabul etmedi. İstanbul'da herhangi bir cezaevinde kalarak tekrar hastahaneye gitmeyi denemek istedim, fakat beni cezaevleri de kabul etmedi. Bunun üzerine tekrar Ç anakkale cezaevine dönmek zorunda kaldım. Cezaevinde bir süre daha bekledikten sonra yeniden hastahaneye gitmek için müracaat ettim. İki kere Ege Ünüversitesi Hastahanesi'ne gidip geldim. İkisinde de doktorlar aynı teşhisi koydular, aynı ilacı tavsiye ettiler ve tuzsuz yemek yememi önerdiler. Fakat hapishane şartlarında bunları yapabilmem mümkün değildi. Gerekli perhizi yapabilmem yeterli şekilde beslenebilmem zordu. Hem idarenin tutumu yüzünden, hem de maddi imkansızlıklar yüzünden hastalık ilerliyordu, bir gün burnum kanamaya başladı, kanamayı dindiremediler ve beni acilen İzmir'e sevkettiler. Fakat İzmir'e varınca hastahane yerine cezaevine götürdüler. Burnum sürekli kanıyordu, cezaevi yönetimine ısrarla hatahaneye götürmelerini söyledim ancak, 3-4 saat sonra razı oldular. Hastahaneye kaldırıldım, kanamayı durdurdular ve bir hafta hastahanede yatırdılar, daha sonra tekrar Buca Cezaevi'ne gönderildim."

AMELİYAT TEDAVİ İÇİN Mİ YOKSA ÖLDÜRMEK İÇİN Mİ YAPILIR?

Muammer Buca Cezaevi'ne getirildikten bir ay sonra tekrar rahatsızlanıyor. Bu kez mide kanaması geçiriyor. Yine hastahaneye kaldırılıyor ve kanamayı durdurmak için çeşitli tedavi yolları deniyorlar. Mide kanamasına yönelik tedavi belli bir aşamaya gelince siroz ile ilgili yeni tahliller yapıyorlar. Bu tahlillerin sonucunda Muammer İzmir Devlet Hastahanesi Sağlık Kurulu'na çıkarılıyor. Burada ilginç bir gelişme daha oluyor. Baştabip,Muammer'e siroz olmayabileceğini önceki teşhislerin yanlış olabileceğini söylüyor. Bu ilginç durumu Muammer şöyle anlatıyor:

"Sağlık Kurulu'ndaki muayenem sırasında baştabip bana şunu söyledi: Evet, senin hastalığına 1,5 yıl önce siroz teşhisi konmuş ama biz bu konan teşhisten şüpheliyiz. Yani hastalığın siroz olmayabilir. Onun için seni ameliyat edip karaciğerini inceleyeceğiz. Eğer sirozsa zaten ortaya çıkacaktır. Eğer siroz değil de küçük bir hatalıksa onu ameliyatla tedavi edebiliriz."

Evet, İzmir Devlet Hastahanesi Baştabibi böyle demiş.

Bütün bulgulardan siroz olduğu kesinlik kazanan hastalığın siroz olamayabileceğini, bu nedenle Muammer'i yeniden ameliyat edeceklerini söylemiş.

Türkiye'de siyasi tutukluların ciddi muayenelerden geçirilmediği bir gerçek ise, ölüm derecesine gelmiş olan ya da hastalığı ilerlemiş olan tutukluların da tedavi yerine kobay olarak kullanıldıkları bir başka gerçektir, Muammer bunun sadece bir örneğidir.

İşte Muammer Özdemir tedavi edilmek için değil ölüme terkedilmek için ameliyata alınıyor. 3 Nisan 1986 tarihinde ameliyata alınıyor. Ameliyat sonrasi 3 gün hastahanede kaldıktan sonra hastahanenin mahkumlar koğuşuna gönderiliyor. Daha sonrasını Muammer'den dinleyelim:

"Ameliyatın üzerinden 1 hafta geçmeden tekrar büyük bir kanama geçirerek komaya girdim. Sonradan öğrendiğime göre 7 gün komada kalmışım. Bunun üzerine beni tekrar hastahanenin mahkumlar koğuşuna gönderdiler. 3-4 gün oradan kaldıktan sonra devlet hastahanesi sağlık kurulunun karşısına çıkarıldım. Orada bana ameliyatın sonucunu söylediler ve siroz olduğumun anlaşıldığını söylediler."

AMELİYATIN SONUÇLARI:

Siroz olduğu kesin olan bir hastanın siroz olup olmadığını anlamak için ameliyat eden ve bu ameliyatın nişanesi olarak Muammer'in göbeğine 30 dikiş atan (Muammer'in göbek kısmı ile boynu arasındaki bölgede 17 santim boyunda ameliyat izi var, karnını açıp ciğerine bakmışlar sözde) İzmir Devlet Hastahanesi'nin bazı görevlilerinin doktor değil de başka bir şey olduklarını kolayca anlamak mümkün.

Ameliyattan sonra Buca Cezaevi'ne getirilen ve burada 1 ay kadar kalan Muammer Özdemir, daha sonra Ç anakkale E Tipi Cezaevi'ne getiriliyor. Tabi bu sırada ameliyatın sonuçları kendisini hemen belli ediyor. Ameliyattan önce rahatlıkla yürüyen, hatta zaman zaman koşabilen Muammer ameliyattan sonra yürüyemez hale geliyor. Önceleri herşeyi kendisi yapabilen arkadaşımız ameliyattan sonra yürüyemez hale geliyor. Ancak arkadaşlarının yardımı ile ayağa kalkabiliyor. Ayrıca, karaciğer eskisine göre daha fazla asit üretmeye başlıyor. Bu asit, (karaciğerin görevini tam olarak yapamaması nedeniyle kanın tam olarak temizlenemeyişinin sonucunda karın boşluğunda biriken zararlı sıvı) sürekli artıyor. Kısacası Muammer ameliyattan sonra eskisine göre daha da kötüleşiyor.

MUAMMER'İ ÖLECEK DİYE BIRAKIYORLAR

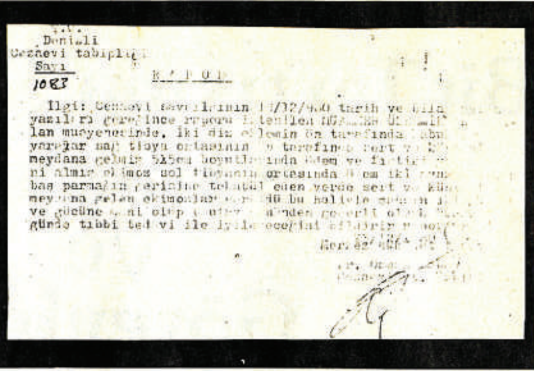
Muammer Ç anakkale cezaevine geldikten sonra hastalığı ile ilgili bilgi ve raporları istiyor. Uzun çabalardan, ailesinin ve avukatının ısrarlı çabalarından sonra raporları alabiliyorlar. Muammer raporları Çanakkale Cumhuriyet Savcılığı'na bir dilekçe ile birlikte gönderiyor. Dilekçede tedavi olabilmesi için serbest bırakılmasını istiyor. Cumhuriyet savcılığı vilayet sağlık kuruluna başvuruyor. Sağlık kurulu, "iyileşme şansı yoktur. Cezaevi'nde yatamaz." şeklinde bir rapor veriyor. Muammer raporla birlikte cumhuriyet savcılığına başvuruyor. Savcı, rapor ve dilekçeyi İstanbul Adli Tıp Kurulu'na gönderiyor. Adli Tıp Kurulu bir süre sonra savcılığa verdiği yazılı bir cevapta Muammer'i görmek istediklerini belirtiyor. Muammer tekrar İstanbul'a gönderiliyor, Adli Tıp'ta yeniden muayene oluyor ve tekrar cezaevine gönderiliyor.Daha sonra Adli Tıp'dan gelen yazı üzerine Muammer Özdemir'in geçici olarak serbest bırakılmasına karar veriliyor. Tarih 13 Ağustos 1986. Tabi 13 Şubat 1987 tarihinde tekrar cezaevine alınmak kaydıyla. Bu durumu Muammer şöyle anlatıyor:

"Adli Tıp'dan gelen rapor üzerine 6 aylık bir süre için serbest bırakıldım. Eğer 6 ay içinde ölmez yaşarsam tekrar içeri alacaklardı. Sanırım serbest bırakılmamın nedeni cezaevinde ölmemi istememeleri, sorumluluktan sıyrılmak istemeleridir."

Muammer'in hala yatmakta olduğu hastahanenin doktorları, arkadaşımıza konulan teşhisleri, yapılan tedavileri ve verilen ilaçları öğrenince hayretlerini belirtiyorlar. Hastalığın zamanında teşhis edilmesi ve gerekli tedavinin yapılması halinde çok çabuk iyileşebileceğini, Muammer'e 2 yıl boyunca yapılanlara bir anlam veremediklerini belirtiyorlar.

DİRENÇ VE UMUT BAZEN ÖLÜMÜ YENEBİLİYOR

Muammer serbest bırakıldıktan bir ay sonra yurtdışına getiriliyor. Eylül

Denizli
Cezaevi tabipliği
Sayı
1083

ortasından bu yana yattığı hastahanede yoğun bir bakıma alınarak tedavi edilmeye çalışılıyor. Dergimiz baskıya girdiği sırada doktorlar, arkadaşımızın ancak karaciğer nakli ile kurtulabileceğini, kendilerinin bunu deneyeceklerini açıkladılar. Muammer ise, hala bütün direnci ile, bütün inancıyla yaşamak için mücadele ediyor. Girdiği komalardan tekrar çıkıyor. Yanına ziyarete gelen çok sayıda devrimci arkadaşına 80 Kasım'da faşizmin kolluk kuvvetleriyle giriştiği çatışma sırasında duyduğu heyecanla, halka olan bağlılığıyla, devrimcilere ve kendisine olan güvenciyle iyileşeceğini ve üzerine düşen görevleri yapmaya devam edeceğini anlatıyor. Cezaevindeki arkadaşlarına kart atıyor, mektup yazıyor. Ve şu anda cezaevinde bulunup da çeşitli hastalıklardan ölmek tehlikesi ile karşı karşıya bulunan çok sayıda devrimcinin kurtarılması için yurtdışından mutlaka bir şeylerin yapılmasını istiyor. Ve bir şeylerin yapılacağına inanarak kendisine cezaevinde devrimci arkadaşlarının nasıl baktığını, onların yemeyip, içmeyip, para biriktirip kendisinin iyileşmesi için nası çaba harcadıklarını örnekliyor.

Evet açıklıkla görüldüğü gibi Muammer Özdemir, Türkiye'deki rejimin kimlik kartının ne olduğunu hiç bir kuşkuya yer vermeyecek şekilde kanıtlıyor. Bu rejimin asıl yönünün ve işbaşına gelişinin asıl sebebinin emekçi halk güçlerinin bağımsızlık, özgürlük demokrasi ve sosyalizm davasının ne pahasına olursa olsun bastırılması olduğu bir kez daha ortaya çıkıyor. Halk kitleleri ve halkın bağrından çıkan devrimci önderler 12 Eylül döneminde bu nedenle ağır bir baskıya ve zulüme uğramışlar, bilinçli bir şekilde *hem fiziki* hem de ideolojik-siyasi planda ölüme zorlanmışlardır.

Ne var ki, Muammer arkadaşımız bir yanıyla da, faşizm güçlerinin bu amaçlarına ulaşamadıklarını kanıtlayan bir örnek olmaktadır. Bu örnekte, direniş saklıdır, umut saklıdır, halka ve devrime olan bağlılık saklıdır, devrimci düşüncelere inançlı ve bilinçli bir bağlılık saklıdır, herşeye rağmen yaşamak, düşmana inat yaşamak saklıdır.

Ve gerektiğinde, tıpkı 80 Kasım'ında faşizmin kolluk kuvvetleriyle giriştiği çatışma sırasında olduğu gibi seve seve ölmek fikri ve tutumu saklıdır.

MUAMMER'İN ÇAĞRISINA KULAK VERİLMELİDİR!

Muammer Özdemir halen ölümle yaşam arasında gidip gelen ince bir çizgi üzerinde yaşıyor, yaşama savaşı veriyor. Aslında Muammer ve ülkemizdeki tüm devrimciler birkaç yıldır hep bu şekilde yaşadılar. Hala da böyle yaşıyanlar var ve bir süre daha olacak gibi...

Muammer kendisiyle yaptığımız uzun röportaj sırasında halen cezaevlerinde kendisi gibi çok sayıda insanın olduğunu söyledi ve ısrarla bunlar için bir şeyler yapılmalıdır dedi. Şirinyer, Buca ve Çanakkale gibi üç büyük cezaevini yakından tanıyan birisi olarak somut isimler verdi. Ve başta Devrimci İşçi taraftarları olmak üzere tüm sol gruplara cezaevindeki tutukluların sağlık sorunlarıyla yakından ilgilenmeleri ve hasta olanların bir an önce tedavi edilmesi için Avrupa'daki kuruluşlar aracılığıyla Özal Hükümeti'ne baskı yapılması yönünde çabalarını birleştirip yoğunlaştırmaları çağrısını yaptı.

Muammer'in bu çağrısına kulak verilmelidir. Tüm ilerici, demokrat ve devrimci güçler bu konuda ellerinden geleni yapabilmeli, Avrupa Ülkeleri kamuoyunun bu yönde bilgilendirilerek harekete geçmesi sağlanabilmelidir.

Cezaevindeki yaşam koşulları, tutukluların zorla hücrede yaşamaya zorlanması gibi hususlar bu kapsamdaki bir mücadelenin unsurları olarak değerlendirilmelidir. Bu kapsamdaki bir mücadeleye en geniş yerli ve yabancı kesimin ve grupların katılımı sağlanabilmelidir.

Muammer'in çağrısına kulak vermek demek, halklarımızın çektiği acıları yakından duymak ve buna tavır almak demektir, baskı altındaki devrimci ve ilerici güçlerle dayanışmayı yükseltmek demektir, insanların gencecik yaşta ölümünün önüne geçmek demektir.

Muammer'in çağrısına kulak vermek demek, onurlu bir mücadele içinde olan tüm devrimcileri selamlamak demektir, cezaevlerindeki direnişi ve dayanışmayı uzaktan da olsa yaşamak demektir, umudun, geleceğin, halka ve devrim davasına bağlılığın saklı olduğu teslim olmama tutumunu yüceltmek demektir, ülkemizde sınırsız kötülüklerin karşısında eşsiz güzellikleri ve iyilikleri temsil eden güçlerin varlığını herkese duyurmak demektir.

Kısacası, Muammer'in çağrısına kulak vermek demek, yaşamaktan, insan haklarından, iyiden ve güzelden yana tavır almak demektir. Ülkemizdeki sınırsız kötülüklerin temsilcilerinden birisi olan Evren'in Avrupaya gelme hazırlığı yaptığı bu günlerde, iyiyi, güzeli ve geleceği temsil edenlerden birisi olan Muammer'i ve Muammer'lerin eşsiz ve onurlu direnişini tüm insanlığa bir kere daha iletmek demektir.

Bir Tartışma Sürecinin Sorunları Ve Görevleri

12 Eylül darbesiyle oluşturulan rejimin, 7. yılına girdiği bu günlerde ülkemizdeki siyasal gelişmeler ve solun, devrimci güçlerin durumu, devrimcilere, yaşadıkları sürecin bir muhasebesini yapma ihtiyacını dayatmıştır. Bu ihtiyaç sadece bizler için değil, Türkiye Emekçi Halkları'nın gerçek kurtuluşu ve kendi iktidarı mücadelesinde yer almak isteyen herkes için geçerlidir.

Devrimci güçlerin derlenip-toparlanmasının ve emekçi halkların bağımsız devrimci seçeneğinin yaratılmasının bir yığın zorluklarının bulunduğu açıktır. Devrimciler, bu zorlukları aşma yönündeki çabalarının bir değerlendirmesini her evrede yapmakla yükümlü olmalıdırlar. Bu zorlukların birisinin de Devrimci Yol saflarındaki ayrışmanın yarattığı sorunlar olduğu bilinmektedir. Bu sorunların yarattığı zorluklar yavaş yavaş aşılmakla birlikte, yine de bu bağlamda bir yakın geçmiş değerlendirmesi yapmak zorunlu hale gelmiştir. Zorlukların aşılması, bir bakıma, bu zorlukları yaratan gelişmelerin bilinmesine bağlı olacaktır.

Devrimci İşçi olarak, Devrimci Yol saflarında yakın geçmişte ortaya çıkan bazı sorunlarla ilgili bir değerlendirme yapmayı, devrimci güçlerin birliği çabalarını ilerletici ve geliştirici bir görev olarak görmekteyiz.

Bugün, devrimci hareketi yeniden yaratma görevini önüne koymuş olan devrimciler, dönemin ortaya koyduğu çok yönlü ideolojik-politik sorunlara doğru çözümler getirmenin arayışı içindedirler.

Bu arayışın kendisi, devrimci saflarda bir tartışma sürecinin yaşanmasını zorunlu kılmaktadır. Devrimci saflarda bir tartışma sürecinin yaşanmasını dayatan nedenleri iki başlık altında toplamak mümkündür.

Bunlardan birincisi, 12 Eylül yenilgisinin ortaya attığı sorulardır. Yenilginin kendisi, cevaplandırılması gereken pek çok soruyu ortaya çıkarmıştır. Başka bir neden olmasa bile yenilginin ortaya koyduğu sorular etrafında bir tartışma sürecinin yaşanması yine gerekecekti.

Devrimci hareket açısından bir tartışma sürecini zorunlu kılan bir diğer neden ise, yenilginin tam ortasında devrimci hareketin "yukarıdan" bir ideolojik tasfiye sürecine sokulmasıdır. Tasfiyeciliğin gündeme getirdiği sorunlara çözüm şekilleri bulmak görevi, bir tartışma sürecinin örgütlendirilmesini zorunlu kılmıştır.

Yenilginin ortaya attığı önemli soruların üzerine, ideolojik ayrışmanın ürettiği sorular binmişti. Ve ortaya çözüm bekleyen büyük bir sorular *yumağı çıkmıştı*. Devrimci saflarda *büyük bir kargaşa va şaşkınlığa yol a*çan bu yumağı çözebilmek, ancak, bilinçli ve kendi içinde örgütlü bir tartışma sürecinin yaşanmasıyla mümkündü.

Yeni dönemde, *hangi ideolojik*-politik zeminde politika yapılacağı, ne türden bir politik hattın izleneceği, ya da birliğin, hangi düşünce sisteminde ve hangi politik çizgide oluşturulacağı *gibi temel* öneme sahip soruların sağlıklı cevapları, ancak, bilinçli ve iradi yaşanacak bir tartışma sürecinde ortaya çıkabilirdi.

Gündeme gelen karmaşık sorunlar yumağını çözecek hazır reçeteler yoktu. Ancak, bu sorunların üstesinden gelinmesini kolaylaştıracak ve çözüm yollarına ışık tutacak küçümsenemez bir teorik birikime sahiptik. Bu teorik birikime kuşkuyla bakıldığı noktada, bu birikimin yol göstericiliğinden yararlanmak da, sorunlara açıklık getirmek de mümkün olmuyordu. Geçmiş teorik birikime karşı alınan olumlu ve olumsuz tutumlar, farklı çözüm şekillerinin ortaya çıkmasına yol açıyordu.

Oysa ki, yeni dönemde ortaya çıkan sorunlar yumağı, ancak devrimci düşüncenin yol gösteriliciğinde, doğru bir şekilde çözülebilirdi. Önemli olan, bir başka ideolojik sistematik arayışına yönelmek değildi, yapılması gereken, devrimci perspektifi (geçmiş teorik mirası) önümüzü aydınlatacak bir ışık gibi kullanabilmesini bilmekti. Sorunlar yumağını çözebilmenin esas anahtarı buydu. Yenilgi sürecinden devrimci bir biçimde çıkışın gerçekleşebilmesi, yenilgi ortamında *kilitlenen kapıların hangi anahtarla* açılabileceğini bilmek ve ona sahip olmakla mümkündü.

Bu *nedenledir ki*, tartışma sürecine hangi düşünce sisteminin yol göstericiliğinde girileceği birinci dereceden önem taşıyan bir soruydu. Sürece, bu soruya doğru cevap vererek girmek gerekliydi. Yaşanan olumsuz ortamdan çıkmak, kaosu sona erdirmek *buna bağlıydı. Politik ve örgütsel so*runlara doğru ve kalıcı çözümler bulmak, ancak bu ilkesel tutumu almakla mümkündü.

Hangi politikalar demetiyle döneme müdahele edileceği, ya da, ne tür politik eylemliliklerin örgütlendirileceğinden önce, dünyaya ve topluma nereden ve hangi bakış açısıyla yaklaşılacağı önem kazanıyordu. Devrimci Hareket, bir ideolojik-politik tasfiye sürecine sokulmamış olsaydı, yeni bir ideolojik kimlik, yeni bir Marksizm arayışı gündeme gelmemiş olsaydı, belki tartışma süreci, ağırlıkla dönemin politik sorunları üzerinde yoğunluk kazanırdı. Ya da doğruluğu genel kabul gören ve benimsenen *bir perspektif ışığında, dönemin po*litik-örgütsel görevleri üzerinde bir arayışa yönelmek ve tartışma gündeminin ana konusunu bu çerçevede oluşturmak mümkün olurdu.

Ne var ki, devrimci *hareket* saflarında patlak veren ideolojik tasfiyecilik, tartışma gündemini bir başka boyuta yükseltti. Sadece dönemin siyasal görevleriyle sınırlı bir tartışma gündemi, ortaya atılan ideolojik-politik sorunlara yeterli cevapların verilebileceği bir gündem değildi.

Zira, devrimci hareketin ideolojik-politik zemininde kalınarak yeni dönemin açıklanamayacağını, *Devrimci* Yol çizgisini sürdürerek yeni dönemde bir şeylerin yapılamayacağını söyleyenler, dönüşümcü-liberal bir çizgide arayışa yönelmişlerdi.

Bu çizgiyi benimseyenler, toplumsal sorunlara bu perspektif ışığında yaklaşıyor ve her toplumsal gelişmeyi bu perspektife göre yeni baştan açıklama gereği duyuyordu. Devrimci Hareket'in konjonktürel bir hareket olduğunu söyleyenler, Sol Liberâlizm'in bayrağı altında yeni bir birlik yaratmaya yönelmişlerdi.

Dolayısyla, yeni dönemde yaratılacak politik eylemliliğin ideolojik-teorik boyutunun ne olacağı, birliğin hangi düşünce sisteminde oluştırulacağı sorusu temel öneme sahip bir soru haline gelmişti. Bu nedenlerle, tartışma sürecinin gün*demini bu soruyu kapsayacak şekil*de ele almak; bir devrimci hareket yaratmanın her boyutta ortaya çıkan sorunlarını kapsayacak bir tartışma süreci örgütlemek gerekiyordu.

Devrimci bir hareketin politik örgütsel vd. boyutlarındaki görevlerinin yerine getirilebilmesi, ideolojik-politik-teorik düzeyde ortaya çıkan belirsizliğin, bulanıklığın giderilmesiyle ve bu alanda yeterli bir açıklığın sağlan*masıyla mümkündü. Bu da, doğal ola*rak, ideolojik mücadele görevlerinin, tartışma gündeminde ön plana çıkmasını gerektirmekteydi.

Gündeminde başta ideolojik-politik sorunlar olmak üzere, bir devrimci hareketin her alanda ortaya çıkan çok yönlü sorunlarının yer aldığı bir tartışma sürecinde, bu görevlerin yerine getirilebilmesi ancak, bu sürecin bilinçli ve kendi içinde örgütlü bir biçimde yaşanmasıyla mümkündü. Tek tek bireylerin dağınık çabalarıyla bu görevlerin üstesinden gelmek mümkün değildi. Bireylerin çabalarını, enerjilerini koordine edecek ve hedefe yöneltecek ve böylece kendiliğindenciliği aşacak bir çalışma düze*ninin yaratılması zorunluydu*. Bu süreç, bireysel çabaları kollektif çabalara yöneltecek, neyi nerede ve ne şekilde tartışmak gerektiğini belirleyecek, ideolojik tartışma görevlerini *güncel pratik görevleri ertelemeden* yürütebilecek bir süreç olmak zorundaydı.

Bu süreçte, ideolojik mücadele görevleri kadar, güncel siyasal görevler için mücadele de önemlidir. Bu görevlerden biri uğruna *diğeri bilinmez* bir geleceğe ertelenemez. Bu görevleri aynı süreç içinde ve birlikte ele almak devrimci bir çalışmanın vazgeçilmez kuralıdır.

İşte, bu nedenlerle, Devrimci Hareket saflarında ortaya çıkan çok yönlü sorunları çözebilmek ve süreçten devrimci birliği yeniden yaratarak çıkabilmek için bilinçli ve iradi bir tartışma sürecinin yaşanması zorunluydu. Bu *süreçte*, hem 12 Eylül yenilgisinin kendisinin ortaya çıkardığı sorunları, hem de ideolojik ayrışmanın gündeme getirdiği *sorunları* dvrimci bir tarzda çözerek aşabilmek için böylesi bir sürece girmek ve sürecin dayattığı görevleri yerine getirmek gerekiyordu.

Bu nedenledir ki, 1983 sonlarından itibaren Devrimci *Hareketin* fiilen bir tasfiye sürecine sokulması ve *hareket içinde ciddi bir krize yol* açılması üzerine, kendisini Devrimci Yol'da tanımlayan en geniş kesimlerin katılacağı bir tartışma sürecine girilmesi önerilmiştir. 1984 başlarında bugünkü Devrimci İşçi saflarında yeralanlar tarafından önerilen bu sürece birlikte girebilmek için dönüşümcülükte ifadesini bulan yeni liberal kimlikli çizgiyi reddetme dışında başkaca bir ön koşul öne sürülmemiştir.

O dönem, tasfiyeciliğe karşı Devrimci Hareket'ten yana tavır almak *vazgeçilmez bir görevdi. Marksizme* reddiye davetiyesi çıkartan dönüşümcü liberal kılıklı çizgiye karşı kayıtsız ve tarafsız kalmak, sonuçta tasfiyecilikten yana bir işlev görüyordu. Kayıtsızlık ve ideolojik sorunlara ilgisizlik devrimcilerin benimseyeceği bir tutum olamazdı. BU bakımdan, tasfiyeci girişimlere karşı, Devrimci Hareket'ten yana tavır almak gerektiğine inanan herkesin içinde serbestçe yer alabileceği bir tartışma süreci yaşanmadan Devrimci Hareket'in büyüyen sorunlarına çözümler bulunamazdı, dönemin ortaya attığı soruların cevapları verilemezdi.

Bu süreci, 1983 sonlarından sonra, dönüşümcü liberal çizgiye yönelenlerle birlikte yaşanma şansı da kalmıştı. Çünkü, 1984 Ocak başında bu çizgiyi tutturanlar; *"Devrimci YOl'un ideolojik-politik çizgisi bizleri bir arada tutamaz"* diyerek fiilen ayrılık ilan etmiş ve birliğin "yeni görüşler"de sağlanacağını açıklamışlardı. Sadece açıklamakla kalmamışlar, Devrimci Hareket'in görüşlerini savunanlarla bir saniye bile bir arada duramayacaklarını vurgulayarak, Devrimci Hareket'ten kalan herşeyi tasfiyeye yönelmişler ve sol liberal görüşler temelinde süratle ayrı bir siyasal oluşum yaratmaya koyulmuşlardı.

Bu bir yol ayrımıydı. Marksizm ile liberalizm arasındaki farka tekabül eden bir yol ayrımıydı. Bizler bu yol ayrımının bir tarafındaki yolda, ötekiler de öbür taraftaki yolda birlik yaratmaya yönelmişti.

Bu yol ayrımında hangi yolda yürüyeceğine karar verenler tercihleri *doğrultusunda yol almaya devam et*tiler. Karar veremeyip, her hangi bir tercih ortaya koyamayanlar ise çareyi politik tatilde buldular.

* * *

Devrimci İşçi, iki yıldır, önüne görev olarak *köyduğu tartışma süreci*nin ihtiyaçlarına cevap verme çabası içindedir. *Devrimci İşçi, sürece katı*labilecek en geniş kesimlerin katılımını sağlamayı, Türkiye devriminin so*runları etrafında çok yönlü tartışma*ları yaparak doğru çözümleri ortaya koymayı hedefledi. Devrimci İşçi tartışma *sürecine ilerletici katkıda* bulunmak isteyen hiç bir çabaya olumsuz yaklaşmadı ve yaklaşmayacaktır. Devrimci İşçi taraftarları, geliştirici, ilerletici çabaları teşvik et*mek gerektiğinin bilincindedir.*

Devrimciler, bu dönem zor ve kapsamlı görevlerle yüz yüzedir. Küçük ve bencil hesaplarla bu zorlukların aşılması münkün değ*ildir. Devrimci*ler *hiç bir zaman küçük ve bencil he*sapların içinde olamazlar. Bu döne*min koşullarında bu hesaplara yer ve* şans da yoktur.

Çünkü dava ve görev büyüktür. Büyük görevler büyük sorumlulukları gerektirir. Devrimci hareketlere düşen görev, geçmişin olumsuzluklarını yeniden üretmek değil, bu olumsuzlukları aşarak varolmaktır. Geçmişin sekter ve doğmatik eğilimlerinin aşılması yanında ideolojik-politik sorunlar dahil devrimci prensiplerin belirlediği çerçeve içinde yaratıcı, geliştirici bir esnekliğe ve çeşitliliğe yer verilebilmelidir...

Devrimci bir siyasi proğramın ana dokusunu işlevsiz hale getirmeyecek, onu çatlatarak geçersiz hale getirmeyecek bir fikir çeşitliliğine ve zenginliğine olanak tanınmalıdır. Bu anlamda, temel hedefte ve hadefe ulaşmanın temel yol ve yöntemlerinde ifadesini bulan temel prensiplerde ortaya çıkmayan bir fikir çeşitliliğine Devrimci Hareket saflarında kuşku ile değil, zenginliği ve derinliği sağlayıcı bir olgu gözü ile bakılabilmelidir.

İdeolojik birlik demek, irili-ufaklı, önemli-önemsiz her bir konuda fabrikasyon benzerliğinde bir fikir birliği sağlamak demek değildir. Birliğin sınırlarını bu derece yaymak, birlik olayının kendisini ortadan kaldırmakla, küçük ve alabildiğine dar birliklere yönelmekle aynı anlama gelir.

Bir devrimci harekette ideolojik birlik, devrim proğramının temel felsefesinde aranmalıdır, her bir detayda değil. Eğer bir devrimci hareket içinde fikir çeşitliliği politik eylemde birliğin önünde engel oluşturmuyorsa, bu farklılıkları bir siyasi proğrama sığdırmak mümkün ise bu farklılıklardan hareketle ayrılık ilan edilmesi doğru değildir. Bu dönemde, 1970'li yıllarda kendine maddi bir temel bulabilen bu türden yapay ayrılıkların mutlaka önüne geçilmesi gerektiğine inanıyoruz.

Ancak, bir devrimci harekette mutlaka bulunması gereken bu çerçevedeki bir *esneklikten hareketle* ilkesiz ve kuralsız siyasi birliklerin hedeflenmesi de doğru bir tutum olamaz. Bir siyasi proğrama sığdırılması mümkün olmayan *ayrılıkları* önemsiz sayan bir mantık benimsenemez.

Bu anlamdabir devrimci harekette birlikte olunması mümkün olan farklılıklar ile birlikte olunması mümkün olmayan farklılıkların belirlediği sınırlar belli olmalıdır. Örneğin, bizlerin dönüşümcü liberallerle olan ayrılıklarımız, farklı dünya görüşlerine ve farklı devrim stratejilerine, (ne devrimi, devrim ve dönüşüm!) tekabül eden ayrılıklardır. *Farklı stratejilere* dayanan ayrılıklar farklı politik-pratik eylemliliklerde ifadesini bulur.

Dönüşümcü liberal çizgiyle devrimci çizgi arasındaki ayrılık, farklı proğram ve eylemlilikte somutluk kazanacak türden bir ayrılık olarak ortaya çıktığından bunu bir proğram kapsamına sığdırmak mümkün olmamıştır, olamazdı da. Bu ayrılık, aynı ideolojik-siyasi sistematik içinde kalanların dönemin sorunlarına farklı çözümlemeler getirmeleri yüzünden değil, iki farklı ideolojik-siyasal sistematiğin ortaya çıkmış *olmasından* gündeme gelmiştir.

* * *

Ayrışma sürecinde bizler, yeni ideolojik kimlik, yeni bir marksizm arayışına *yönelinmesini reddettik. Bu* anlamda Devrimci Hareketten yana bir tavır aldık. Ama bu tavır almamız, Devrimci Hareketin ideolojik doğrultusunda siyasal sorunlara çözümler getirmek üzere bir arayış içine girmeyeceğimiz anlamına gelmezdi. Dondurulan teori, devrimci yaratıcılığını, yol gösterici özelliğini de kaybeder. Bizler, tasfiyecilik karşısında, Devrimci *Hareketin teorik birikimine ve* geleneğine sahip çıktık, ama bu teorik birikimin dokunulmaz bir tabu haline getirilmesine değil, onu kendi doğrultusunda açarak, derinleştirerek ve her yeni dönemin koşullarında *yenileyerek savunmak gerektiğine* inanıyoruz. Bu anlamda, devrimci *saflarda tabulara yer yoktur, bu saf*larda hiç bir düşünce eleştiriden muaf tutulamaz. Devrimciler, ilerletici, geliştirici ve kavratıcı hiç bir tartışmaya ve eleştiriye saflarını kapalı tutmaktan yana olamazlar. Bakış açımızı geliştirici, ilerletici ve aynı zamanda devrimci bakış ışığında güncel siyasal görevlerimizi kavratıcı tartışmaları son derece serbest *ve canlı bir* şekilde sürdürmek gerektiğine inanıyoruz.

Serbest ve canlı bir tartışma ortamının yaratılmasına inanan bizler tartışma yapmaya, arayış içine girmeye *değil, inkârcılığa ve* sağcılaşmaya karşı çıktık. Sınıf mücadelesinin dayatan görevlerinden vazgeçmek amacıyla çeşitli kılıflara büründürülen sağcı fikirlere karşı çıktık ve çıkıyoruz.

Bizler, bütün "tabuları yıkmak", bütün "putları kırmak" edasıyla ortaya çıkıp, Marksizmin tüm evrensel değerlerini bir put gibi kırayım ya da tabuyu yıkar gibi yıkayım derken Avrupa ormanlarında devirmedik çam bırakmayanların bu saçmalıklarına karşı çıktık. Ve bu saçmalıkla-

›

Bir Tartışma Sürecinin Sorunları Ve Görevleri

rın faturasının Devrimci Harekete çıkartılmasını önlemeye çalıştık.

Devrimci Hareketin kendi zemininde devrimci dünya görüşünün yol göstericiliğinde bir tartışma sürecinin yaşanmasının gerekli ve zorunlu olduğunu baştan beri savunduğumuz halde, tartışma sürecinin taşıdığı zaaflar nedeniyle muarızlarımızın hileye dayalı kimi değerlendirmelerinin önüne zamanında geçilemedi. Bizlerin, devrimci dünya görüşünün ve Devrimci Yol'un donuk, basit bir savunmasıyla ortaya çıktığı şeklindeki hileli tanıtım bir dönem işlev görebildi. Tartışma sürecinin bugüne kadarki gelişimi, artık bu türden hileli tanıtımlara imkan tanımayacak bir olgunluğa erişmiş bulunuyor.

* * *

Bugün devam etmekte olan tartışma sürecinde, Devrimci İşçi önemli görevler yüklenmiş bir platform olarak işlev gördü ve görmektedir.

Türkiye devriminin ideolojik-politik sorunlarını tartışmaktan, Türkiye Devrimi ve devrimci hareketiyle dayanışma görevlerine ve Avrupa'da yaşayan yabancıların, yabancı olma konumlarından ileri gelen ekonomik-demokratik, sosyal ve kültürel sorunlarına kadar, farklı zeminlere ait çok yönlü görevleri olan Devrimci İşçi, yaşadığımız ayrışma sürecinin görevlerini de üstlenen bir platform oldu.

Denebilir ki, Devrimci Hareket saflarında yaşanan ayrışma nedeniyle, yukarıda tanımlanan çok yönlü görevler içinde Devrimci Hareketin ideolojik-politik sorunlarını tartışma görevi ön plana çıktı. Bunun böyle olması doğaldı. Zira Devrimci İşçi gündeminde yer alan diğer görevlerin yerine getirilmesi bir bakıma bu ayrışmanın kaderine bağlı bulunuyordu.

Bu tartışmaları Devrimci İşçi platformunda yapmak gerekli ve zorunluydu. Zaten Devrimci İşçi'nin proğram görevlerinden biri de bu idi.

Devrimci İşçi'nin, ayrışma sürecinde yüklendiği misyondan hareketle tek yanlı yargılara varılmamalı ve Devrimci İşçi'nin konumu hatalı değerlendirilmemelidir.

Birincisi, Devrimci İşçi'de bugün ideolojik mücadele görevlerinin öncelik kazanmasından hareketle, bu platform Devrimci Hareketin ideolojik-politik birliğinin sağlanacağı ana platform olarak görülmemelidir. Devrimci İşçi platformunun, ülkede bir Devrimci Hareket yaratmanın yurtdışı zeminine yüklediği görevlerin yerine getirildiği bir platform olduğu, bu görevlerle sınırlı olduğu gözden uzak tutulmamalıdır.

İkincisi, Devrimci Hareketin ideolojik-politik sorunlarının Devrimci İşçi'de tartışılmasından hareketle, Devrimci İşçi örgütlülüğünün bir siyasal hareket, bir siyasal örgütlülük olduğu şeklindeki bir yanılgıya düşülmemelidir.

Üçüncüsü, Devrimci İşçi gündeminde ideolojik-politik sorunların ön plana geçmesi, Devrimci İşçi gündeminde yer alan diğer görevlerin göz ardı edilmesine yol açmamalıdır. Devrimci İşçi'nin, gündeminde; Türkiye devriminin ideolojik-politik sorunlarını tartışmak da olan ama, yurtdışında ikili görevler etrafında kitlesel bir eylemliliği hedefleyen bir yığın örgütlülüğü, demokratik bir kitle örgütlülüğü olduğu ve olması gerektiği gözden uzak tutulmamalıdır.

* * *

Bugün bir dönem -adım adım- geride bırakılarak yeni bir evreye doğru ilerlenmektedir. Geride bırakılan dönemin zorluklarını bilinçle göğüsleyenler, bu yeni evrenin görevlerini de omuzlayabilmek için gerekli olan imkanları ve şansı da elde ettiler.

Bu imkan ve şansa sahip olanlar, dünün kendine özgü zorluklarını aşmada gösterdikleri kararlığı, bu evrenin zorluklarını göğüslemede de göstermek ve daha ileri hedeflere yönelmek durumundadırlar.

Bugün gelinen noktayı kavrayabilmek için geride bırakmakta olduğumuz dönemin kendine özgü koşullarını bilmek, geçilen dönemin özelliklerini iyi kavramak gerekmektedir.

Adım adım içinden çıkmakta olduğumuz bu dönem, her yenilgi döneminin bilinen bütün olumsuzluklarının yaşandığı bir dönemdi. İlerici, devrimci çevrelerde yılğınlığın, bezginliğin, güvensizliğin egemen olduğu, ideolojik-politik şaşkınlığın ve kargaşanın derinden yaşandığı, devrimci hareketlerde (ve tüm solda) birlik ve beraberliğin kaybolduğu, faşist güçlerin estirdiği terör ortamından nasıl ve ne şekilde çıkılabileceğinin bilinemediği, sorunların ve zorlukların çığ gibi büyüdüğü bir dönemdi. İnsanların psikolojik durumlarında, yaşam tarzlarında bile etkisini ağır şekilde gösteren bir yenilgi dönemi yaşanmaktaydı.

Çözümsüzlüğün ve çaresizliğin yaygın bir etki alanı bulduğu bu dönemde, ilerici-devrimci çevrelerde yer alan pek çok kişinin burjuvazinin ve soldaki çeşitli destekçilerinin bilinç bulandırıcı ideolojik faaliyetlerinden etkilenmesi bir bakıma doğaldı. Bu tür etkilenmeler nedeniyle karşılaşılan durumların doğal olması, bu durumların değişmesi yönünde ideolojik-politik alanlarda adım atılmamasını meşrulaştıramaz ve haklı gösteremezdi.

Bugün, bir başka durumun daha doğal karşılanması gerekmektedir: Yenilgi ortamından çıkıldıkça, sağdan esen ideolojik rüzgârlar devrimci saflarda etkisiz hale getirildikçe, ideolojik-politik perspektifte açıklık sağlandıkça, sınıf mücadelesinin karmaşık görevleri hayatın her alanında kendisini dayattıkça, kitlelerin rejime karşı tepkileri kendiliğinden bir biçimde de olsa eylemliliğe dönüşmeye başladıkça yenilgi şoku altında sağ siyasal tercihlere yönelenlerin, ya da hangi tercihe yöneleceğinde tereddüt içinde olanların kendi durumlarını gözden geçirmek durumunda kalmaları da tıpkı önceki evredeki bazı durumlar gibi doğal görülmelidir.

Bugün gelinen noktada, devrimci düşünceler üzerine çökertilmek istenen sis perdesi epeyce aralanmış bulunmaktadır. Elde edilen bu açıklık pek çok kişiye ve çevreye yeni bir muhasebe yapma şansını ve imkanını tanımaktadır.

İdeolojik-politik planda ulaşılan bu açıklığın yanısıra, ülkemizde meydana gelen çeşitli gelişmeler, devrimci saflardaki herkese, şimdiye kadarki tutumlarını gözden geçirmeyi ve kendi doğrultusunu ona göre saptamayı bir zorunluluk ve bir ihtiyaç haline getirmiştir.

Bugün Devrimci İşçi saflarında yer alanların dünün kaos ortamı içinde rotasını şaşırmadan doğru bir siyasal tercih yapmış olmaktan dolayı belli bir rahatlık içinde olmaları doğal ve haklı bir durum olarak kabul edilmelidir. Bir yığın olumsuzluğun kuşatması altında yerine getirilen görevlerin özel bir önemi ve değeri vardır. Geleceğin belirsiz ve karanlık göründüğü bir ortamda devrimci teoriyi, geleneği ve ruhu yaşatma mücadelesi verenlerin bugün rüştünü ispat etmenin gururunu taşımaya elbetteki hakları vardır.

Ancak bu objektif olgu bizlere bugün yerine getirilmesi gereken pek çok görevin olduğunu ve her yeni evrenin kendine özgü zorluklarının olacağını unutturmamalıdır.

Dün Devrimci Hareket saflarında yer alan ama bir yenilgi ortamının çeşitli olumsuz etkileri nedeniyle doğru bir tutum alamayan ya da doğru tutum alanlarla şu veya bu nedenle beraber olamayan pek çok kişinin bugün doğru bir tercih yapamamış olmanın rahatsızlığını yaşadığı ve bunu çeşitli şekillerde dile getirdiği bilinmekte ve ve görülmektedir. Bu tür rahatsızlıkları duyan çevrelerde dile getirilen eleştirel şikayetlerde bu gözlemi yapmak mümkündür.

Bu çevrelerde, "sağlıklı bir tartışma sürecinin yaşanmadığı, ayrışmanın sağlıklı bir temelde gerçekleşmediği" iddiası ortak şikayet noktasını oluşturmaktadır.

İşin tuhaf yanı, bu şikayeti dile getirenlerin arasında ayrışma sürecinde tartışmalara katılmayan, fikir açıklamayan, gelişmeler karşısında susmayı tercih edenlerin de bulunmasıdır. Daha da ilginci şudur: Tartışma sürecine katılmayanlar, bu sürecin görevlerinden hiç birisini yerine getirmeyenler sağlıklı bir tartışma sürecinin yaşanmamasının sorumluluğunu da başkalarına yüklemektedirler.

Bu tür şikayetleri dile getirenler arasında, çeşitli nedenlerle tercihini Dönüşümcülük'te yapan, fakat daha sonra Devrimci Yol ile Dönüşümcülük arasında bağlantı kurmakta zorluk çekenlerin de yeralması dikkat çekicidir. Böyleleri de, farkına vardıkları yanlış adımların sorumluluğunu Devrimci İşçi'ye yüklemektedir.(!)

Bu tür yakınmaların kısmen haklı yanlarının bulunabileceğini düşünmek gerekmektedir. Tartışma sürecinin çok sağlıklı olduğu elbette söylenemez. Ancak sürecin bütünüyle sağlıksız geliştiği ve sonuçlandığı da söylenemez. Devrimci Hareket'in çizgisini ve geleneğini yaşatmaya çalışanlar bu süreçte en azından üstlerine düşeni yapmaya çalıştılar. Bu süreçte, giderilmesi mümkün olan bazı hataların yapılmış olması doğal karşılanması gereken bir durumdur.

Devrimci İşçi'nin iki yıldır fiilen yaşadığı tartışma sürecinde güdülen amaç, varılmak istenen hedef, devrimci düşünceler etrafında en geniş birliği yaratmaktı. Halen de öyledir.

Devrimci İşçi sürecin her evresinde, yaptıkları ve yapamadıklarının yanısıra, süreçteki eksikliklerini görüp kavramak için bilinçli bir çaba içerisinde olmuştur. Halen de bu çabalarını sürdürmektedir.

Bu bakımlardan tartışma sürecinin sağlıksız geliştiği şeklindeki iddialara sebep olarak Devrimci İşçi'yi ve Devrimci İşçi tarafından örgütlendirilen tartışma sürecini göstermek her bakımdan haksız bir yargıdır.

Çünkü, Devrimci İşçi, Dönüşümcüler de dahil olmak üzere herkese Devrimci İşçi platformunda tartışma yapma olanağını başından beri sağlamıştır. Dönüşümcülerin 84 sonbaharından itibaren fiilen, 85 ilkbaharından itibaren de resmen tartışma platformundan ve Devrimci İşçi örgütlülüğünden çekilmesinden sonraki evrede de, kendisini Dönüşümcülük'te tanımlamayan herkese Devrimci İşçi'de tartışma imkanı sağlamıştır. Bu imkanlar hâlâ vardır.

Kapalı devre bir tartışma sürecini yaşamaktan yana olmayan Devrimci İşçi'nin, tartışma sürecine en geniş devrimci çevrelerin katılımını amaçlayan çağrısı eskiden olduğu gibi şimdi de geçerliliğini korumaktadır.

Ç ünkü bizler inanmaktayız ki, Devrimci Hareket'in çizgisini yaşatıp geleneğini korumak ve bu geleneği yeniden bağımsız bir siyasal güç konumuna yükseltmek -bir yanıyla da- kendisini bu geleneğin içinde bulanların ortak ve örgütlü çabasıyla mümkün olabilecektir.

İşte bu nedenledir ki, Devrimci İşçi, Türkiye Devrimi'nin sorunlarını tartışmak amacıyla oluşturduğu tartışma platformunu, Devrimci Hareket'ten gelen ve devrimci geleneği yaşatmaktan yana olan hiç bir kişiye ve çevreye kapalı tutmamıştır, tutmayacaktır.

Yine Devrimci İşçi, Türkiye Devrimi'nin ve Devrimci Hareket'in ideolojik-politik sorunlarını tartışmaktan, devrimci güçlerin birliğini sağlamaktan yana olan kişi ve çevrelere tartışma ve örgütlü arayış olanağını dün de tanımaktaydı, bugün de tanımaktadır.

Bugünkü koşullarda Türkiye halklarının kendi alternatifinin, halkın devrimci seçeneğinin oluşturulması için kesin bir ihtiyaç halini almış olan tartışma süreci tek yönlü ve tek boyutlu bir süreç olarak anlaşılmamalıdır. Bir süredir yaşanan ve genişleyip-yoğunlaşarak devam edecek olan bu süreç salt bir fikir tartışması yapmakla sınırlandırılamaz. Doğaldır ki, ideolojik-teorik düzeyin yanısıra politik düzeyi de kapsayan bir tartışma sürecinin, sağlanan açıklığın ve ulaşılan birlikteliğin elverdiği ölçüler içinde yerine getirilecek olan fiili, pratik görevleri ve sorumlulukları da olacaktır.

Bu bağlamda bir konuyu tekrar vurgulamak gerekmektedir.

Devrimci bir harekette birlik yaratma sorunu, özünde devrimci sınıfın, (işçi sınıfının) siyasi eyleminde birliğin yaratılması sorunu olarak kavranmalıdır.

Bu kapsamdaki bir birlik, öncelikle devrimci sınıfın, işçi sınıfının ve ezilen tüm emekçi kesimlerin öncü güçlerini birleştirme sorunudur. Bu bakımlardan devrimci görüşler etrafında siyasal birlik yaratmak üzere bu aşamada önerilen tartışma sürecini salt Devrimci Yol'dan kalan kitleyle sınırlamak doğru bir yaklaşım olamaz. Özgül nedenlerle bu aşamada sadece Devrimci Yol'culara dayanan bir tartışma sürecinin yaşanmasından hareketle böyle bir sınırlama kabul edilemez.

Yaşamakta olduğumuz bu tartışma sürecinde sadece Devrimci Yol'cuların değil, ilerici-devrimci çevrelerde yer alan en geniş kesimlerin devrimci bir siyasi proğram etrafındaki birliğini yaratmak asıl hedeflenmesi gereken şey olmalıdır. Tartışma Süreci'nin kapsamı ve hedefleri bu çerçevede belirlenmelidir.

İşte, kendisini devrimci gelenek ve çizgi içinde bulanların karşısına canlı hayatın dayattığı görev, böyle bir sürecin örgütlendirilmesine katılmaktır. Bunun ertelenemez bir görev olduğu artık kabul edilmelidir.

Yenilgi koşullarında sağcı rüzgârların girdabına kapılan ama bugün ulaşılan belli bir açıklık nedeniyle yeniden devrimci saflarda yer almak arzusunu duyanların yanısıra, çeşitli nedenlerle bugüne kadar politik tatil yaparak önlerine hiç bir siyasal görev koymadan bekleyen ama bugün devrimci geleneği yaşatmak isteyen herkes, bunu Devrimci İşçi'nin tartışma platformunda gerçekleştirme imkanına ve şansına sahiptir.

İki yıl önce başlayıp bugüne kadar olumlu gelişmeler üreterek gelişen, hatalarını düzelterek, eksikliklerini gidererek devam eden Devrimci Yol taraftarları arasındaki tartışma sürecinin amaçlarına ve hedefine ulaşması, devrimcilerin böyle bir sürecin gereklerini daha yoğun ve kapsamlı bir şekilde yerine getirmelerine bağlı olacaktır. ●

GENÇLİĞİN YÖK'E TEPKİSİ EYLEME DÖNÜŞÜYOR

İstanbul, Ankara, İzmir ve Trabzon'dan 34 Öğrenci derneğinin temsilcilerinin T.B.M.M. başkanlığına verilmek üzere hazırladıkları dilekçe metni, YÖK-Yasasınını 44. maddesinin değiştirilmesinin yanısıra, öğrenim harçlarının kaldırılması ve öğretim kredilerinin yükseltilmesi gibi istemleri içermekteydi.

Bu dilekçenin TBMM Başkanlığına ulaştırılması ve nasıl geniş yankı uyandırılacağı konusundaki tartışmalar öğrenci gençler arasında sürerken, Marmara Üniversitesi öğrencisi İsa Tanrıverdi ünversiteden atılması sonucu intihar etmiş, bu intihar olayı öğrencilerin Marmara Üniversitesi önünde kitlesel bir oturma eylemine neden teşkil etmiştir.

Yukarıda söz konusu olan dilekçe metni İsa Tanrıverdi'nin ölümünden sonra imzaya açılmış, çeşitli üniversitelerden ve Veli'lerden toplanan 12.6000 imza ile TBMM'ye İzmir'den Ankara'ya kadar sürecek olan bir uzun yürüyüş sonucu ulaştırılması karara bağlanmıştır. 12 Öğrenci ve bir Veli temsilcisi 3 Kasım günü bu hedefle izmir'den Ankara'ya yola çıkmıştır.

Sivillerde dahil olmak üzere polis ekipleri bu uzun yürüyüşe 'refakat' etmişlerdir.

Öğrenci temsilcilerinin geçtiği şehirlerde basın toplantıları düzenlenmiş, YÖK Yasası teşhir edilmiştir. Bu şehirlerden öğrencilerinde katılımı ile öğrenci ve veli'lerin sayısı 32'ye ulaşmıştır.

ODTÜ' GENÇ LİĞİ YÜRÜYEN ÖĞ—RENCİLERİ SELAMLIYOR...! REJİMİN GÜVENLİK GÜÇLERİ EN UFAK KIPRDANIŞA DAHİ MÜSADE ETMİYOR...

Ankara Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencileri 300 kişiyi aşkın bir grup halinde İzmir ve diğer şehirlerden gelen öğrencileri bir törenle karşılamışlar, talepleriyle dayanıştıklarını bildirmişlerdir. ODTÜ'lü öğrencilerin yürüyen diğer şehirlerden öğrencilere katılmak istmeleri, polis ve jandarmanın engellemesiyle karşılaşmış, bunun üzerine 250'nin üzerinde ODTÜ'lü öğrenci dolmuşlara binerek TBMM'ye gitmek istemiştir. Polis, dolmuşlara binerek, bunların Ankara Emniyet Müdürlüğünüm garajına gitmesini sağlamış, kimlik tesbitinden sonra içlerinden 30 öğrenciyi gözaltına alarak, diğerlerini serbest bırakmıştır.

TBMM'ye ulaşmayı başaran diğer şehirlerden 36 öğrenci, burada SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar tarafından karşılanmış, dilekçelerini aralarında oluşturdukları bir delegasyon aracılığı ile TBMM Başkanı Necmettin Karaduman'a vermişlerdir. Daha sonra SHP Meclis grubu odasında bir basın toplantısı düzenleyen öğrenciler, ODTÜ'lü gençlerin gözaltına alınmasını protesto etmişlerdir.

Yüksek Öğrenim Kurumlarında yarım Milyona yakın Üniversite öğrencisi 6 yıldır oldukça zor koşullarda ve baskı altında "öğrenim' yapmaya zorlanmaktadır. Ve YÖK Yasası ile getirilen Anti Demokratik ve çağ dışı öğretim sistemi ile düşünemeyen , araştıramayan, üretemeyen bir gençlik yaratılmaya çalışılmaktadır.

Her türlü sindirme ve provokasyonla öğrencilerin bu haklı talebinin bastırılmağa çalışıldığı, YÖK-Yasasının öğrencilerin tepesinde Demoklesin kılıcı gibi sallandırıldığı , atılma tehdidinin öğrenim haklarının kısıtlanmasının bu kılıcın harekete geçirilmesine bağlı bir konuma getirildiği bir öğretim sisteminde, katılımcı Demokratik bir eğitim istemi bugün acil bir isteme dönüşmüştür.

Başka İsa Tanrıverdilerin yaşanmaması bu talepler etrafında öğrenci gençliğin kendi öz örgütlenmelerini yaratmasından ve bu uğurda mücadele yürütmesinden geçecektir.

AVRUPA'DA MÜLTECİLER SORUNU

Avrupa hükümetleri, ülkelerine gelen mültecilere karşı duydukları rahatsızlığı yüksek sesle dile getirmeye başladılar. Başta Alman ve Fransa hükümetleri olmak üzere Avrupa'da son aylarda, mülteci sorunu gündemin baş maddeleri haline getirildi. *Basın-yayın organları aracılığıyla* mülteciler aleyhine kamuoyunda bir ortam yaratarak gerici yasal tedbirler almaya yöneldiler. Sınırların mültecilere kapatılmasını sağlayıcı tedbirler almakla sınırlı kalmayarak, daha önce gelen mültecilerin sınırdışı edilmelerini kolaylaştırıcı tedbirleri yasalaştırmaya başladılar ya da henüz yasalaşmayan tedbirleri fiilen uygulamaya koyuldular.

Mültecilik koşullarının her geçen gün zorlaştırılmasının yanısıra, mültecilerin de bir parçasını oluşturduğu yabancılara karşı, ırkçı haykırışlar giderek yükselmekte, yabancı düşmanlığı hükümetlerin politikaları eşliğinde ve desteğinde yaygınlaşmaktadır.

Bu gelişmeler, çeşitli nedenlerle ülkelerini terkederek, Avrupa ülkelerine gelmiş olan mültecilerin yaşadığı problemlere her gün bir yenisini daha eklemekte ve Avrupa giderek mülteciler için artık yaşanmaz bir alan haline getirilmeye çalışılmaktadır.

Avrupa ülkeleri, kendi ülkelerine gelen mültecileri barındırmak zorunda olmadıklarını söyledikleri gibi, mülteci kabulünü neredeyse hayırseverliklerine, insancılıklarına bağlamaktadırlar.

Avrupa egemenlerinin kamuoyuna benimsetmeye çalıştığı mülteciler aleyhindeki havayı dağıtmak ve yüzlerine taktıkları demokratlık ve insancılık maskesini indirmek için mülteci olayının altında yatan gerçek nedenleri ortaya koymak gerekiyor.

Avrupa'ya çeşitli geri bıraktırılmış ülke insanları neden iltica etmektedir; Bunun gerçek nedenleri nedir? Bu göçün gerçekleşmesinde, Avrupa devletlerinin izlediğipolitikaların bir katkısı yok mudur? Ya da, "Üçüncü Dünya" ülkeleri denen bir çok ülkeden insanlar neden bilmedikleri, tanımadıkları ülkelere göç etmek zorunda kalmaktadır? Bu göç etmenin nedenleri ister siyasi nedenler olsun, ister ekonomik nedenler olsun, insanları göçe zorlayan nedenlerin oluşmasında Batı Avrupa devletlerinin bir sorumluluğu yok mudur?

Bu soruların cevapları araştırılınca, geri bıraktırılmış ülke insanlarının siyasi ve ekonomik nedenlerle Avrupa'ya akın etmesinin gerçek nedenleri ortaya çıkar.

İster siyasi baskı nedeniyle ülkelerini terkedenleri olsun, isterse aç ve işsiz kalmanın yarattığı ekonomik zorluklar nedeniyle artık yaşamını kendi ülkesinde sürdüremez hale gelen insanların ülkelerini terketmek zorunda kalmış olmaları olsun, bu sonuçların ortaya çıkmasında emperyalist ülkelerin sömürgeci politikalarının doğrudan bir rolü vardır.

Emperyalist ülkelerin sömürü ağları arasında kıskaca alınan Türkiye gibi ülkelerde kurulan soygun düzenini güvenceye almak için askeri faşist rejimlere davetiye çıkaran, gerici, faşist rejimleri destekleyen, onları ayakta tutmaya çalışan güçler arasında birinci sırada emperyalist devletler yeralır. Bu ülkelerde, İMF reçetelerini uygulayarak emekçi halkları işsizliğe, açlığa, yoksulluğa sürükleyen yine emperyalist ülkelerin kendileridir.

Kısacası, insanları Avrupa'ya gelerek iltica etmek isteyen ülkelerde hayatı yaşanmaz hale getiren siyasi ve ekonomik baskıların kaynağında emperyalist sömürgecilik olgusu yer alır.

Dolayısıyla;

Bir ülkede insan hakları çiğneniyorsa, demokratik hak ve özgürlükler ortadan kaldırılıyorsa, işkence ve zulüm altında insanların can güvenliği kalmazsa ve dolayısıyla bu faşist uygulamalar nedeniyle insanlar ülkelerinde yaşama olanağı kalmadığından, ülkelerini terketmek zorunda kalıyorsa, bu durumun sorumlularından biri de bu faşist baskı rejimlerini destekleyen ülkeler olmak durumundadır.

Yine, bir ülkede, emperyalist sistemin hazırladığı 24 Ocak tedbirleri gibi reçeteler uygulanarak insanlar işsizliğe,açlığa,yoksulluğa sürüklenirken, ülke, tarihin en yoğun emperyalist soygununa sahne olursa, dolayısıyla ekonomik zorluklar nedeniyle insanlar yaşamını sürdüremez hale gelerek, ülkesini terkederek Avrupa'ya gelmek zorunda kalıyorsa, bu göçün de başta gelen sorumlularından biri yine emperyalizmdir.

Kısacası ister ekonomik nedenlerle olsun, ister faşist baskılar nedeniyle olsun insanlar ülkesini terkederek hiç tanımadıkları yabancı bir ülkeye, kendilerini neyin beklediğini bilmeden göç etmek zorunda kalıyorlarsa, bu göçün temelinde, dünya emperyalizminin takip ettiği ekonomik ve siyasi *politikaların belirleyici rolü* olduğu bilinmelidir.

Bu nedenledir ki, Avrupa'da mülteci sorunu (ister ekonomik ister siyasi olsun) özünde emperyalizmin sömürgecilik politikasının ürettiği bir sorundur.

Batı Avrupa ülkelerinin gizlemeye çalıştığı ve görmezden geldiği bu gerçekliktir. Onlar kendi politikalarının ve uygulamalarının sonuçlarıyla yüzyüzedirler.

Örneğin, hem İran'a, hem Irak'a silah satacaksınız, bu satıştan büyük vurgunlar vuracaksınız, böylece bu savaşın devametmesine, daha da tahrip edici sonuçlar üretmesine, tahrip edici *gücü büyük silahlarınızla katkı*da bulunacaksınız, ama bu savaşta *yaşamını yitirmek istemeyen birileri* ülkenize gelince kapılarınızı kapatacaksınız, ya da verdiğiniz sosyal yardımı hayırseverliğinize yoracaksınız.

Avrupa burjuvazisi, dünyanın mazlum uluslarını İMF reçeteleriyle açlığa mahkum ederken, bu ülkelerdeki toplumsal tepkileri bastırmak üzere oluşturulan faşist baskı rejimlerini desteklerken, savaş sanayilerinin kârlarına yeni kârlar katmak için bölgesel savaş kışkırtıcılığı yaparken, hiç olmazsa bu politikanın sonuçlarından küçücük bir kısmını oluşturan mülteci sorununa katlanmayı, bunu içine sindirmeyi bilmelidir.

Üstelik, emperyalizmin sömürgeci siyasetinin ürettiği sonuçlardan küçük bir parçayı oluşturan bu mültecilik olgusu, emperyalist burjuvaziye kendi ülkelerinde önemli bir "demokratlık" görüntüsü taşımaları fırsatını da yaratmaktadır.

Ama mültecilerle ilgili son gelişmeler, alınan önlemler gösteriyor ki, Avrupaburjuvazisi ve hükümetleri, Üçüncü Dünya Ülkeleri'nde izledikleri politikanın kimi sonuçlarıyla ülkelerinde karşılaşmak istememektedir. Ülkelerine gelen yabancılara karşı bu kez ırkçılık damarına basarak yabancı düşmanlığını körüklemekte ve bunları da yabancılar için yaşanmaz hale getirmek istemektedir.

Mültecilere ve tüm yabancılara düşen en önemli görev, bu olgunun temelinde yatan emperyalist siyaseti teşhir etmek süretiyle, onların aldatmacalarının benimsenmesini önlemek *olmalıdır.*

Emperyalist ülkelerin izledikleri emperyalist siyasetin kimi sonuçlarına katlanmak zorunda oldukları heryerde haykırılmalıdır.

Eğer, mülteci sorununa köklü bir çözüm bulunmak isteniyorsa, bunun çözümü, yaşamları tehlikeye giren insanlara sınırları kapatmak değildir, bunun çözümü, mültecilere hayatı yaşanmaz hale getirerek, bulundukları ülkeyi terketmeye zorlamak değildir. Bunun çözümü, insanların ülkelerinden ayrılmasına başlıca sebep oluşturan faşist baskı rejimlerini ortadan kaldırmakla, insanları açlığa, yoksulluğa sürükleyen emperyalist sömürü çarklarını kırmakla ve herkesin kendi ülkesinde yaşamını sürdürebilecek şartların yaratılmasıyla mümkündür.

Mülteciler Sorunu'nun tüm Avrupa kamuoyunun gündemine getirildiği bu dönemde, ısrarla anlatılması gereken gerçekler bunlardır. Geniş bir ilerici, demokrat ve sosyalist kesime bunlar kavratılmadan Mülteciler Sorunu'na karşı bir barikat oluşturmak mümkün değildir.

Mülteciler ve Yabancılar Sorunu, hem bunların geldikleri ülke açısından, hem de Avrupa ülkeleri açısından insani-hümanist bir sorun olmaktan çıkarılmalı; bu sorunun kökeninde emperyalistsömürü ve talana dayalı politikaların yattığı, geniş bir kesime kavratılmalıdır.

Emperyalist politikaların uygulayıcısı olan ülkeler, kendi politikalarının sonuçlarına katlanmak zorundadırlar. Avrupa ülkeleri hükümetleri, sınırlarını mültecilere ve göçmen işçilere kapatacaklarına, sınırlarını mal ve sermaye alışverişine kapatmalıdırlar.

Avrupa ülkelerinin sınırları, mültecilere değil, yeni sömürge ülkelerin faşist yöneticilerine, zalimlerine, hammaddelerine ve ucuz işgücüne dayalı mallarına kapatılmalıdır. Yine aynı sınırlar, sermaye ihracına, teknoloji transferine, enflasyona v.b. *sömürü* mekanizmalarına kapatılmalıdır.

ALMANYA'DA GENEL SEÇİMLER VE GÖREVLERİMİZ

1987 *seçimler dönemine girerken*, Batı *Almanya'da burjuva siyasal* güçler, yabancılar nezdinde, bütün bir toplumu, yabancısı ile, almanı ile karşısına alan ve onların yaşayış biçimlerine ilişkin, kişi hak ve özgürlüklerini kısıtlayan biçimde, geçmişte burjuva *Demokrasisi'ne ait olan bir*çok şeyi tartışma platformu haline getirmiştir.

Özellikle, sosyal haklara,yürüyüş, gösteri yapmak hakkınavb. haklarla özgürlüklere ilişkin saldırılar çoğu zaman "terörizme" karşı mücadele adı*na yapılmakta ve böylece özellikle al*man halkının desteğini alabilmek için bugüne kadar yaşamadığımız bir şekilde, yabancı düşmanlığı yapılmaktadır.

Irkçılık alabildiğince kamçılanmakta, alman halkı, alman olmayanlara karşı kışkırtılmaktadır. Basın ve yayın organlarında baş köşeye oturtulan "yabancılar-ilticacılar" sorunu hükümet partilerinden, resmi mercilere, SPD'nin içine kadar uzanan bir çizgide *geliştirilmekte ve özellikle* iltica sorunu karşısında bir " Milli Cephe" yaratıldığı görünümü verilmektedir.

Metodlarını karanlık geçmişlerinden alarak, mültecilere karşı sürdürülen bu kışkırtma kampanyası, Nazi'lerin-Yahudilere karşı yaptığı propagandaya benzemektedir.

Resmi makamlarca kılıfına uydurulmuş, abartılmış rakamlar kamuoyuna duyurularak, alman halkı sözde "yabancılaştırmaya" karşı çıkmaya çağırılmaktadır.

Bu merkezileşmiş kışkırtma kampanyalarının görünen hedefi yabancılardır. Ancak,"Her şey Almanya için, Almanlar için" sloganıyla milliyetçiliğin kamçılanması, asıl hedefin burjuva demokrasisinin alabildiğince daraltılması olduğu anlaşılmaktadır. Bu kışkırtmaların diğer bir hedefi de, alman halkının, işsizlik, Çernobil gibi sorunlara tepkilerini ve 35 saat gibi taleplerini etkisizleştirmektir.

Bu kampanyanın mimarlarından, CDU-CSU, iltica sorununu bir anayasa tartışması haline dönüştürerek, alman halkını, Anayasa'nın, insan hak *ve özgürlüklerine ilişkin bölümlerini* değiştirilmesinin gerekliliğine yalan ve demogoji ile hazırlamaktadır.

"Sosyal Demokrat" SPD ise, bu sorunun Anayasa tartışması haline dönüşmesini engellemekten öteye gitmeyen, *tarihindeki, belki de en gerici* bir tutumda *görünmektedir. SPD*, hükümetin yapamadığını, DDR ile anlaşarak "halletmiştir". Geçerli vizesi olmayanlara, DDR'den B.Almanya'ya girmesini engelleyen bu çalışma, somut olarak şu gerçeği *doğurmuştur;*

Anayasa'nın 16.cı maddesi kalacak ama, bu haktan yararlanması gerekenler Alman sınırlarından içeri giremeyecekler. Ayrıca, Bonn'da yapılan, Eyalet üst düzey yöneticileri ve parti başkanları arasındaki toplantılarda,

-a *Taşıma şirketlerine (Lufthansa gi*bi)geçerli kağıt sorma yetkisi verilmesi.

-b Sınır Koruma polislerinin, yetkilerinin arttırılması, ya da uygulamalarına sessiz kalınması.

-c Savaş bölgelerine yollanamıyan, ilticası reddedilmişlerin, sınır dışı edilmeleri karar altına alındı. (Etkilenenler, Lübnan'lılar.)

Tüm bu gelişmelerin gözden kaçırmak istediği bir gerçek daha vardır.

B.Alman Devleti, dünyada içinde yaşadığımız şu dönemde, ülkelerinde ırkçılık, dini ve politik sebeplerden dolayı, hapis, işkence ve ölüm cezalarının tehdidinde olan, bir iç savaşın sebep olduğu nedenlerden, açlık felaketinden kaçan insanlara sınırları kapatırken, bu göçün ana sorumlularından biri olduğunu saklamaktadır.

İran'a, Irak'a silah satan, askeri güçlerini eğiten, bu savaştan siyasi- ekonomik bir çok kârı olan B.Almanya, İranlı'lara, Iraklı'lara sınırlarını kapatamaz.

Türkiye'de faşizme, açık ekonomik-siyasi, askeri destek veren, Kürt Halkına napalm bombaları ile saldırılara sessiz kalanlar, Türkiyeliler'e sınırlarını kapatamaz.

Afrika'daki gelişmelerin sorumlu*larından birisi, Diktatörlerin destek*çisi B.Almanya bu gerçekleri saklayamaz.

Bugün, bu gerçekleri saklamaya bilinçli-bilinçsiz yardım ederek, ekonomik-siyasi ilticacı tartışmasını yapan siyasi güçler uyarılmalıdır.

Emperyelizmin sömürüsü altında bulunan halklar, ülkelerindeki açlıktan sorumlu değidir. Ülkelerindeki rejimlerin yürüttükleri, siyasi-ekonomik uygulamalar bu durumu doğurmuştur. Emperyalistlerin çıkarları nedeniyle, yukarıda belirttiğimiz gibi, bu rejimleri destekleyen B.Almanya, bu açlığın da sorumlularından birisidir.

Hiç bir ilticacı, kendi isteği ile ülkesini terketmez. *İlticacılara karşı ya*pılan saldırılara karşı durmak, bu an*lamda B.Almanya'nın, üçüncü dünya* ülkeleri ile girdiği ilişkilere de karşı durmak demektir.

Bu dönemde yapılacak çalışmalarda, Alman Halkı uyarılmalıdır.

İltica hakkına karşı yapılan bu saldırılar, Almanya'da diğer tüm temel hak ve özgürlüklere ve insan haklarına karşı daha da sertleşerek geliştirilmek istenen bir politikanın başlangıcıdır.

Kısıtlanmasız bir iltica hakkının gerçekleşmesini istemek, sadece insanlığın gereği veya ilticacılara karşı gösterilen bir desteğin ifadesi olarak kavranmayıp, özellikle, Alman Halkı'nın, Almanya'daki demokratik gelişmelere karşı ilgisinin bir göstergesi olarak kavranmalıdır. Bu aynı zamanda, Alman Halkı'nın geçmişinden ne kadar ders aldığının bir sınav alanı da olacaktır.

Bu çalışmalarda, ilticacıların zorla toplama kamplarına gönderilmeleri, bulunduğu şehirlerde hapsedilmeleri (seyahat yasağı) çalışma ve okuma olanaklarının olmaması gibi, özellikle sınırda, mültecilere karşı konulmuş vize zorunluluğu, uçak şirketlerindeki vergi ve harçlar gibi uygulamaların kaldırılması için geniş bir kesime hi-

›

HAMBURG EYALET SEÇİMLERİ VE TAVRIMIZ

Basını ve kamuoyunu günlerce meşgul eden Hamburg parlamento seçimleri yapıldı. Seçim sonuçlarına şöyle bir göz attığımızda parlamento aritmetiği ilginç bir durum arzetmektedir. Belediye meclisinde CDU'nun 44, SPD'nin 43 ve GAL'in 13 sandelyesi bulunmaktadır. Hamburg eyaletinde azınlık bir parti yönetimde bulunmaktadır. Durum böyle olunca da SPD açısından Yeşiller veya CDU ile koalisyon yapma zorunluluğu ortaya çıkıyor. SPD tercihini kimden yana yapacağını tartışa dursun, seçim sonuçlarının bizler yani yabancılar açısından dikkat edilmesi gereken önemli noktalardan birisi de "Neo-Nazilerin" oy oranlarını arttırmasıdır. Seçim propagandasını yabancılar üzerinde yapan ve bu konuda faşist sloganları açıkça kullanan HLA adlı neo-nazi parti, oylarını üç misli arttırarak 6513 oy almayı başarmıştır. Bu sonuç, bizlerin ve Alman devrimci-demokrat kesimin şapkalarını önlerine koyup ciddi ciddi düşünmeyi gerektirmektedir. Hamburg somutunda bir tahlilyapacak olursak; Alman faşistlerinin sayısında ve çalışmalarında bir yükseliş vardır. Neo-Naziler seçimler süresince yaptıkları propagandalarda; a- ekonomik krizin suçlusu yabancılardır. Yabancılar Alman halkının işlerini ellerinden alıyor. b-Almanya'daki her polisiye olayın altında yabancılar vardır. Yabancılar işledikleri kriminal suçlarla iç güvenliğimizi tehdit etmektedirler. c-Yabancılar farklı kültürel değerleriyle Alman halkının kültürünü yozlaştırmaktadırlar. d- Yabancılar bir zaman için Misafir İşçi'ydiler. Şimdi artık ülkelerine geri dönmelidir. (Her ne hikmetse, Neo-Naziler çikarttıkları bir bildiride, Özal'ın Almanya'ya gelişi sırasında söylediği, "Türkler misafir işçidir ve ülkelerine geri dönecektir." sözlerini başlık olarak kullanmışlardır.)

Neo-Nazilerin seçim malzemelerinin örneklerini çoğaltmak mümkün. Neo-Nazilerin başarısında önemli desteklerin yukarıdan yani yönetimdeki partilerin sözcülerinin yaptığı açıklamalardan geldiği çok açık bir gerçektir. Zaman zaman Kohl'un, Strauss'un, Zimmerman'ın yabancılar aleyhine yaptığı konuşmalar Neo-Nazileri cesaretlendirmiş ve onlarda çalışmalarında malzeme sağlamıştır. Çarpıcı bir örnek de, SPD'nin Hamburg Belediye Başkanı Dohnanyi'den vermek mümkün. Dohnanyi bir gazeteye verdiği demekçte; "Dazlakları gören Türkler kaçsın" demektedir. Yabancılara seçme ve seçilme hakkındaki görüşleri ise daha ilginç bir görünüm arzetmektedir. Dohnanyi, "Yabancılar ilk önce demokrasi konusunda ehlileşmeli ve ancak buraya uyum gösterdikten sonra bu haktan yararlanmalıdırlar" demektedir. Demokrasi konusunda kendilerini eğitici olarak göstermektedir. Bizler açısından bir toplumun ne kadar demokratik olduğu ya da demokrasiden ne anladığı onların azınlıklara karşı takındıkları tavırdan anlaşılabilir.

Donanyi demokrasi konusunda yabancıları eğiteceğine, Hitler döneminden kalan Yabancılar Yasası'nı kaldırmak için çaba sarfederse daha isabetli hareket etmiş olur. Kısaca değinmeden geçemiyeceğimiz diğer bir konu da, Hamburg'da devrimci-demokrat potansiyelin bir hayli yoğun olmasına karşın, "Yabancılar Sorunu"nda somut ve ortak adımlar atılmaması, Neo-Nazilerin faaliyetlerine seyirci kalınması, onların amaçlarının boşa çıkartılamaması sonucu Neo-Naziler çalışmalarında etkili ve başarılı oldular. Sadece Yeşillerin proğramında yer alan Yabancılara eşit haklar tanınması için çıkarttığı cılız ses pek etkili olamadı. Sonuç olarak Neo-Nazilerin çalışmalarına destek mahiyetinde dışarıdan yapılan açıklamalarla Neo-Naziler'in korosunda ses uyumu sağlanmış oldu ve Neo-Naziler çalışmalarında gözle görülür bir başarı sağladılar.

SEÇİMLERDE BİZİM TAVRIMIZ

Hamburg'da belediye seçimlerinden bir gün önce 8.11.86 günü Hamburg Belediyesi önünde Türkiyeli, İranlı, İspanyol, Iraklı ve Yunan örgütleriyle ortaklaşa sembolik seçim yaparak, yabancıların çeşitli demokratik hak ve taleplerini dile getirdik. Eylem, katılımın düşünülen düzeyden düşük olmasına rağmen, siyasi içeriğinin uyandırdığı yankı itibariyle başarılı olarak değerlendirilebilir. Sembolik olarak yapılan seçimde, açılan seçim sandığında 570 oy pusulası çıktı. Eylem ilerici-demokrat çevrelerce ilgiyle ve olumlu karşılandı. Ayrıca eylem basın aracılığıyla kamuoyuna yansıdı. Mitingde değişik uluslardan insanların yaptıkları konuşmalarda, yabancılarsız yapılan seçimin, "demokrasinin beşiği olarak" adlandırılan Almanya için kara bir leke olduğu, senelerden beri Almanya'da yaşayan, bir Alman vatandaşı gibi vergisini ödeyen yabancıların seçme ve seçilme hakkına sahip olması gerektiği vurgulanarak, insanların diline, rengine, ulusuna, başörtüsüne, kara kafasına göre tasnif edilip bir takım demokratik hak ve özgürlüklerden mahrum bırakılması sert bir dille kınandı. Ayrıca, tüm yabancıları yakından ilgilendiren bu somut talep karşısında demokrasiden yana olan her ulustan emekçinin ortak ve örgütlü mücadele etmesi gerektiği noktasında anlaşılarak bir sembolik mitingin bir başlangıç olduğu, en temel haklarımıza yönelik saldırılara karşı mücadelenin tüm yerli ve yabancı emekçilerin ortak mücadelesinden geçeceği konuşmacılar tarafından defalarca dile getirildi.

Sorunlarımızı kendi güçlü kollarımıza almanın vakti gelmiştir. Çözüm, bizlerin kendi toplumsal, kültürel, siyasal kimliklerimizi ve özelliklerimizi yansıtan birlikteliklerimizi ve kurumlarımızı yaratmaktan geçecektir.

Bizler, bu sorunlara ilişkin faaliyet sürdürürken yaşadığımız ülkelerin insanlarıyla her türlü ilişkilerimizde temel şiarlarımızdan birisi de şu olmalıdır: "Asimilasyona Hayır, eşit haklar altında beraber yaşamaya ve ortak mücadeleye evet!."

Her türlü sorunlarımızın çözümü ortak tartışmaktan ve mücadeleden geçecektir.

- YABANCILARA KOŞULSUZ SEÇME VE SEÇİLME HAKKI

- DEMOKRATİK HAKLAR İÇİN MÜCEDELE

- MÜCADELE TÜM YERLİ VE YABANCI EMEKÇİLERİN ORTAK MÜCADELESİDİR

F. ALMANYA'DA GENEL SEÇİMLER VE GÖREVLERİMİZ

tap edecek çalışmalar sürerken, hangi ulustan olursa olsun, yabancıları geriye gönderme, iade etme uygulamalarının önüne engel olacak aktif örgütlenmelere acil gereksinim vardır.

Bu çalışmalar, geçtiğimiz ay Frankfurt'ta çeşitli devrimci,hümanist grupların ortak yaptıkları ve bizim de katıldığımız bir toplantıda ele alınmıştır. 22-23.11. 1986 tarihinde Hamburg'da Almanya çapında eğlemliliklerin koordinesi için bir toplantı daha yapılmıştır.

FAŞİST PARTİLER SORUNU

FAP-NPD gibi Alman faşist örgütlenmeleri ve "Dazlaklar", "yabancılar dışarı", "Türkler dışarı" sloganları ile örgütlenmelerini güçlendirirken, saldırılar artmaktadır.

Sol güçler, aktif bir çalışma ile bu gelişmeye karşı durmaya çalışırken, önemli siyasi hatalara düşmektedirler. Sanki, FAP ve NPD bugün, yabancılara-ilticacılara karşı olan tek güçmüşçesine, bildiriler çıkartmakta, yürüyüş, eylem platformları hazırlamaktadır.

Alman Devleti'nin, O'nun siyasi güçlerinin, yani, geçmiş SPD ve bugünkü hükümetin yabancılar politikasının sonucu olan ve bu politikaları arkasına alarak güçlenmeye çalışan FAP ve NPD tek hedef haline getirilmektedir. Bunun sonucu "bir kaç zavallı, serseri dazlak" Almanya'da ırkçılıkla oy toplamaktadır diyen, alman halkına ve yabancılara, Alman Devleti'nin ırkçı politikalarının teşhiri yerine, yalnız "Sarhoş dazlakların" teşhiri gibi bir çalışma yürütmektedir.

Bizler, faşist örgütlere karşı mücadelede aktif görev alırken, ne SPD, CDU, CSU,FDP gibi partileri, FAP, NPD gibi partilerle bire bir eşitlemeliyiz, ne de SPD,CDU,CSU ve FDP gibi partilerin yabancılara ilişkin politikalarını bir kenara bırakıp, bütün gücümüzü, FAP, NPD çizgisindeki faşist güçlere yöneltmeliyiz.

1987, 25 Ocak'ta Almanya genel seçimleri süresince Devrimci İşçi'nin bir yanı ile bu ırkçılık kampanyasının önüne kurulmuş, ya da kurulması gerekli geniş komitelerde bir hat çekme çabası gibi önemli bir görevi olmalıdır.

Aynı zamanda, 1987 Ocak ayındaki seçimler sürecinde;

a- Yabancıların "eşit haklar" talebini öne çıkaracak, "seçme-seçilme hakkı" konusunda Türkiye'lileri duyarlı hale getirecek bir çalışma.

-b- Almanları bu talebe destek verecek, ortak mücadele edecek bir alan yaratma gibi görevlerimiz vardır. Bu konulara ilişkin teorik yaklaşımlar Devrimci İşçi'nin daha önceki sayılarında vardır. Ancak, somut önerimiz, birimlerde yabancı ve almanlara konuları tartışmaya açacak, gazete, bildiri, seminer, konferans gibi araçlar kullanılmalı, ırkçılığa karşı folklör-tiyatro geceleri ve seçim günü protesto gösterileri, anket, alternatif seçim sandığı gibi çalışmalar yapılmalıdır.

hamburg'dan haberler

1987 yılına doğru ilerlediğimiz şu günlerde, geride bıraktığımız yaz ayları döneminde bölgemizde gelişen olaylarla ilgili *Devrimci İşçi* okuyucularını bilgilendirmenin yararlı olacağına inanıyoruz.

Ramazan Avcı olayı ve arkasından gelen gençlik çalışması, gençliğin haklı talepleri için yaptığımız gece, gençliğin kendiliğindenci gelişen tavırlarını Anti-Faşist Savunma Komiteleri potasında toparlayıp ona politik bir muhteva kazandırmamız hiç de küçümsenmeyecek çalışmalardı. Bu yorucu çalışmaların henüz terini üzerimizden atmamışken Süleyman Yağız olayı gündeme geldi. Bu durumda tüm enerjimizi doğal olarak bu soruna yönelttik ve birçok örgütle birlikte ortak bildiri çıkarttık. (Bu örgütler içinde Almanya'da ilk defa ortak bildiri çıkardıklarımız da vardı) Ayrıca çıkarttığımız protesto kartları da oldukça iyi yankı uyandıran ve sonucu etkileyici bir unsur oldu. Adalet Bakanlığı bu kartlara cevap yazmak zorunda kaldı. Bu çalışmalar devam ederken aynı zamanda idam ve işkencelere karşı merkezi faaliyetliliğin alt çalışmasını da Hamburg biriminde gerçekleştirdik. Bu konudaki çalışmalarımızı ortak düzenlediğimiz bir geceyle üst bir noktaya sıçrattık. Bundan sonra gelişen faaliyetlerimizi aşağıda sıralıyoruz.

1- 15.08.86 tarihinde Irak Kürdistan'ına karşı 30 adet Fantom uçağıyla azgınca saldıran faşist yönetimin bu saldırgan tutumuna karşı tavır almak için bölgemizde kısa süreli Eylem Birliği Komitesi oluşturduk. Bir süre devam eden tartışmalar sonucunda özellikle bizlerin yoğun çabamız ve olaya doğru bir bakış açısı sunmamız sayesinde, bizim görüşlerimiz doğrultusunda ortak bir bildiri çıkarttık. Bildirinin arkasından 23.08. 86'da konsolosluğun önünde bir miting yaptık. Mitinge yaklaşık olarak 300 civarında bir katılım vardı.

2- 30.08.86 tarihinde Hamburg'un Altona semtinde Cemal Kemal Altun Meydanı'nda C. K. Altun'u anma toplantısı yaptık. Proğramda Emekçi, Sevda, Folklor, İzzet Akay'ın "1980" filmi, C. K. Altun ile ilgili bir film ve çeşitli konuşmalar yer aldı. Bu arada C. K. Altun'u anarken ilticacılar konusunu da bir kere daha gündeme getirip tartışma olanağı bulduk. Tartışmalarda C. K. Altun olayından sonra biraz yumuşayan F. Almanya hükümetinin son zamanlarda ilticacılara karşı başlattığı anti-demokratik ve haksız uygulamalardaki artış gündeme getirildi. Bu konudaki uygulamalara en güzel örneği Süleyman Yağız olayında görebiliriz.

3- 12 Eylül 1980'de işbaşına gelişinin 6. yıldönümünde Askeri Faşist Cuntayı protesto etmek amacıyla HK taraftarlarınca yapılan eylem birliği çağrısına katıldık. HK, Yönelimciler, Hamburg Devrimci İşçi, ATİF, İleri, İleri'nin Devrimci Kanadı ve Kurtuluş taraftarlarıyla yapılan toplantılar ve tartışmalar sonucunda ortak bildiri taslağı üzerinde anlaşmaya varıldı ve bildiri çıkartıldı. Ayrıca, bizim de yer aldığımız 4 örgütün imzasıyla bir basın açıklaması hazırlandı ve basına verildi. Bu açıklama çeşitli gazetelerde yayınlandı.

Hamburg'da ilerici-demokrat kesimlerin yoğun olduğu semtlerde bilgilendirme masası açma, 12 Eylül Yönetimi'nin baskı ve işkencelerini gösteren resim ve afişlerin sergilenmesi de Eylem Birliği'nin çalışmaları içinde yer aldı. Eylem Birliği dışında Hamburg Devrimci İşçi olarak da bildiri çıkartıp-afiş bastırdık. Yine olanaklarımız ölçüsünde ulaşabildiğimiz kitlelere 12 Eylül Darbesi'nin içyüzünü anlattık ve bu insanları 12 Eylül Darbesini protesto yürüyüşüne çağırdık. 12 Eylül günü yapılan yürüyüşte Devrimci Yol ve Devrimci İşçi pankartları arkasında 60-70 kişilik bir kortej oluşturduk. Toplam katılım 400 civarındaydı. Yürüyüşün bittiği alanda bir konuşma yapıldı ve 12 Eylül yönetimi lanetlendi. Yürüyüş, bazı eksiklikler taşımasına rağmen genelde olumlu oldu.

4- Son günlerde basını, radyoyu ve televizyonu izleyen herkesin de bildiği gibi ilticacılar, haberlerin önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. İlticacılar konusu günlük yaşamın en çok konuşulan sorunu haline gelmiştir. Bu tartışmalar öyle boyutlara varmıştır ki; Pakistanlı ilticacı Muhammed için son derece hayati önem taşıyan kalp ameyliyatının yapılıp yapılmaması bile mahkemenin kararına bırakılmıştır, mahkemede Pakistanlı Muhammed'i insanlık dışı bir kararla ölüme mahküm etti. Bizler bu sorunları kamuoyunda canlı tutmak ve tartışmak amacıyla çeşitli Alman örgütleriyle 5.11.86 tarihinde Hamburg-Markthalle'de İlticacılarla Dayanışma Gecesi yaptık. Geceye katılım oranı bir hayli yüksekti. Gece olumlu, verimli bir havada geçti. Cem Karaca ve diğer sanatçılar geceye renk kattılar.

Almanya'daki Genel Seçimler oldukça yaklaştı. Seçim konuşmalarında ve propaganda çalışmalarında parlamento partilerinin oylarını arttırmak için ilticacılar sorununu yine zengin bir propaganda kaynağı olarak kullanacakları açıktır. Bu konuda bize düşen; seçime katılan partilerin olumsuz propagandalarına karşı, ilticacılar lehine oluşacak geniş kamuoyu çalışması yapmaktır.

- FEDERAL ALMAN HÜKÜMETİ'NİN İLTİCACILAR ÜZERİNDEKİ ANTİ-DEMOKRATİK VE İNSANLIK DIŞI UYGULAMALARINA SESSİZ KALINAMAZ!

- İLTİCACILARIN YAŞAMI ÜZERİNDE OYNANAN ÇİRKİN OYUNLARI AÇIĞA ÇIKARTALIM!

Hamburg Devrimci İşçi

İKTİDAR VE DÖNÜŞÜM (1)

Kapitalist toplumdan sosyalist topluma geçişin yol ve yöntemleri üzerinde, kökleri yüzyılın öncesine kadar uzanan ve sosyalist hareketlerde her dönem önemini koruyarak devam eden tartışmalar günümüze aktarılmış bulunuyor. Tarihsel geçiş süreci tamamlanıncaya kadar, geçişin biçimi yolu ve yöntemi güncelliğini koruyacağa benzemektedir.

Yüzyılı aşkın bir süreçte meydana gelen gelişmelerin, yaşanan deneylerin, kazanılan tecrübelerin ışığında, çağımızın çözüm bekleyen sorunları üzerinde çok yönlü tartışmaların, arayışların sürmesi doğaldır. Bu arayışlar ve tartışmalar bugün de devam etmektedir.

Yüzyıl öncesinden başlayarak, tarihin pratiğinde sayısız deney ve tecrübe birikimiyle günümüze aktarılan devrimci teori ışığında bugünün tartışmalarına ve ortaya atılan çözüm önerilerine yaklaşmak gerekiyor.

Sosyalizme geçişin yol ve yöntemleri konusunda bugün Sosyalist Hareket yaşanan deney ve tecrübelerin yanısıra küçümsenemez bir teorik birikime sahiptir. Ama bu teorik birikim, bugün Sosyalist Hareketler'de yaşanan ideolojik-politik kargaşadan çıkışı sağlamaya yetmemektedir. Sosyalist Hareketler'de yenilgilerin, gerilemelerin ortaya çıktığı her durumda, ideolojik-politik sorgulama gündemin baş maddesi haline gelmektedir.

Bugün, 60 yıllık bir sosyalizm deneyinin ortaya koyduğu genel tabloya bakarak çok yönlü bir sorgulamanın yapılmakta olduğu bir noktada, kökleri hayli eskilere dayanan tarihsel akımların her birinin kendi tezlerini kanıtlama amacıyla geçmiş süreci sorguladığı görülmektedir. Varolanın genel kabul gören başarısızlığından hareketle, her bir tarihi eğilim kendi ana söylemini yeniden aklama çabasındadır. Bu tutum, ister istemez, tarihte defalarca yapılan tartışmaları yeniden gündeme getirmektedir.

Biz bu yazımızda sosyalizme geçişin yol ve yöntemleri konusunda, tarihin tozlu raflarından indirilerek yeniden piyasaya sürülen bir geçiş projesi üzerinde yoğunlaşacağız. Bu proje "dönüşüm"cü perspektifte ifadesini bulan projedir.

Bu proje, Sosyalist Hareketler'e egemen iki çizgi olan; Marksist-Leninist Devrim Stratejisi ile, 2. Enternasyonal döneklerinin reformist stratejilerinden farklı çizgiler içermektedir.

Bilindiği gibi, M-L devrim teorisi, kitlelerin ihtilalci girişimiyle burjuva devleti yıkmayı ve oluşturulacak yeni bir siyasi iktidar aracılığıyla kapitalizmden sosyalizme geçişi öngören bir stratejiyi içerir.

Bu strateji, başta Ekim Devrimi olmak üzere Rusya'da, Çin'de, Küba'da ve benzeri pek çok ülkede denenme imkanı buldu. Bu ülkelerde burjuvazinin siyasi egemenliği yıkılabildi ve böylece toplumsal devrimin önündeki önemli bir engel aşılabildi, sosyalizmi inşa sürecine girilebildi.

Parlamenter mücadeleyi eksenine alan reformist hareketlerin sosyalizme geçiş projesi ise, ağırlıkla Batı Avrupa'da yaygın bir uygulama sürecine sokuldu. Bu stratejik çizgiye göre, burjuva devleti ve parlamentosu korunarak devlette güç dengesinin çalışanların lehine çevrilmesi için mücadele edecekti. Parlamentoda çoğunluk oluşturmayı başaran "sosyalist" ya da "komünist" partileri, reform proğramlarını seçimle elde edilen iktidar aracılığıyla yaşama geçirecekler ve evrimci bir süreçte sosyalizme geçiş başarılacaktı.

Batı Avrupa'da neredeyse yüzyıla yakın bir süreden beri mücadelesi yapılan barışçıl geçiş stratejisiyle belki burjuva düzeni içinde kısmi bazı reformlar yapılabildi *ama kapitalizmin sınır çizgileri bir santim bile aşılamadığı gibi, bu hareketler kapitalizme* alternatif olma konumlarını da bütünüyle yitirdiler.

*Gelinen noktada, artık hiç kimse*nin bu reformist hareketleri kapitalizmi ortadan kaldıracak bir alternatif olarak görmediği de bir gerçektir. Tarihin kanıtladığı bu gerçeklik gösteriyor ki, bugüne kadar bütün başarısı kapitalist sistem içinde bir burjuva alternatif oluşturmaktan ibaret olan reformist hareketler/partiler kapitalist düzenin birer koruyucu unsuru ve yedek sigortası haline gelmiş bulunuyor. Bu misyonun ötesinde, bu hareketlerin emekçi halklara sosyalist bir gelecek yaratma umudu taşımadığı yeterince kanıtlanmış bulunuyor.

Kısaca söylemek gerekirse, başlangıçta benimsenen hedefi gerçekleştirme noktasında, Batı Avrupa'da uygulama alanı bulan, parlamenter eksenli barışçıl geçiş stratejisiyle, hiç bir ülkede geçiş gerçekleştirilemediğinden bu proje başarısız bir uygulama olurken, M-L devrim stratejisi pek çok ülkede başarılı bir uygulama oldu ve geçerliliği tarihin pratiğinde kanıtlandı.

Siyasal devrimin gerçekleşmesiyle, sosyalizme geçiş sürecine giren ülkelerde daha sonra izlenen hatalı politikaların ürünü olan bugünkü olumsuzluklardan hareketle M-L devrim stratejisinin başarısızlığından söz edenlerin olduğu bilinmektedir. Siyasal devrimi başarıyla gerçekleştiren ülkelerde, sosyalizmi inşa sürecinde ortaya çıkan başarısızlıkların nedenleri, ayrıca incelenmesi gereken değerdedir.

Ancak, varolanın bugünkü olumsuzluğunun faturasını M-L'e ödetme çabasındaki akımların, aynı zamanda tarihte küçük bir başarı dahi elde edememiş hareketlerin devamcıları olması gerçeğini bir kenara bırakırsak, bu fatura edişin haklı bir yanı olmadığını söylemeliyiz.

Siyasal devrimi başarıyla gerçekleştirip bir geçiş süreci yaşayan ülkelerde yönetime, zamanla revizyonist çizgilerin egemen olması, sosyalizme geçişin kesintiye uğraması, duraklama ve geriye dönüş eğilimlerinin güç kazanması gerçekliğinden hareketle M-L devrim stratejisinin geçersizliği öne sürülemez. M-L düşünceyi bugünkü "sosyalizm"lerden hareketle mahkum etmeye kalkışan çevrelerin bu tarihi çabalarına, sosyalizmle ilgisi olmayan bürokrasi egemenliğindeki varolan sistemlere M-L etiketini yapıştırarak sahip çıkanların da küçümsenemez katkıları olmaktadır. Varolana sosyalizm diyerek sahip çıkmak ne kadar yanlış ise, varolanın faturasını M-L'e çıkarmak da o kadar yanlıştır. Doğru bir sosyalizm anlayışı bu her iki tutumu reddetmek durumundadır. Bunları ayrı bir tartışma konusu olarak ayrıntılanabilir. Konumuza dönecek olursak:

Bugün, işçi hareketi içinde gündeme gelen barışçıl geçiş ve ihtilalcı startejilerden her ikisinin de uygulamadaki başarısızlığını kalkış noktası *yapan kimi "sol" çevreler yeni stra*tejiler öne sürmektedir.

Bu çevrelere göre, siyasal devrime öncelik tanıyan, dolayısıyla siyasi iktidarı ele geçirerek sosyalizme geçişi hedefleyen stratejiler (ister barışçıl olanı olsun, isterse ihtilalci olsun) iflas *etmiştir. Barışçıl geçiş stratejisi* Avrupa'da, "ayaklanmacı" stratejiler ise Doğu ülkelerinde uygulanmış ve her ikisinin iflası ortaya çıkmıştır.

Doğu'da başarılan siyasal değişiklik, toplumsal dönüşümü gerçekleştirememiştir, v.s.

Barışçıl ve ayaklanmacı (ihtilalci) stratejilerin başarısızlığından yola çıkan bu çevreler, sosyalizme geçişin iktidar aracını elde ederek gerçekleştirmenin mümkün olamayacağı sonucuna varmaktadır.

Kapitalizmden sosyalizme geçişte politik olana tayin edici misyon yükleyen ister parlamentarist isterse ihtilalci olsun bütün stratejilerin geçersiz ilan edildiği bu noktada tartışma gündemine, siyasal iktidar değişikliğinden geçmeyen sosyalizme geçiş projeleri gelmektedir.

Burada, köklü sosyalist dönüşüm siyasal iktidar ekseni dışında bir başka yoldan mümkün değil mi sorusuna verilecek cevapların davet edeceği tartışmalar gündeme gelmektedir. Artık sınıf mücadelesinden onun tayin edici biçimi olan siyasi mücadelenin nasıl ve hangi biçimlerde sürdürüleceğinden önce, bu mücadelenin kendisinin sorgulanması sözkonusu olmaktadır.

Bu soruya verilen cevapta, ister istemez, sosyalizm mücadelesi öncelikle siyasal iktidarı hedeflemelidir diyenler bir tarafa, siyasal iktidara dayanma gereği olmaksızın burjuva toplumu içten dönüştürecek sosyalizme geçişi hedefleyenler öteki tarafta saflaşırlar.

Böylece, bugüne değin Sosyalist Hareketler'de egemen eğilimler arasında sürdürülen "barışçıl geçiş mi? " "ihtilalci geçiş mi? " tartışmasını dışlayan bir başka ikilem ortaya çıkmaktadır. Bu ikilemin taraflarından biri, sosyalizme geçişte siyasal iktidara öncelik ve gereklilik tanıyanlardır. Öteki taraf ise toplumun iç evrimiyle dönüşümünü esas alan "dönüşüm"cü geçiş stratejisini savunanlardır.

ortaya atılan farklı devrim stratejileri arasındaki ayrılıkların önemini ortadan kaldırmaz, bu farklılık noktasındaki tartışmaların geri plana itilmesini gerektirmez.

Dönüşümcü liberal çizgilerle farklı; içerikteki bir ideolojik polemik, Türkiye Solu'nda eskiden beri süregelmekte olan reformist-revizyonist sapmalara karşı mücadeleye "yeni" bir boyu daha eklemektedir.

Türkiye'de TKP ve eklentileri tarafından savunula gelen "toplumsal ilerleme", "ileri demokrasi," ya da "ulusal demokrasi," "barışçıl geçiş" v.s. gibi tezlerine ilaveten, siyasi iktidar aracına itibar etmeyen sivil toplumcu çevrelerin "dönüşümcü" tezleri ideolojik tartışmaların "yeni" boyutunu oluşturmaktadır. Kökleri hayli eskiye, ta 1. Enternasyonal dönemine kadar inebilen, *sivil toplumcuların "dönüşümcü" tez*leri, 80 sonrası dönemde, Türkiye Solu'nda epeyce alıcı buldu. Hayli deşifre olan revizyonizmin yanı başında filizlenmeye başlayan bu tarihsel oportunizm, şimdilerde "dönüşüm" *gibi* içeriği *hayli* geniş bir kavram aracılığıyla çizgisini yenileme çabasındadır ve bunu da yenilik adına yapmaktadır. Ne var ki, mantık yeniliği olmadıktan sonra, eski mantığı yeni kavramlarla sürdürmekle bir yere gidilemeyeceğine, eski yanılgıların tekrarından kurtulunamayacağına tarih yeterince tanıktır.

Dönüşümcü liberal çizgilerle farklı içerikteki bir ideolojik polemik, Türkiye Solu'nda eskiden beri süregelmekte olan reformist-revizyonist sapmalara karşı mücadeleye "yeni" bir boyut daha eklemektedir.

Kısaca söylemek gerekirse, içinde *yaşanılan burjuva toplumda sosya*lizme geçişin yol ve yöntemleri üzerinde ortaya çıkan bu stratejik önermelerin davet edeceği tartışmalar, Türkiye Solu'nun bugüne kadar yaptığı tartışmalardan epey farklı olacaktır. *Türkiye Solu'nda yer alan ha*reketlerin tamamına yakını ister "barışçıl" olanları ister ise "ayaklanma"cı ya da "halk savaşı" tezlerini savunanları olsun, bu hareketlerin tümü, sosyalizme geçişte siyasi iktidar olgusunun tayin edici rolünu söylem düzeyinde benimser bir tutum içindeydi.

Dolayısıyla sosyalizm mücadelesinde, politik mücadelenin temel olup olmadığı, sosyalizme geçebilmek için devrimci bir iktidarın zorunlu olup olmadığından ziyade; politik mücadele (iktidar mücadelesi)'nin içeriği, biçimi ve yöntemleri üzerinde tartışmalar yoğunlaşıyordu. Tartışma ve saflaşma söylem düzeyinde benimsendiği varsayılan M-L devrim teorisinin içeriğine ilişkin bir çerçevede cereyan ediyordu.

Oysa ki, sosyalizme geçişte siyasal bir değişikliğe öncelik tanıyan ve dolayısıyla siyasi mücadeleyi temel alan bir perspektifi reddederek odağına "dönüşüm"ü alan bir başka çevrenin davet edeceği ideolojik polemik kendini farklı bir eksende tanımlamak durumundadır. Başka bir deyişle, "dönüşüm" tezlerinin karşısına M-L'in ABC'si sayılan temel tezleriyle çıkmak gerekmektedir.

Dönüşümcü perspektifle farklı içerikte bir tartışmanın yapılması, M-L devrim perspektifinden esinlenerek

Devrim mi? Dönüşüm mü?

Kapitalizmden sosyalizme geçiş konusunda, Türkiye Solu'nda, bugüne kadar yapılan tartışmalar ağırlıkla, siyasi iktidar mücadelesini temel alan hareketlerin bakış açılarında ortaya çıkan farklılaşmalar üzerinde yoğunluk kazandı. Şimdi ise, gündeme getirilen tartışma, siyasal bir devrimin toplumun köklü dönüşümüne öncülük etmesinin zorunlu olup olmadığı noktasında cereyan ettiğinden, Marksist devrim teorisi çerçevesinde oldukça kapsamlı bir tartışma gündeme gelmektedir. Bu kapsamlı sorunun, bir yazıda tartışarak bitirmek mümkün olmayacağı bilinciyle konuyu belli yönleriyle ele almak durumundayız.

Burjuva toplumun sosyalizm doğrultusunda köklü bir dönüşümün yol ve yöntemleri, stratejik önemi olan mücadele alanları ve biçimlerinin yanı sıra burjuva devletin doğası ve işlevi gibi pek çok sorun bu kapsamda gündeme gelmektedir.

Bugün, sosyalizme geçişte siyasi iktidar mücadelesine temel bir önem veren Marksist perspektifi reddeden sol liberal çevreler, burjuva toplumun bağrında, siyasal iktidar sorunu çözümlenmeden de köklü dönüşümleri gerçekleştirmenin mümkün olduğunu savunmaktadırlar.

Sol liberal çevrelerin bu görüşlerini tartışmak bile, bunları ciddiye almak anlamına geleceği, oysa ki, tarihte defalarca mahkum olmuş ve çürütülmüş bu tezlerde ciddiye alınacak bir tarafın kalmadığı söylenebilir. Ve yine denebilir ki, bu tezlere karşı sürdürülecek ideolojik mücadele sürecinde harcanan çabaya ve zamana da yazıktır. Doğrudur da.

Ne var ki, bütün sağcı-gerici kimliğine rağmen, dünya ölçeğinde, sosyalizm saflarında önemli bir bunalım ve gerilemenin yaşadığı günümüz koşullarında, en sağ içerikli ideolojik görüşler bile solda belli bir etki yaratabilmekte ve alıcı bulabilmektedir. Bu gerçeklik gözden uzak tutulmamalıdır. Ayrıca, özellikle bir yenilgi döneminde, devrimden umudunu kesme noktasına gelen pek çok kişi ve çevrede bu görüşler kolayca, yankılanabilmektedir. Dahası, sol liberalizmin, siyasi iktidar mücadelesini gündemden çıkartan tezleri en açık şekliyle devrimci hareket saflarında, bir grup tasfiyeci tarafından dile getirildiği de düşünüldüğünde, böyle bir tartışmanın önemi kendiliğinden anlaşılır olmaktadır.

Toplumda köklü değişim ve dönüşümün hangi yoldan ve hangi biçimler altında gerçekleşebileceği konusu *solun gündemine yeni getirilen bir* konu olmadığından, tartışmaya bugün söylenenlerden başlanacak ve zaman zaman gıdalandığı teorik kaynaklarla bağlantıları sergilenecektir.

Bugün Türkiye'de canlandırılmaya çalışılan sol liberalizmin yurtdışı kanadını oluşturmaya soyunan ve Devrimci Hareketi içten tasfiye sürecine sokan dönüşümcü liberallerimizin, *"iktidar" sorunu üzerindeki en yeni"* görüşlerinden başlayalım.

Evet, bir tasfiyeci, bilinen bir tartışmada, iktidar sorunu tartışılırken, sivil toplumcu ekolün konuya ilişkin fikirlerini çok iyi ezberlediğini de ortaya koyuyordu.

Aynen aktaralım:

".. İktidarın kaynağı nedir? .. İktidarın kaynağı ya güç ve devlettir, ya da iktidarın kaynağı toplumdur. Asyatik toplumlarda, Doğu toplumlarında sivil örgütlenmesi olmadığı için -Çin'de, Çarlık Rusya'sında, Osmanlı toplumunda- büyük ölçüde iktidar olayı güç olayıyla ve devlet olayıyla eş değer olarak görülmüştür, ve bunun için bu tür toplumlarda özellikle Devrimci Hareketler'de belki bunun dışındaki hareketlerde bütün problem, bir güce sahip olmak ve dolayısıyla da iktidara sahip olmak problemi olarak koyarlar. ...Çünkü güçle iktidar sorununu tek boyutta ele almak ve bunda bir yerlerin ele geçirilmesi boyutunda bütün bir problemi koymak, bizim bütün bir burjuva politikasından tüm burjuva güçlerinden ve tarih sahnesindeki sosyalist akımlar ve sosyalist güçler dışındaki bütün güçlerden ayıran temel farkımızdır. Çünkü biz iktidarın kaynağını toplumda görürüz, biz toplumun kendisindeki köklü dönüşmeyi, toplumda iktidarı ele geçirmeyi koyarız. Ne demek toplumda iktidarı ele geçirmek? O da yığınların

›

‹

kendi eylemliliği temelinde, yığınların kendi dinamizmi etrafında dönüşümü esas alan bir perspektife sahip olmaktır. Bu da şu demektir. Devlet-sivil toplum ikileminde her ikisini birden ortadan kaldırabilecek bir perspektife sahip olmaktır. ...Asyatik toplumlarda, baskıcı toplum sistemlerinde devletin sivil toplum üzerine veya devletin devlet dışındaki gayri-resmi toplum üzerine egemenliği ana fikirdir. Burjuva toplumlarındaysa, Batı tipi demokrasilerde ise sivil toplumun devlet üzerinde hegemonyasını, egemenliğini savunur. ... Marksizm iktidar perspektifini, çok başka bir yerde, güç yerinde koymaz. Güç yaratmak değil, kitlelerin kendi konumlarında köklü dönüşümler yaratmak olarak koyar, iktidar problemini. Bunun anlamı şu: Güç problemi iktidarsa ve bütün problem de devleti ele geçirmek ise dolayısıyla kitleler böylesi bir tarih bakışında sadece iktidarı ele geçirmede kullanılacak manivalalar olarak görürler. Ve onun içinde böylesi bir bakışta problem kendimizi topluma güç olarak sunabilmede yatar. Orada bir güç var, biz başka bir güç yaratacağız, toplum güçlerden birini tercih edecek. Daha güçlü olan kazanır. ...kitleler sadece seyirci veya gücü ele geçirecekler için araçlardır. Oysa biz kitlelerin bu konumunda köklü dönüşümleri gerçekleştirmeyi amaçlayan bir hedefe bir iktidara, bir güç-iktidar ilişkisine sahibizdir ve bunun içerisinde devletin yeri talidir, toplumun kendi dinamizmi içindeki esastır..." (Ocak 84 Top. S. 70-72 H)

Dönüşümcü liberallerimizin görüşlerini hayli uzun aktarmanın açıkca işaret ettiği gibi, konuya ilişkin pek çok tez bir arada topluca ifade edilmekte. Yukarıda savunusu yapılan fikirlerin ana noktalarını öne çıkartmak açısından bir özetleme yapacak olursak; tartışma gündemine getirilen ve savunulan tezler şunlardır:

Mantık yeniliği olmadıktan sonra, eski mantığı yeni kavramlarla sürdürmekle bir yere gidilemeyeceğine, eski yanılgıların tekrarından kurtulunamayacağına tarih yeterince tanıktır.

- İktidarın kaynağı devlet değil, toplumdur.
- Doğu toplumlarında sivil toplumun zayıflığından dolayı güç ve iktidar olayı ile devlet eşdeğer görülmektedir. Bu ülkelerde sağ-sol bütün hareketlerde temel problem devleti ele geçirmektir.
- Devlet iktidarını değil, toplum iktidarını ele geçirmek esastır.
- Toplumda iktidarı ele geçirmek demek, toplumu kendi dinamizmi etrafında dönüştürmek demektir.
- Bu dönüşümcü perspektifte, devlet-sivil toplum ikiliğinde her ikisini birden ortadan kaldırmak esastır.
- Doğu'da devlet topluma egemendir, Batı'da ise toplum devlete egemendir.
- Marksizm, iktidar perspektifini siyasal iktidarı ele geçirmede değil, toplumu dönüştürmede, yani toplum iktidarını elde etmede koyar. (Yani kendileri gibi koyar demek istiyor.)
- Dönüşümcü perspektifte, devletin yeri talidir. Toplumdaki dönüşüm esastır.
- Eğer iktidar problemi, devlet iktidarını ele geçirmek olarak konursa, böylesi bir bakışta kitleler iktidarı ele geçirmede kullanılacak manivelalar olarak görülürler, kitleler sadece seyirci gücü ele geçirecekleri için araç olurlar v.s v.s.

Sıralanan bu tezlerden her biri başlı başına bir konu oluşturacak kapsamdadır. Nitekim bu tezlerin bir bölümü; daha önceki Devrimci İşçi sayılarında eleştirildi. (Dönüşümcü liberaller Tarihi Materyalizmi Nasıl Reddetti yazısı) Bu bakımdan burada, iktidar sorunu etrafındaki tartışmaları merkezine alan bir çerçeve içinde sorunun kimi can alıcı yanlarına vurgu yaparak bu tezlerin siyasal sonuçları üzerinde duracağız.

"DEVLET İKTİDARI MI?" "TOPLUM İKTİDARI MI?" İKİLEMİ

Yukarıdaki tezlerde açıkca görülldüğü gibi iktidar sorunu devlet iktidarı sorunundan kopartılmaktadır. Sorun, devlet iktidarı mı? - toplum iktidarı mı? ikilemi içinde ele alınmakta ve devlet iktidarı kavramının karşısına "toplum iktidarı" kavramı çıkarılmaktdır.

Devlet iktidarı kavramının neyi içerdiği, bu kavramın tanımladığı nesnel gerçekliğin ne olduğu sol çevrelerde yeterince biliniyor olmalıdır. Zira, sınıf mücadelesi tarihi boyunca üzerinde durulan, tartışılan bir konudur. Peki "toplum iktidarı" kavramının içeriği ve tanımladığı nesnel olgu nedir? Bu konuda yeterli bir tanımlama ortada yok. Dönüşümcü liberallerin yukarıya aktarılan görüşlerinde ifade edildiği kadarıyla, "toplum iktidarı" demek, "yığınların kendi dinamizmi etrafındaki dönüşümü esas alan bir perspektife sahip olmak" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımlamayla, toplum iktidarı kavramında ifade edilen ile, toplumun dönüşümünü esas almak perspektifi arasında bir özdeşlik kurulmaktadır.

Başka bir deyişle, toplum iktidarı eşittir dönüşümcü perspektife. Bu dönüşümcü perspektifin bir başka tanımlaması da şu şekildedir; "devlet-sivil toplum ikileminde her ikisini birden ortadan kaldırabilecek bir perspektife sahip olmaktır." Son cümlede yapılan bu tanımlama çok kapsamlı bir başka tartışmayı daha davet etmektedir. Bu da Marksizm ile anarsizm arasındaki tarihi hesaplaşmaya çıkartılan bir davetiye olmaktadır. Bu davetin gereğini ilerde yerine getirmek üzere, iktidar kavramı etrafında yaratılmak istenen sis perdesini aralamaya devam edelim.

İktidar kavramı, en genel tanımlamayla, toplum yaşamının düzenlenmesi ve yönetilmesi anlamında sınıfsal ve toplumsal güçler arası bir ilişki tarzını ifade eder. Bu kavram, marksist literatürde, egemen sınıfların toplum yaşamını yönetmek ve yönlendirmek üzere, sınıflar arası çelişki ve ilişkilerin biçimlenişlerini anlatır. Bu bakımdan, Marksizmde, iktidar sorunu daima, egemen sınıfın toplumdaki egemenliğinin siyasi biçimi ile birleştirilerek ele alınmıştır. Bu da, iktidar sorununun her şeyden önce, devlet iktidarı sorunu olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır.

Bir kez, iktidar sorunu, devlet aracılığıyla toplumun yönetilmesi sorunu olmaktan çıkarılınca, toplum görenekleri arasında sayısız iktidar odağından sözetmek işten bile değildir. Tek tek her ailede iktidardan, dernek ve sendika iktidarına kadar, bir berber dükkanından, bir gemideki iktidara ya da şirketlerin, holdinglerin iktidarına kadar, toplumun her biriminde, her gözeneğinde bir iktidar olgusu keşfetmek mümkün hale gelmektedir.

İktidar sorununu, bu şekilde, toplumun egemen sınıf tarafından yönetimi sorunu olmaktan çıkartan onu belirsiz bir alana sürükleyerek, konuyu anlaşılmaz hale getiren dönüşümcü liberallerimiz neyi hedeflemektedir.

Aslında, demogojik bir yaklaşımla iktidar sorununu, toplumun bütün boyutlarına bütün gözeneklerine yaymak, birincisi, egemen sınıfın siyasi egemenliğini gözardı etmek, ikincisi, sınıf mücadelesnin temel biçimi olan siyasi mücadeleyi gündemden çıkarmak kurnazlığından başka bir şey değildir.

İktidarın kaynağı devlet değil toplumdur mantığının varmak istediği siyasi sonuç budur.

"İKTİDARIN KAYNAĞI TOPLUMDUR" DEMOGOJİSİ

Dönüşümcü liberallerin, "iktidarın kaynağı nedir? " sorusuna, "iktidarın kaynağı ya güç ve devlettir ya da toplumdur" şeklinde bir yanıt verdiğini gördük. Sorunun soruluşunda, cevabın verilişinde mantık çarpıklığı üzerine kurulu demogojik yaklaşımı görmemek mümkün değil. Opotünizmin bilinen bir taktiğidir, yanlış sorular sorarak doğru cevapların alınmasını önlemek. Burada da benzer bir tutum sergilenmekte.

Bu çarpık tanımlamaya göre, kaynağı toplum olan bir iktidar vardır. Bu iktidar "sivil toplum iktidarı"dır. Bir de kaynağı toplum olmayan bir iktidar vardır o da, devlet iktidarıdır.

Niteliği, biçimi, işlevi ne olursa olsun, bir devlet iktidarının toplum dışında kendini nasıl varettiğini ve varlığını sürdürdüğünü anlamak mümkün değildir. Kaynağını toplumdan almayan bir devlet iktidarı tanımlaması yapıldığına göre,bu iktidar, toplum dışında oluşan bir olgu olmak durumundadır.

İktidar ve devlet sorununu sınıfsal ilişkilerden, içinde oluştuğu tarihsel-toplumsal sistemle organik ilişkisinden soyutlayarak ele almak ancak ve ancak liberallere özgü bir çarpıklık ve mantıksızlık olabilir.

Her devlet iktidarı belli tarihsel-toplumsal koşulların ürünü olduğuna göre, bu demektir ki, her devletin ve devlet iktidarının kaynağı içinde oluştuğu toplumun kendisidir. Hiç bir iktidar -ki marksistler bunu daima siyasal iktidar olarak ele alırlar- toplumsal koşulların belirleyiciliği dışında, toplumdaki temel sınıfsal güçlerin ve katmanların oluşturduğu güç dengelerinin çatışma ekseninde şekillenmeden kendi kendine toplum dışında oluşamaz, varolamaz.

Demogojik bir yaklaşımla iktidar sorununu, toplumun bütün boyutlarına bütün gözeneklerine yaymak, birincisi, egemen sınıfın siyasi egemenliğini gözardı etmek, ikincisi, sınıf mücadelesinin temel biçimi olan siyasi mücadeleyi gündemden çıkarmak kurnazlığından başka bir şey değildir.

Marksizm, iktidar sorununu, sınıf iktidarı sorunundan soyutlayarak tartışmadığı gibi, bu sorunu basitçe ve sadece kurum ve yapılar düzeyinde sınırlayarak da ele almaz. İktidar sorununun aynı zamanda sınıf iktidarı sorunu olduğunu görmezlikten gelen dönüşümcü liberallerimiz, tarih ve toplum analizinde olduğu gibi, iktidar sorununda da sınıflar üstü bakış açısını savunmaktadırlar.

İktidar sorunu özünde devlet iktidarı sorunudur. Devlet iktidarı, egemen sınıfın toplum üzerindeki sınıfsal hegamonyasının merkez üssüdür, tepe noktasıdır.

İktidar kavramı bir egemenlik ilişkisini tanımladığına göre, bir toplumda iktidar sorunu, sınıf egemenliği sorunundan nasıl soyutlanabilir? Bir toplumda iktidar sorunu, egemen sınıfların toplumdaki egemenliği sorunu değil midir?

Dönüşümcülerimiz neden soruları doğru sormaya cesaret edemiyor? Ve neden sınıf gerçeğini, ağızları titreyerekde olsa bile ifade edemiyorlar?

İktidar sorununu sınıf bağlamından kopartarak tartışmak; abesle iştigal etmek suretiyle konuyu bulandırmak ve anlaşılmaz hale getirmek için olsa gerek.

Öz itibariyle söylemek gerekirse iktidar sorunu özünde devlet iktidarı sorunudur. Devlet iktidarı, egemen sınıfın toplum üzerindeki sınıfsal hegamonyasının merkez üssüdür, tepe noktasıdır. Toplum dinamizmin ürettiği gelişmelerin, egemenler için gerekli olan biçimlere büründürülmesini sağlayarak disipline eden bir müdahale karargahıdır. Egemen sınıf siyasetinin üretilerek uygulamaya geçirildiği, toplumdaki ilişki ve gelişmelerin siyasal denetim aracılığıyla belli bir disipline sokulduğu, dolaylı ve dolaysız zor ile takviye edilmiş bir baskı organıdır.

İkitdar sorunu, devlet iktidarı mı, toplum iktidarı mı gibisinden mekanik ikilemlerle tanımlanacak kadar basit bir olgu değildir.

Sivil toplum fetihçisi liberallerimizin kavramlarıyla ifade edecek olursak, politik toplum ile sivil toplum farklı nitelikte iktidar türlerinin varolduğu birbirine karşıt düzeyler değildir. Her iki düzeyde de, sınıf mücadelesinin sürdürülüş tarzına denk düşecek ilişkilerin belirlediği kurum ve yapılar sözkonusudur. Ve her iki toplumsal düzeyde de, egemen sınıf hegamonyasının ifadesi olan bir egemenlik ilişkisi varolmak durumundadır.

Dolayısıyla, politik toplum ile gayri-resmi toplum düzeyleri arasında tam bir karşıtlık arayarak, toplumsal çelişkileri bu zıtlık ekseninde çözmek bir bakıma şu anlama da gelir: Egemen sınıfın politik toplumdaki egemenliğine karşı aynı sınıfın sivil toplumdaki egemenliğini alternatif haline getirmek, egemen sınıfların toplumun farklı düzeylerine yayılan sınıfsal egemenlik ilişkilerini birbiriyle çelişkiye ve çatışmaya sokmak.

Sınıfsal içeriğinden soyutlanmış bir politik egemenliğin (iktidarın) karşısına alternatif olarak sınıfsallıktan soyutlanmiş sivil toplumu ("toplum iktidarı"nı) çıkartmak, idealist bakışın en ilkel bir biçimi değilse nedir?

Bu mekanik ve ilklel bakış açısının, marksist bakış açısıyla, bilimsellikle bir ilişkisinin olamayacağı yeterince açıktır. Liberallerimiz teorik belirlemelerinde sınıfsal perspektif aramak, bilimsellik aramak boş bir çaba olacaktır. Tahlillerde bir kere Marksist bakışın sağladığı zenginlik ve derinlik terkedilince, idealizmin metafizik belirlemeleri somut gerçekliğin yerine geçmektedir.

"İktidarın kaynağı devlet mi? toplum mu? " sorusu, bir kere doğru sorulan bir soru değildir. Yanlış soruya doğru cevap vermeden önce soruyu düzeltmek zorunludur. Diyelim ki, liberallerimiz gibi "iktidarın kaynağı toplumdur"dedik. Peki, iktidar kaynağı kabul edilmeyen devletin kendi kaynağı nedir? Bu soruya, bir marksist, hiç bir zaman devletin kaynağı toplum değildir, devlet toplum dışı bir olgudur şeklinde cevap vermez.

Dönüşümcü liberallerimiz, bilmediklerinden değil, bilerek konuyu anlaşılmaz bir bilmeceye çevirmektedirler. Ne yapıp edip, devrimcilerin, emekçi halkların mücadelesinin ana yönünü, siyasi iktidar mücadelesinden başka bir yöne çevirmektir, asıl amaç. Önce toplum ve devlet birbirinden ayrı ve ilişkisiz iki dünya olarak algılanacak, sonra iktidar mücadelesinin hangi dünya içinde verileceği tercihi ve kararı verilecektir. Öyle ya, toplum yaşamında siyasal eylemliliğiyle ve türlü etkinlikleriyle belirleyici gücü olan, ilişki ve organik kurumlarıyla gözlenebilen somut bir devlet vardır, ama bu devletin kaynağı toplum değildir, toplumdaki sınıf mücadelesi değildir. Kaynağını toplumdan almayan fakat nereden kaynaklandığı da belli olmayan, kaynağı itibariyle boşlukta duran bir devlet vardır! Aslında egemen sınıfın iktidar organı olan bu devlet bu şekilde toplum dışına itilirken öte yandan belli bir etkinlikle somutlanamayan ve toplumun gözeneklerine yayılmış her bir alanda olduğu varsayılan hayali bir toplum iktidarı icat edilmektedir.

Açıkca görülüyor ki, egemen sınıfların iktidar organı olan somut bir devlete karşı siyasi bir mücadeleyi tatile sokmak amacındaki sol liberaller, bu niyetlerini açıkca söyleme yerine, hayali saçmalıklara başvurarak ortalığı bulandırmaya uğraşmaktadırlar.

Elbette ki, bir toplumda iktidar olgusu basit bir şekilde devlet gücü ile eşitlenemez. Bu olgunun kaynakları salt politik düzeyle sınırlı değildir. Ama iktidar olgusunu, egemen güçlerin iktidar aracı niteliğindeki "devlet iktidarı" olgusundan soyutlayarak onun dışında bir yerde tartışmak asla mümkün değildir. Yinelemek gerekirse, bir toplumda iktidar sorunu özünde siyasi iktidar sorunudur. Zira siyasi iktidar, egemen sınıfın toplum üzerindeki egemenliğinin somut bir cisimleşmesi olduğu kadar, belli bir toplumsal sistemin korunarak sürdürülmesinin de temel aracıdır.

*

Devlet iktidarı-toplum iktidarı gibi çarpık sorular ortaya atarak, mekanik ikilemler üreterek acayip teorik fantaziler ortaya atanların bilmesi ve anlaması gereken bir gerçeklik de şudur:

"Toplum iktidarı"nın kaynağı olarak tanımlanan sivil toplum, sınıf bölünmesinin ve çatışmasının sahnesidir. Eğer bu anlamda iktidar odaklarından söz edilecekse, bu odakların da ağırlıkla egemen güçlere ait olduğu bilinmelidir. Ve "Sivil Toplum" düzeyindeki egemen sınıf hegomonyasının, devletten kaynaklanan etkinliklerin desteğiyle sürdürülebildiği inkâr edilemeyecek bir gerçektir. Dolayısıyla toplumun sivil alanlarındaki egemen güçlerin sınıfsal hegomonyasının önemli bir kaynağı devlettir, si-

›

«

yasal iktidardır. Belli tarihsel-toplumsal koşulların ürünü olan ve dolayısıyla kaynağını toplumun kendisi olan devlet iktidarı, aynı zamanda, bu aracı elinde tutan sınıfların kendi egemenliklerinin toplumun diğer düzeylerinde (ideolojik, kültürel, ekonomik v.s.) oluşturulmasına, pekiştirilmesine ve sürekliliğini sağlamaya kaynaklık eder.

Konuya ilişki, söylenenlerden bazılarını buraya aktaralım.

"... kitlelerin verili konumunda bugünden dönüşümü önümüze koyuyoruz." (43 say. yazıdan S.11)

"... klasik sol iktidarın kaynağını devlet olarak gördüğü için sorun bir güç olmak ve iktidara gelmektir. Bu bakışta tüm problem iktidarı ele geçirmenin stratejisi ve taktiği ile ilgilidir. Yığınların konumlarında köklü dönüşüm öngörülemez." (agy. s.24)

"Toplum iktidarı"nin kaynağı olarak tanımlanan sivil toplum, sınıf bölünmesinin ve çatışmasının sahnesidir. Eğer bu anlamda iktidar odaklarından söz edilecekse, bu odakların da ağırlıkla egemen güçlere ait olduğu bilinmelidir.

Karşılıklı belirlemede bulunan bu diyalektik ilişki oldukça karmaşık bir görüntü arzeder. Bu karmaşıklık ancak bilimsel bir yöntem ve bakış ile çözülebilir. Bu konu mekanik ikilemlerle tanımlanacak bir olgu değildir.

Devlet-toplum ilişkileri düzeyinde gündeme gelen ve alabildiğine kapsamlı incelenmesi gereken bu konuyu şimdilik burada kapatarak, "toplumda iktidar olmak" adı altında tanımlanan dönüşümcü perspektife yeniden dönelim.

"Toplumda iktidar olmak mı? Düz-evrimci dönüşüm mü?"

Siyasi iktidarı hedeflemenin kötülüklerinden sözederek, *"yığınların kendi dinamizmi etrafındaki dönüşümü esastır"* diyen dönüşümcü liberallerimizin, sözü dolandırarak anlatmaya çalıştıkları şey, aslında toplumsal dönüşümü radikal devrimci bir yoldan değil, düz-evrimci bir yoldan gerçekleştirme arzusudur.

Yine dolaylı açılımlar yaparak anlatılmak istenen şey, kapitalizmden sosyalizme geçişte politik aracın mutlaka gerekli olmadığıdır. Dolayısıyla sosyalizme geçiş için siyasal bir değişikliği *zorunlu gören marksist* devrim stratejisine ciddi itirazları vardır. Ama bu itirazları açık yüreklilikle dile getirme cesaretinden henüz yoksundurlar. Bundandır ki, açık ve doğrudan bir eleştiri yöntemi yerine dolambaçlı yollardan daha örtük yöntemlerle aynı sonuca ulaşmak istenmektedir.

Siyasal bir devrimin toplumun köklü bir dönüşümüne öncülük etmesi gerektiğini ve bunun sosyalizme geçiş için zorunlu olduğunu öne süren M-L devrim perspektifinin geçersizliği; "toplumda iktidar" ya da "toplumun kendi dinamizmi etrafındaki dönüşümü" gibi tezler öne sürülerek dolaylıca kanıtlanmaya çalışılmaktadır.

İster "barışçıl" bir yoldan olsun, isterse zora dayalı bir yoldan olsun, *siyasal devrimi hedefleyen bir strateji* ile toplumsal dönüşümün gerçekleşemeyeceği inancı dönüşümcü perspektifin başlıca kalkış noktalarından biridir. Bir çok ülkede gerçekleştirilen siyasal devrimlerin başına gelen bugünkü açmazlar, bu inancı pekiştirmede kullanılan malzeme olmaktadır.

Siyasal bir devrimin toplumsal devrime öncülük etmesi gerektiğini reddeden dönüşümcü liberallerimizin, siyasal iktidar sorununun tartışıldığı her durumda ısrarla söyledikleri şu olmuştur: *"Marsizm odağına iktidarı değil, dönüşümü koyar."*

"... dönüştürmeyi odağına koymuş militan bir devrimci hareket yaratmak görevi bizlerin önünde duruyor." (agy)

"... Devrimci Yol, kendisinin değil, kitlelerin yönetici olduğu, kitlelerin verili konumunda bugünden değişikliği ve dönüşümü savunan bir perspektife sahiptir, kendi örgütlenmesi değil, kitlelerin örgütlenmesi esastır."

"... Çünkü hedeflediği şey yığınların verili konumlarında bugünden başlayan bir dönüşümü gerçekleştirmektir. Onlara sınıflı toplumca yüklenmiş iktisadi, siyasi, kültürel fonksiyonları parçalamaktır. O halde esas olan bugünden kitlelerin verili konumlarını dönüştüren bir eylemliliği geliştirmektir." (agy)

"Devrimci Yol dönüşümcü bir sosyal gerçeklik olmanın arayışı içindedir." (Devrimci İşçi ve Yönelimlerimiz yazısı)

Bu konuda söylenen ve savunulanları çoğaltmak mümkün. Ama bu kadarı da yeterli. Örgütlenme sorunu gibi pek çok konu bu tür konularla iç içe sokularak tartışılmıştır. Şimdilik, Devrimci Yol'un örgütlenme mantığının, söylendiği gibi siyasal iktidarı değil, bugünden dönüşümü esas aldığı şeklindeki zırvalıkları bir kenara bırakarak, burjuva siyasal iktidarı altında bu dönüşümün nasıl gerçekleşebileceğine bakalım.

Dönüşümcü liberallerimiz her konuda klasik soldan kopmayı hedeflediklerindendir ki, klasik dedikleri marksist teoriyi her boyutta ter yüz ederek ortaya çıkmaktadırlar. "Klasik Sol" toplumsal dönüşümde siyasal iktidarın ele geçirilmesini zorunlu ve temel bir görev olarak gördüğünden "iktidarı ele geçirmenin stratejisi ve taktiği ile ilgilidir." Dönüşümcü liberallerimize göre ise böylesi bir stratejik çizgiyi benimsemek yanlıştır. Onlara göre asıl olan, "bugünden başlayan bir dönüşümü gerçekleştirmektir." Bu dönüşümü bugünden gerçekleştirmenin anlamı nedir? Bugünkü kapitalist sistem içinde sosyalist toplumu inşa etmeye başlamak demektir. Burjuva toplumuna özgü ilişkileri, sosyalist topluma özgü ilişkilere dönüştürmektir ya da "sınıflı toplumca yüklenmiş iktisadi, siyasi, kültürel fonsiyonları parçalamaktır." v.s.

Bugünkü burjuva toplumu içinde, burjuva siyasal iktidarı altında, sınıflı toplumca yüklenen fonksiyonları parçalayarak dönüştürmenin nasıl ve *ne şekilde gerçekleştirileceği* konusunda dönüşümcü liberallerimiz hiç bir açıklama getirmiş değiller. Örneğin, sınıflı toplumun yüklediği fonksiyonlardan biri olan, iktisadi fonksiyonları bugünkü düzen içinde bugünden parçalayarak dönüştürmek mümkün görüldüğüne göre, zahmet edip bunun yol ve yöntemlerini de açıklamalıdırlar. Bugünkü sınıflı toplumun iktisadi fonksiyonları arasında yeralan kapitalist üretim biçiminden, mülkiyet ilişkisine, sömürü mekanizmalarından büyük tekellere varıncaya kadar, toplumun tüm bir alt yapısını oluşturan bu ilişki ağı içinde bugünden *kapitalizmin iktisadi fonksiyonları* nasıl parçalanacaktır? Burjuva iktidarın denetimi ve gözetimi altında bunun nasıl başarılacağı açıklanmalı, bu bir sır gibi saklanmamalıdır.

Tarihte benzer bir yolu önerenler, bunun yol ve yöntemlerini de göstermişlerdir.

Dönüşümcü liberaller kimin izinde

Bunun tarihteki bir örneği Bernstein'dir. Devrim yerine, toplumun dönüşümünün reformlar yoluyla evrimci bir süreçte mümkün olabileceğini savunan Bernstein, kapitalizme ait iktisadi fonksiyonların dönüştürülmesi için şunu önermiştir: İşçi sınıfı, sendikalar ve kooperatif türü örgütlenmeler aracılığıyla, kapitalistlerin mülkiyetini satın alarak evrimci bir süreçte özel mülkiyeti toplumsal mülkiyete dönüştürebilir ve böylece sömürü ilişkilerini tasfiye edebilir.

Yine Bernstein'e göre, toplumdaki ekonomik ve siyasi mekanizmaların bu yoldan işçi sınıfının eline geçmesi mümkündür. Kapitalizm içten dönüştürülecek ve ona bu şekilde egemen olunacaktı.

"Ekonomik iktidar" kavramını da ortaya atan Bernstein'in bu tezine göre; *"proleterya siyasal bir devrimi başarıyla gerçekleştirmeden önce, bugünkü toplumsal düzenin çerçevesi içinde ilkin ekonomik iktidarı ele geçirmelidir."*

Siyasal devrim gerçekleşmeden, ekonomik iktidarın ele geçirilebileceğini mümkün gören bu dönüşümcü perspektifi Bernstein, Marks'a dayandırmaya çalışılır. Çünkü Marks, daha önceki tüm tarihsel sınıfların siyasal iktidarı kazanmadan önce ekonomik iktidarı ele geçirdiklerini göstermişti.

Öyle ya, işçi sınıfı neden daha önceki sınıfların izlediği yoldan ilerlemesin ki! İşçi sınıfı neden siyasal iktidarı ele geçirmeden önce, sömürüyü kaldırarak, özel mülkiyete son vererek kendi ekonomik düzenini kurmasın ki? ! Tekellerin, holdinglerin, irili ufaklı tüm kapitalist üretim biçimine dayalı ekonomik örgütlenmelerin dönüştürülmesi neden bu kuruluşların yönetim kurumlarında çoğunluğu sağlayarak, endüstriyel demokrasi temelinde mümkün olmasın ki!?

İşçi sınıfı, burjuva toplumunun bağrında, sosyalist toplumu inşa etmeyi başardıktan sonra *siyasal iktidarı ele geçirmek hiçten bile değildi!*

Kitlelerin verili konumlarında bugünden "dönüşümü" önüne koyan dönüşümcü liberallerimizin "toplum iktidarı" teorisine, tarihte yeni dayanaklar bulmak mümkün.

Bunlar anarşizmin sağlayacağı ideolojik dayanaklardır.

'İşçilerin yalancı bir sosyalisti, bir burjuva sosyalistini sezip anlayabilmelerini sağlayacak şaşmaz bir işaret şudur: Onlara devrimden, ya da isterseniz, toplumsal dönüşümden diyelim, söz ederken, siyasal bir değişikliğin ekonomik değişiklikten önce gelmesi gerektiğini söylerse, bu iki devrimin bir arada yapılmak zorunda olduğunu ya da hatta siyasal bir devrimin, hemen ve doğrudan doğruya tam bir toplumsal temizliğin yapılmasından başka bir şey olmamak gerektiğini yadsırsa, işçiler ona arkalarını dönsünler, çünkü o ya bir budaladan yahut iki yüzlü bir sömürücüden başka bir şey değildir."

(Enternasyonalin Siyaseti s.170)

Dönüşümcü liberallerimizin söylediği; "devlet-sivil toplum ikiliğinde her ikisini birden ortadan kaldıran perspektif" ile Bakunin'in dönüşüm perspektifi nasılda üst üste oturuyor! "Yeni şeyler söylemek gerekir" sözünü, moda bir slogan haline getirenlerin "yenilikçi"liğinin tarihsel boyutunu göstermek bakımından Bakunin'den okumaya devam edelim.

1. Enternasyonalin proğram ilkeleri üzerinde tartışan Bakunin, proğramda yeralan, "siyasal özgürlüğün, ekonomik kurtuluşun ön koşulu olduğunu" söyleyen maddesini eleştirerek; "bu ancak şöyle demeye gelebilir" der ve devamla şunları söyler:

"İşçiler, siz mülkiyetin ve sermayenin kölelerisiniz, kurbanlarısınız. Bu ekonomik boyunduruktan kurtulmak istiyorsunuz. Pekâlâ, istekleriniz tamamıyla haklı. Fakat onları gerçekleştirmek için, önce bizim siyasal bir devrim yapmamıza yardım etmelisiniz. Sonradan biz de sizin toplumsal devriminize yardım ederiz. Hele önce biz sizin kuvvetlerinizle demokratik bir devlet kuralım. İsviçre'deki gibi iyi bir burjuva demokrasisi sonra, biz size işçilerin İsviçre'de yaşadığı bolluğuntıpkısınıvereceğiz."

(Bir Fransıza Mektuplar s.236)

Şimdi Bakunin'in, Marksizme yönelttiği bu sapık eleştirileri (eleştiri de değil, karalama) aradan yüzyıl geçtikten sonra olduğu gibi tekrarlayan ve bunu da "yenilikçilik" adına yapan dönüşümcü liberallerimizin söylediklerini bir daha okuyalım.

"Güç problemi iktidarsa ve bütün problem devleti ele geçirmek ise dolayısıyla kitleler böylesi bir tarih bakışında sadece iktidarı ele geçirecek manivelalar olarak görülüler." v.s. (Yazının devamı baş taraftadır, isteyen hepsini yeniden okuyabilir.)

Anarşizme özgü tarihi karalamalara sarılarak Marksizmi güya sorgulayan dönüşümcü liberallerimiz, ne yazık ki, "yenilik"cilikte bir santim bile ileri gitmedikleri gibi yüzyıl geriye giderek eski yanılgılara vardılar ve *siyasi iktidar mücadelesinin* seçkinlere iktidarı temin etmek olduğu şeklindeki zırvalara sarılarak *ortaya çıktılar.*

Dönüşümcü liberallerimiz dahil, bütün "çağdaş" alaturka liberallerin söyleminde yer alan ve özünde Marksizmi hedefleyen "kurtarıcılık" eleştirilerinin yeniliğini de yine Bakunin'den okuyalım.

Bernştayn, kapitalizme ait iktisadi fonksiyonların dönüştürülmesi için şunu önermiştir: İşçi sınıfı, sendikalar ve kooperatif türü örgütlenmeler aracılığıyla, kapitalistlerin mülkiyetini satın alarak evrimci bir süreçte özel mülkiyeti toplumsal mülkiyete dönüştürebilir ve böylece sömürü ilişkilerini tasfiye edebilir.

Proleteryanın önce siyasi iktidarı ele geçirmesi ve egemen sınıf durumuna yükselmesi gerektiğini savunan Marks ve Engels'in bu görüşlerine cepheden savaş açan anarşizmin babalarından Bakunin'in "toptan tasfiye" tezleri de, dönüşümcü perspektife ideolojik bir dayanak sağlamaktadır. Bakunin şöyle der:

"Marks'ın komünist teorisinin temel noktası, proleteryanın devlet aracılığıyla (hayali) kurtuluşudur...".

"Proleterya devleti ele geçirmek için bir devrim yapmalıdır -hayli kahramanca bir girişim. Bizim görüşümüze göre de proleterya devleti bir kez ele geçirince, emekçi kitleler için sürüp giden bir hapissane diye, hemen onu yıkmaya başlamalıdır. Ama, Marks'ın teorisine göre, halk devleti yıkmamakla kalmamalı, onu güçlendirmeli, pekiştirmeli ve bu biçimiyle kendi velinimetlerine, vasilerine, öğretmenlerine Komünist Parti'nin başlarına- tek kelimeyle halkı kendi usullerince kurtarmaya başlayacak olan Marks ve arkadaşlarına devretmelidir." (Devletçilik ve Anarşizm"

Yukarıdaki çarpıtma ve suçlamaları, bugün varolan sosyalizmlerde ortaya çıkan sonuçlara bakarak doğrulamak mümkün mü? Dönüşümcü liberallerimiz de, marksizmden umudunu kesmiş bütün marksizm muhaliflerinin yaptığı gibi, varolan "sosyalizm"lerin olumsuzluğun faturasını Marksizme yükleme modasına kendilerini alabildiğine kaptırmış görünüyor.

Marksist devrim perspektifinde devleti yıkma ve ortadan kaldırma amacının olmadığı, halkı kurtarmak adına devleti kendileri için ele geçirmek gibi saçmalıklarla uğraşmak bile gereksiz.

Devlet konusundaki Marksizm ile Anarşizm arasındaki temel ayrım noktasını Lenin net bir şekilde tanımlamıştır:

"Marksizm, anarşizmden sosyalizme geçmek için bir devletin zorunluluğunu kabul etmesi ile ayrılır."

Burjuva liberalizmi ile anarşizm devlet ve demokrasi, diktatörlük ve özgürlük konularında ortak bir ideolojik eksene sahiptir. Bu nedenledir ki, bireyin özgürlüğü temelinde aynı felsefi temelde yeralan bu iki akımın yukarıdaki konularda ortak bir payda da buluşmaları nedeniyle liberalizme karşı sürdürülecek bir ideolojik mücadele, anarşizmi de pek çok noktada kapsamına almak durumundadır.

Sol liberalizmi eleştirirken, zaman zaman anarşizmle bağını kurmamızın nedenleri anlaşılır olmalıdır. Zira, bu iki akım bugün bir bakıma içiçe bir konumdadır. Söylemini pek çok konuda ayırdetmek olanaksız denecek kadar benzer içeriktedir.

Denebilir ki, bugün canlandırılmaya çalışılan *sol liberalizmin* ya da dönüşümcü perspektifin teorik kaynakları itibariyle gıdalandığı yer liberalizm ve anarşizmdir.

Bu akımlarda devlet, demokrasi, özgürlük ve diktatörlük gibi sorunlar daima sınıfsal içeriklerinden soyutlanmış olarak ele alınır. Örneğin, bu çevrelere göre, burjuva devlet ile devrimci-demokratik geçiş devleti özde aynıdır, değişiklik sadece biçimdedir.

Aynı konuda Bakunin şöyle der:

"Devrimci diktatörlük ile devlet ilkesi arasındaki fark, yalnızca dış durum bakımındandır. Özünde her ikisi de bir ve aynıdır. Çoğunluğun varsayılam aptallığı ve azınlığın varsayılan üstün zekası adına, birincinin ikincisi tarafından yönetilmesi." (a.g.e.)

Demek ki, siyasal iktidarı hedefleyen devrimci hareketleri, toplum adına toplumu kurtarmaya kalkışan hareketler olarak eleştiren/karalayan bu hareketlerin aslında toplum adına kendilerini yönetici yapmak amacında olduğunu, bu perspektifi savunanların halkı bir sürü gibi gütmeyi amaçladığı v.s türünden iddialara sarılan sol liberallerin bütün bu iddialarının tamamının anarşizmin tarihi cephaneliğinden devşirildiğini gördük. Ve yine gördük ki, bugün söylenenlerin tümü geçmişte bizzat Marksizm şahsına ve düşüncesine karşı aynen söylenmiştir.

O halde, yeni dönemin "en yeni" düşünceleri demogojisiyle gündeme gelen ya da getirilen tartışma konularının *tarihi eğilimlerle* bağını gizlemeden doğrudan tanımlayarak tartışmak gerekiyor. Yüzyılı kapsayan bir tartışmanın boşuna yapılmadığını, onu yok saymanın da mümkün olmadığını, özellikle eski yanılgıları ısıtarak gündeme getirenlere hatırlatmak gerekiyor.

Geçmiş tarihi yanılgılara sarılan liberallerimiz, eğer son yüzyıllık yaşanan tarihte bu akımların pratiklerini gözden geçirme zahmetine katlansa-

Devamı Sayfa 23'de

Ara Seçimler ve Oligarşinin Bunalım Korkusu

28 Eylül'de yapılan Ara Seçimler'in yankıları halen devam ediyor. Seçim sonuçlarının açığa çıkardığı siyasi tablo egemen güçlerde bir bunalım korkusu yarattı. Bu bunalım korkusunun yaygınlaşmasını önlemek isteyen oligarşi, bir yandan ustalıklı bir manevrayla "solun iflas ettiği" propagandasına yönelirken bir yandan da muhtemel bir siyasi bunalımın büyük çalkantılara meydan vermeden çözülebilmesi için çeşitli önlemler alma yoluna gitti. Bu önlemlerin başında, toplumsal muhalefetin düzen içi kanallara akıtılabilmesine hizmet eden siyasi odakların yükselişinin sistemin işleyişini bozmayacak şekilde gerçekleşmesi şartlarının yaratılması gelmektedir. Diğer yandan ekonomik planda alınan bazı kararlarla, egemen sınıf ve zümreler arasındaki çatışmaların genişleyip yaygınlaşmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır.

Bu önlemlerin ve tasarıların nasıl biçimleneceği ve ne tür sonuçlar yaratacağı henüz belirsiz olmakla birlikte oluşturulan düzen-içi alternatifler sayesinde rejimin rahat bir nefes alma imkanına kavuşmuş olduğu görülmektedir.Halk kitlelerine konulmuş yasakların fiilen delinmesi mücadelesinin kaçınılmaz şekilde gündeme geleceği önümüzdeki süreçte, bu rahatlığın uzun sürmeyeceğini söylemek mümkündür. Seçim sonuçları bu bakımdan önemli sayılması gereken gerçekleri açığa çıkarmıştır.

* * *

SON ARA SEÇİMLERİ FARKLI KILAN ŞEY NEYDİ?

Hatırlanacağı üzere, parlametoda boş bulunan 11 milletvekilliği için 28 Eylül'de Ara Seçimler'in yapılacağının ilan edilmesiyle birlikte siyasi tansiyon yavaş yavaş yükselmeye başlamıştı. Seçimlerden 10 gün öncesinden itibaren ise, tansiyon iyice artmış ve ülkemiz, sanki bir genel seçim havasına girmişti.

Seçim sonuçlarının ilan edilmesiyle birlikte siyasi tansiyonda düşme beklenirken tersi olmuş, tansiyonun yükselmeye devam etmesi nedeniyle, siyasi arenayı şaşkınlıkla birlikte bazı endişeler kaplamıştı. Endişeler esas olarak, "parlamenter sistemin" bir bunalımla mı yüzyüze olduğu sorusundan ileri gelmekteydi. Egemen sınıf ve zümlerin geniş bir kesimi, seçim sonuçlarına bakarak, "*bir bunalım daha mı var?* " diye sormaya başlamıştı.

Gerçekten de seçim sonuçları; (ANAP'ın önemli bir oy kaybına uğraması, DYP'nin oy oranını yükseltmesi, SHP'nin beklenen seviyeyi tutturamaması...) bu tür soruların ortaya atılmasını haklı çıkaracak özellikler sergilemekteydi. Seçimler, gizlenmesi, görmezlikten gelinmesi mümkün olmayan sonuçlar yaratmıştı.

Siyasal arenada söz sahibi olan, ya da olmak isteyen sınıf ve zümrelerin yanısıra, Türkiye'nin geleceğine yön vermeye çalışan çeşitli siyasal güçler, izledikleri veya tasarladıkları strateji ve taktiklerin gerçekleşebilirliğini oy oranları üzerine inşa etmeye; oy oranlarını kendi politikalarının tutarlılığına kanıt olarak göstermeye çalışmaktaydılar.

Oy oranları ve partilere verilen oyların siyasal mesajları etrafında sürdürülen yoğun tartışmaların da kanıtladığı gibi, 28 Eylül Ara Seçimleri, yol açacağı muhtemel siyasi gelişmeler itibariyle herhangi bir ara seçim; normal özelliklere sahip, sıradan ve sadece 11 milletvekili için yapılmış bir seçim olmaktan çıkmıştı..

Açığa çıkardığı siyasi gerçekler, yolaçtığı ve açacağı siyasi gelişmeler itibariyle bu seçimlerin sıradan bir ara seçim olmaktan çıkması, şüphesiz seçimlerin gündeme geldiği konjönktürle yakından ilgilidir.

Seçim sonuçlarının bu şekilde belirlenmesinde, şüphesiz, propaganda tekniklerinin, parti liderlerinin şöhret derecesinin ve çekiciliğinin, devlet imkanlarından yararlanmanın vb. faktörlerin rolü olmuştur. Ancak sonuçların bu şekilde gerçekleşmesini belirleyen temel faktörler, ülkemizin bugün içinde bulunduğu siyasi-iktisadi şartlarda ve bunların toplumda yarattığı politik, psikolojik şekillenmelerde yatmaktadır.

80 sonrası gelişmelerden kopartılarak yapılan bu seçim değerlendirmesinden doğru sonuçlar beklemek mümkün değildir.

Bu gerçekler ışığında bakıldığında 28 Eylül'deki Ara Seçimleri normal bir ara seçim olmaktan çıkaran faktörlerin en önemlilerini şöyle sıralayabiliriz:

**Seçimlerin gündeme geldiği dönemde, egemen sınıf ve zümreler arasındaki çıkar çatışmaları yoğunlaşarak sürmekte ve çözümsüzlüğünü korumaktaydı. 24 Ocak ekonomik istikrar önlemlerinin uluslararası tekellerin yanısıra bunlarla içli-dışlı olmuş büyük yerli tekellerin çıkarlarına olacak şekilde kalıcılaşmaya başlaması geleneksel dengeleri ve yapıları bozmuş; mülk sahibi sınıfların çeşitli kesimlerinin ekonomik konumları büyük ölçüde sarsılmıştı. Ülke içinde yaratılan değerlerden, ihracat gelirlerinin yanısıra, dışardan alınan borç ve kredilerden eskisi gibi yararlanamayan bu kesimler bozulan konumlarını düzeltmek yönünde bir mücadele vermek zorunda bırakılmışlardı. Bu kesimler aynı zamanda, 12 Eylül Rejimi'nin başlattığı onarım proğramı gereğince, devlet aygıtları üzerindeki etkilerini de kaybetmişler, ülke yönetiminde olsun, ekonomik ve siyasi karar alma mekanizmalarında olsun daha fazla bir varlık gösterme imkanından yoksun bırakılmışlardı. İçinde, iç pazar ilişkilerine göre şekillenmiş irili-ufaklı çok sayıda sermaye kesiminin yanısıra, tarım, toprak ve tefeci-tüccar kesimlerinin yer aldığı bu güçler, kendilerine başkaca hiç bir olanak bırakılmadığı için; büyük tekellerle uzlaşarak oligarşinin sınıfsal bileşimini genişletme şartları giderek kaybolduğu için var güçleriyle konumlarını düzeltme mücadelesine girişmişlerdi. 12 Eylül sonrası oluşturulan siyasi yapının bu güçlere parlamentonun dışında mücadeleleri ni yansıtacak başka bir platform bırakmamış olması nedeniyle bu güçler, hem en son bulundukları mevzileri kaybetmemek, hem de bu mevzileri genişleterek büyük tekellerle yeniden ittifak oluşturabilmek için parlamentoya büyük bir önem vermişler; parlamento ve seçimler aracılığıyla* yeni bir güçler dengeyi yaratmayı *temel bir hedef olarak önlerine koymuşlardı. Bütün umutlarını parlamentoda oluşacak yeni güçler dengesi sayesinde yönetimde söz sahibi olmaya ve böylece oligarşi içinde yeniden yer almaya bağlayan bu kesimler orta sınıfların yanısıra, küçük burjuva kesimlerle köylülerin ve diğer çalışan kesimlerin desteğini alacak şekilde esnek bir politikayı benimsemek zorunda kalmışlardı. 28 Eylül seçimlerini, bir süreden beri kendilerinin aleyhine olarak gelişen ekonomik ve siyasi durumun düzelmesini sağlamak yönünde önemli bir aşama olarak değerlendiren bu güçler bütün imkanlarını seferber ederek önlerine,* tekelci büyük semayeyi uzlaşmaya ve geri adım atmaya zorlayacak politik bir başarı elde etme hedefini *koymuşlardı.*

**24 Ocak Ekonomik İstikrar önlemlerinin ve 12 Eylül Faşist Darbesi'nin asıl ve en önemli hedefi emekçi halk kitleleri olmuştu. Ekonomik ve siyasi bunalımın bütün faturası emekçilere çıkarılmış; tekelci sermayenin ve faşist güçlerin yarattıkları iç savaş ortamının tüm sorumluluğu devrimci-demokratik halk güçlerine yıkılmıştı. Ekonomik yıkımın yanısıra darbeden sonraki süreçte politik ve ötgütsel yönlerden de bozguna uğratılan emekçi kitleler, içine düşürüldükleri çaresizlik ve umutsuzluk çemberini kıramamışlardı. Böylece emekçi kitleler,* kendi geleceklerini güvenceye alan güçlü bir umut ve gerçekleşebilir bir seçenek *göremedikleri için, mevcut kötü gidişin kısmen de olsa düzelebileceği* izlenimini yaratan *düzen içi seçeneklere razı olmuşlardı. Yıllardır yürütülen baskı ve zam uygulamalarıyla iyice bunaltılan kitleler, kendi durumlarında sınırlı bazı düzelmelerin düzen-içi kanallardan da sağlanabileceği yargısına varmışlardı. Bugünkü sınırsız kötülüklere bakarak eski günleri, 12 Eylül öncesini neredeyse arar hale gelmişlerdi. Böylece, 12 Eylül öncesi ekonomik modelle ve o dönemin siyasi uygulamalarıyla* çağrışım yapan *politikaların kitlelerin bir kesimi tarafından tercih edilmesinin şartları ortaya çıkmıştı. İyiyi tercih edebilmenin imkansız hale getirildiği bir noktada kitleler kötülerin içinden daha az kötü olanını seçme yoluna gitmişlerdi. Toplumun geniş bir kesimi, 28 Eylül'deki seçimlerde parlamentonun tamamı değişmeyecek bile olsa, izlenen ekonomik politikalarla baskı ve korku çemberini sınırlayabilmek amacıyla ANAP Hükümeti'ne politik bir ders verilmesi gerektiği düşüncesine ulaşmıştı. Ara Seçimler, bunaltılmış durumdaki emekçi kesimler açısından da bu yönden önemli bir fırsat olarak ortaya çıkmıştı.*

Kitleler, kendi geleceklerini güvenceye alan güçlü bir umut ve gerçekleşebilir bir seçenek göremedikleri için düzen-içi seçeneklere razı olmuşlardır.

**Egemen sınıflar ittifakının dışına düşerek, ekonominin planlanıp yönetiminde, kaynakların paylaşımında, devlet imkanlarının kullanımında etkileri azalan mülk sahibi sınıf ve zümrelerin kendi konumlarını düzeltmek amacıyla izledikleri politikalar, önerdikleri seçenekler ve seslendirdikleri talepler, yoksulluk ve çaresizlik içindeki emekçi kitleleri de etkileyip kucaklamıştı.Kitlelerin* günlük yaşamın düzeltilmesini içeren ekonomik ve demokratik talepleriyle, *mülk sahibi sınıf ve zümrelerin ittifak dışı kalmış kesimlerinin* uzun ve orta vadedeki iktisadi-siyasi proğramı çakışmıştı. *Bu çakışma sayesinde, burjuva siyasi odakların bazıları, emekçi kesimlerden aktif bir destek alma, toplumsal tepkileri yönlemdirme şansını bir kez daha elde etmişti.*

İşte seçimlerden önceki evrede oluşup oy oranlarıyla somutlaşan bu tablo nedeniyle Ara Seçimler bütün ülke düzeyini kapsayıp tüm toplum kesimlerini yakından ilgilendiren önemli bir politik olay haline geldi. Bir nevi genel seçim provası yapılıyordu. Çeşitli sınıf ve tabakalarla bunların temsilcisi olan veya olmaya çalışan siyasi partiler, izledikleri ya da izleyecekleri politikaların etki derecesiyle gerçekleşme şansını bu seçimlerde sınamayı önlerine önemli bir görev olarak koymuşlardı.

28 Ara Seçimleri'nin normal bir ara seçim olmaktan çıkıp yarattığı sonuçlar itibariyle yeni gelişmelerin şartlarını yaratan bir olay haline gelmesinin temel nedenleri yukarda tanımladığımız tabloda yatmaktadır.

SEÇİMLER, BUNALIMIN DIŞA VURUŞ ŞEKİLLERİNDEN BİRİSİ OLMUŞTUR

28 Eylül'deki Ara Seçimler, parlamentodaki ya da siyasal düzeyin diğer durumlarındaki herhangi bir sorunu çözmek amacıyla başvurulmuş bir seçim değildi. Böyle olmakla birlikte, atlatıldığı ve bastırıldığı sanılan sistemdeki bunalım, seçim sonuçlarıyla ani bir şekilde dışa vurdu. Alttan alta devam eden iktisadi-siyasi yapıdaki ve bunun bir parçası olan egemen sınıf ve zümreler içndeki bunalım 11 tane milletvekili için yapılan bir ara seçimde kendisini güçlü bir şekilde duyurdu.

Denebilir ki, son Ara Seçimler'in açığa çıkardığı en önemli gerçeklerden birisi bu bunalım olgusudur. Seçim sonuçlarının öncelikle ve özellikle iktidarda söz sahibi olan egemen güçler arasında soğuk bir duş etkisi yaratmasının altında, aldıkları bunca önleme rağmen sistemin yapısal hastalıklarının bir çoğunu tedavi edememiş olduklarını görmüş olmaları yatmaktaydı. Bu durum artık toplumun gözünde de gizlenemez bir hal almaktaydı.

Seçimlerden sonra başta iktidar çevreleri olmak üzere düzenin çeşitli siyasal odakları uluslararası finans kuruluşlarına ve yerli tekellere izlenen politikalarda değişme olmayacağı, istikrarın bozulmayacağı garantisini vermeye çalıştılar. Ne var ki, herkes, Türkiye'nin seçimlerden sonra adım adım bir bunalım ortamına doğru yürüdüğünü görüyor ve izliyordu.

Son ara seçimlerin sinyal işaretlerini verdiği bunalım, 77-80 arasında ülkemizde yaşanan siyasi kriz düzeyinde ve çapında bir olay değildir henüz. Seçim sonuçlarıyla dışa vurup kendisini siyasi arenaya dayatan bunalım şimdilik büyük çalkantılara hemen yolaçacak keskin özellikler taşımasa da, eğer çözüm bulunamazsa sistem için tehlike oluşturacak unsurlara sahiptir.

Sözünü ettiğimiz bunalım en belirgin şekilde dışa vuran iki yönü bulunmaktadır. Bunlardan birisi, egemen sınıf ve zümreler arasındaki ilişkiler düzeyine aittir. Seçim sonuçları, egemen sınıf ve zümreler arasındaki ilişkilerin giderek karmaşık bir çatışma eğilimi taşıdığını göstermektedir. Bizim ülkemizin iktisadi, siyasi, tarihsel ve toplumsal özellikleri nedeniyle, hakim sınıflar arasındaki ilişkilerde ve ittifakta ortaya çıkan bunalım siyasal ve toplumsal düzeylere hemen yansımaktadır. Tarihsel olarak defalarca kanıtlanan bu gelişmenin, biçimlenmesi ve politik söylemleri değişmekle birlikte yeniden üretilip tekrarlanacağını söylemek mümkündür.

Bunalımın ikinci yönü, toplumun çoğunluğunun eğilimi ile parlamentonun bileşimi arasındaki çarpık durumda yatmaktadır. Seçmenin ancak üçte birinin desteğine sahip olabilen bir parti, mecliste çoğunluğa sahiptir ve hükümettedir. Seçmenin üçte

>

ikisinin tercihi ise, mecliste sayı olarak gerçek anlamda temsil edilmemektedir.

Hem burjuva meşruiyetine ait prensipler açısından, hem de toplumun tercihiyle meclis arasında gereken uyum açısından çelişki gösteren bu durumun giderilmesi gerekmektedir. Burjuva demokrasisinin işlerlikte olduğu hiç bir ülkede, seçmenin ancak üçte birinin desteğine sahip olduğu anlaşılan bir hükümetin hükümet olabilmesi mümkün değildir.

Bu çelişkili durumun aslında siyasi iktidarı pek fazla ilgilendirmediği anlaşılmaktadır. Türkiye burjuvazisi irili-ufaklı bütün unsurlarıyla, burjuvazinin tarih sahnesine çıkarken (bir kaç yüzyıl önce) uğruna mücadele ettiği bazı temel prensipleri bugün rahatlıkla, (üstelik "demokrasiye geçiliyorken") çiğneyebilmektedir. Türkiye egemen sınıflarının kendine özgü karekteri ve geleneğinin yanısıra, tekelci güçlerin bugünkü iktisadi ve toplumsal ihtiyaçları bu tür ilkeleri çiğnemeyi gerektirmektedir. Onlar, bu nedenle mevcut durumun devamından ve bu bağlamda ANAP Hükümeti'nin iş başında kalmasından yanadırlar. ANAP'ın da aynı niyette olduğu görülmektedir.

Bu durum karşısında, bazı siyasi odakların bunalımın çözümü talebiyle gündeme getirecekleri çeşitli taktiklerin başarı derecesi tartışılmalıdır. Özellikle DYP'nin bu yönde başvurabileceği, *fakat bir siyasi krize yol açmadan izleyeceği* politik manevraların kısa vadede sonuç almaktan çok, hem genel seçime hazırlık çerçevesinde, hem de *egemen sınıfların tamamını* kendi politikasına ikna etme çerçevesinde ortaya atıldığı, ya da atılacağı anlaşılmaktadır.

Böyle olmakla birlikte; egemen sınıfların ve siyasi iktidarın mevcut durumu korumak eğiliminin güçlü olduğu bugünkü şartlarda, *bunalımın* burjuva meşruiyetinin bazı prensipleri gereğince çözümü yönünde taleplerin gündeme gelebileceği dikkate alınmalıdır.

Zayıf bir ihtimal olarak da olsa, sözünü ettiğimiz bunalımın başka bir yöntem izlenerek ve farklı bir biçimlenme yoluyla çözümü yönündeki eğilim 88 seçimlerinden önce gündeme gelebilir. Mevcut şartlar bu ihtimalin de hesaplanmasını gerektiren bir karmaşıklık içindedir.

Ortadaki bu garip ve çelişkili tablonun değişmesi yönündeki gelişmelerde, haldeki konumları nedeniyle emekçi *halk kitlelerinin ve devrimci-demokratik* güçlerin etkili olamıyacakları görülmektedir. Bunun doğal sonucu şu olmaktadır: Mevcut tablonun değişmesinde ve bunalımın toplumun çoğunluğunun oy oranlarında ifadesini bulan tercihleri doğrultusunda çözümüne uygun düşen şartların yaratılmasında düzen içi güçler etkili ve yönlendirici olmaktadırlar. Seçimlerin ve önümüzdeki sürecin gelişim seyriyle ilgili olarak yaptığımız değerlendirmelerde, gelişmeleri ağırlıkla egemen sınıf ve zümrelerin tercihleriyle burjuva siyasi partilerinin eğilimleri bağlamında ele alışımızın önemli nedenlerinden birisi budur. Bu somut durumun yarattığı zorunluluktan hareketle sözünü ettiğimiz bunalımı değerlendirmeye devam edebiliriz.

Bilindiği gibi, 12 Eylül Darbesi, sadece halk kitlelerinin sistemle ilişkilerinde ortaya çıkan kopmaya, (kitlelerin düzen dışı seçeneklere yönelmesine) karşı yapılmış bir müdahale ile kendisini sınırlamamış, hakim sınıflar arasındaki ilişkilere ve çatışmalara da müdahale etmişti.

24 Ocak Ekonomik İstikrar Önlemleri'nden sonra parçalanma süreci hızlanan egemen sınıf ittifakına, darbe proğramıyla yapılan müdahale, uluslararası ve yerli tekellerin en büyüklerinin mutlak denetimini sağlayacak yeni bir ittifak bileşimini ortaya çıkarmıştı. Devlet iktidarı ve ekonomik düzeydeki ilişkiler, bu yeni bileşimin karekterine ve ihtiyaçlarına uygun düşecek şekilde yeniden düzenlenmişti. Bu düzenleme sayesinde tekelci güçler, geleneksel müttefiklerinin artık kendilerine ayak bağı olmasını önleyebileceklerini ve böylece kendi mutlak egemenlikleri temelinde ekonomik ve siyasi hayatta istikrarı sağlayabileceklerini zannetmişlerdi.

Son seçimler ve seçim sonrası gelişmeler, alınan bunca önleme rağmen bu beklentilerin gerçekleşmediğini göstermiştir. Bunu kanıtlayan bir başka gelişme şu olmuştur:

Egemen ittifak dışına itilmiş olan kesimler, *sistemin genel işleyişini bozmamaya, devletin ve iktidarın otoritesini sarsmamaya kesin bir özen göstererek, kitlelerin radikalleşmesini ve politikaya düzen dışı söylemler etrafında katılmasını mümkün olduğunca engelleme yoluna giderek*, yakaladıkları ilk fırsatta ekonomik, siyasi ve toplumsal yapılarda tekellerin yanısıra söz sahibi olmak amacıyla mücadeleye girişmektedirler. Ve bu mücadelede onlar, toplumun çeşitli kesimlerinin desteğini de arkalarına alarak politik bakımdan güçlü konumlar elde etmek suretiyle, *kendi taleplerini de karşılayacak bir uzlaşma* için pazarlık masasına oturmaya hazırlanmaktadırlar.

Seçim sonuçları, tekelci güçlerin en fazla nefret ettiği kelimelerden birisi olan koalisyonun yeniden siyasi literatüre girmesine sebep olacak bir dağılım göstermektedir.

İşte bu gelişme 28 Eylül'deki Ara Seçim sonuçlarına da yansımıştır. Seçim sonuçlarının *hakim sınıflar* cenahında yolaçtığı endişelerin başında, oy oranlarının bir siyasi bunalım mesajı verecek şekilde mevzilenmiş olması gelmektedir.

Siyasi iktidarın tepe noktalarında bulunanlarla tekelci güçlerde ve 12 Eylül Dönemi'nde büyük kârlar elde ederek yeni statüler kazanan çeşitli kesimlerde ortaya çıkan endişeyi şöyle somutlamak mümkündür:

Eğer mevcut partiler şimdiki oy oranlarını korurlarsa ilk yapılacak genel seçimlerde hiç bir parti tek başına iktidar olamıyacaktır. Böylece koalisyonlar dönemi tekrar başlayacak; bu ise izlenen iktisadi politikalardan ve bunları tamamlayıp koruyan mevcut siyasi-toplumsal önlemlerden geriye dönüş ihtimallerini gündeme getirecektir. *(Buna, bir de, kitlelerdeki* hoşnutsuzluğun eylemliliğe dönüşmesi ihtimali eklenince, oligarşinin bunalım korkusunun daha da artacağını tahmin etmek hiç de zor değildir.)

Yukarda sözünü ettiğimiz geriye dönüş ihtimalinin gerçekleşip gerçekleşmiyeceği bir yana, böyle bir gelişmenin fiili bir durum değil ama bir ihtimal düzeyinde bile kendisini hatırlatmasının egemen güçler yönünde de bir endişeye yolaçması anlaşılır bir şey olmalıdır. 12Eylül öncesi yaşanan deneyler koalisyon hükümetlerinin tekelci güçlerin tercihlerinin tam olarak gerçekleşmesinde zaman zaman önemli sayılabilecek engeller oluşturduğunu göstermiştir. Tekelci güçler, koalisyon kelimesinin kendisinden bile nefret eder hale gelmişlerdir.

Ne var ki, 28 Eylül seçimlerinde kullanılan oyların dağılımı, koalisyon hükümetlerini yeniden dayatacak bir özellik taşımaktadır. Her ne kadar tekelci güçler, özellikle bugünkü siyasi yapı içinde parlamentonun bileşiminde meydana gelebilecek bir değişmenin izlenen ekonomik politikalarda ve devlet iktidarının işlevinde önemli değişiklikler yaratmayacağını bilmiş olsalar da, bir koalisyon hükümeti ihtimalinden dolayı yine de endişeye kapılmaktadırlar. Yine her ne kadar DYP'nin ya da SHP'nin tek başına hükümet olması halinde bile, sistemde köklü değişmeler olmayacağını bilmiş olmanın rahatlığı içinde olsalar da, ilk genel seçimlerde gündeme gelebilecek bir Demirel veya İnönü hükümetini şimdilik ihtiyatla karşılamaktadırlar. (DYP ve SHP'nin seçim sonrasında uluslararası tekellere ve yerli büyük tekellere vermiş oldukları bazı garantilere rağmen.)

ANAP'ın da içinde yer aldığı bir koalisyon hükümeti ihtimali olsun; *DYP ya da SHP'nin tek* başlarına hükümet kurmaları ihtimali olsun, bütün bu ihtimaller kendi içlerinde tekeller için belli bazı riskler taşıyacaklardır. Bu risklerin başında, egemen sınıf ittifakının dışına düşmüş olan kesimlerin parlamento aracılığıyla kendi taleplerini tekrar dayatma şansına sahip olmaları gelmektedir.

Her ne kadar, 12 Eylül'den sonra, devlet iktidarının sürdürülüşünde ve devlet aygıtlarının yeni hiyerarşik düzeninde parlamentonun fonksiyonu kısıtlanmış da olsa, büyük ve ciddi ekonomik çıkar çekişmelerinin, ciddi toplumsal *sorunların ve kaynaşmaların* yaşandığı bir ülkede, kısıtlı haliyle bile parlamentonun egemenlerin bazı hesaplarını bozabileceği, dikkate alınması gereken bir durumdur.

İşte bu durumu gözönünde bulunduran egemen tekelci güçler ve bun*ların siyasi temsilcileri, seçim sonuç*larının yarattığı bunalım korkusunu mümkün olduğu *ölçüde topluma* yansıtmamaya gayret ederek önümüzdeki dönemde gerçekçi bir politikalar demeti izlemek ihtiyacı duymaktadırlar.

Bu politikaların nasıl biçimleneceği *şimdiden kestirilmese de, tekelci* güçlerin bu bağlamdaki stratejik hedeflerinin egemen sınıflar ve zümreler arasındaki çıkar çatışmalarını siyasi bir krize yolaçmadan çözümlemek olduğu anlaşılmaktadır. Bu hedefe ulaşılmasında, daha önce de vurguladığımız gibi mevcut politikalardan ve sistemin işleyiş şeklinden temel nok*talarda tavizlerin söz konusu olabil*mesi zayıf bir ihtimaldir. Büyük *ser*maye çevreleri ile siyasi iktidarı yön*lendirip denetleyen odakların yanısı*ra ANAP Hükümeti'nin de bunalım olgusunu görmezlikten gelmelerinin nedeni siyasi körlük içinde oluşları değildir. Onlar, herhangi bir değişikliğe niyetli olmadıkları ve bazı tavizlerin önemli bir ihtiyaç haline gelmemiş olduğunu gördükleri için böyle davranmakta ve meydan okurcasına, herşeyin eskisi gibi devam edeceğini hatırlatmaktadırlar. Onlar, şimdiki konumlarını mümkün olduğunca koruyarak; çıkarlarından ve kazandıkları mevzilerden fazlaca büyük tavizler vermeden, stratejik hedeflerine ulaşmayı deneyeceklerdir.

Bu hedefe çok yönlü adımlarla ulaşılabileceği açıktır. Bu adımların *siyasal partiler ve parlamento alanındaki* yansımasının en başında 88 seçimlerine kadar ANAP Hükümeti'nin ayakta tutulması gelmektedir. Genel eğilim olan bu adımın herhangi bir sebeple aksaması durumu gözönünde bulundurularak şu tür adımlara yönelinmesi mümkün görünmektedir: (Bu adımların öncelikle siyasi partiler alanıyla ilgili olacağını, sınıfsal ve ekonomik alanın mümkün olduğunca korunmaya çalışılacağını, yani sözkonusu adımlardan iktisadi politikaların etkilenmemesi için azami gayretin gösterileceğini tekrar hatırlatmalıyız.)

**Egemen sınıflar ittifakı dışına düşen bazı kesimlerin konumlarını, bunları yeniden ittifaka almadan düzeltmeleri için elverişli şartları yaratarak bu kesimlerin ANAP dışındaki partilere yönelmelerinin önüne geçmek...*

**ANAP dışındaki partilere oy verdiği veya vereceği sanılan köylü, küçük üretici, işçi ve memur gibi kesimlerin durumlarında kısmi bazı düzelmelerin olabilmesi için çeşitli önlemlere yönelmek...*

**ANAP, DYP ve HDP'nin tek bir parti çatısı altında, ya da başka bir şekilde biraraya gelmelerinin şartlarını ve zeminini yaratmak... Bunun mümkün olmaması halinde ANAP ve DYP arasında sorun yaratmadan işleyecek bir işbirliği ortamı yaratmak...*

**Sol bir proğramla, sosyal-demokrat bir çizgiyle ilişkisi son derece zayıf olan SHP'nin muhtemel herhangi bir koalisyon hükümetinde veya tek başına hükümet oluşu sırasında sorun çıkarmayan bir parti haline gelmesi için SHP'yi bugünkü konumundan daha da geriye çekmek...*

*Ve en önemlisi, *halk kitlelerinin düzen dışı seçeneklere yönelmemesi için şimdiye kadar alınan önlemleri kararlıca sürdürmek,* düzen içi alternatifleri canlı tutmak *ve bunun için gerekiyorsa kısmi yumuşamaları devreye sokmak... Halk hareketinin,* devrimci-demokratik muhtevalı toplumsal muhalefetin *dağınıklığının devam etmesi için gerekli her türlü önlemi almaya devam etmek...*

Bunların veya daha başka adımların başarısı ve gerçekleşme şansı, ekonomik durumdaki düzelmenin yanısıra, mevcut partilerin bu politikalara ikna edilmesinden de geçecektir. Şimdilik ekonomik durumda *bir düzelme ve iyileşme görülmemekte*, bunun yanısıra ise, mevcut partiler kendi politikalarını dayatmaya *devam etmektedirler.* Mevcut partilerin, gelişmelerin kendi politikaları *çerçevesinde gerçekleşmesini isteye*cekleri; uzlaşma ve hükümet olma şartlarının dayandıkları ve destek aldıkları sınıf ve zümreler için kabul edilebilir *olmasına* dikkat edecekleri açıktır. Bu gelişmeler sırasında partilerin "oy deposu" durumundaki emekçi ve çalışan kitlelerin özlem, istek ve tercihlerinin çok az dikkate alınacağı deneylerle kanıtlanmış bir gerçektir.

28 Eylül seçim sonuçlarının sisteme dayattığı bunalımın bir siyasi kriz düzeyine yükselip yükselmi*yeceği henüz belirsizdir. 12 Eylül* öncesi dönemde yaşanan siyasi krize benzer bir kriz ortamının yeniden *yaşanabilmesi için belli* şartların biraraya gelmesi gerektiği açıktır. Siyasi krizin potansiyel olarak varolması ile fiilen yaşanması başka başka şeylerdir. Zaten yapısal bir bunalım içinde olan, bunalım şartlarıyla sürekli yüzyüze bulunan Türkiye gibi bir ülkede, *bunalımın yapısallığı ve sürekliliği* olgusu, *bunların siyasi kriz düzeyine* hemen yükseleceği ve bu yükselişin biçimlenmesinin her zaman aynı olacağı şeklinde yorumlanamaz. Bu bakımdan 80 öncesindeki gibi bir siyasi krizin hemen yarın ortaya çıkacağı söylenemez.

Ne var ki, ortaya çıkan yeni gelişmeler, burjuva güçler arasındaki çıkar çatışmaları ve buna bağlı olarak meydana gelen siyasi kutuplaşmalar siyasi krizin ön şartlarından birisini oluşturmaktadır.

Türkiye'nin yeniden siyasi bir kriz ortamına sürüklenip sürüklenmeyeceği biraz da, egemen sınıf ve zümrelerle bunların değişik tercihlerine bağlı olacaktır.

Siyasi iktidarla dayandığı sınıf ve zümreler, gelişmeleri bir siyasi kriz noktasına gelmeden; sorunları toplumda mevcut sisteme yönelik güvensizlik, endişe ve tereddüt yaratmadan bastırıp-çözme eğilimindedir. Buna, karşılık bazı siyasi odaklar da, egemen *güçlere, bunalımın görmezlikten gelinemiyeceğini ve çözülmesi* gerektiğini hatırlatmaktadırlar. Bu güçler, bunalımın kaynağı olarak siyasi yasakları; bunalımın sebebi olarak da ANAP Hükümetini göstermekte ve bu nedenle politikalarını sisteme değil ANAP Hükümeti'ne karşı oluşturmaktadırlar. Muhalefetlerinin merkezine hükümeti almakta, *rejimle her*hangi bir kavgalarının olmadığını ilan etmektedirler.

Bu tablonun egemen güçler için bir endişe kaynağı olmaya devam edeceğini söylemek mümkündür.

Yeri gelmişken bir konuyu tekrar *hatırlatmak yararlı olacaktır:*

Türkiye'nin yeniden bir bunalım havasını solumaya başlaması, herhangi bir siyasi odağın ve onun liderinin niyet ve hesaplarıyla açıklanamaz. *Mevcut tablo, herhangi bir kişinin ya* da grubun, bunalım yaratma merakından dolayı bu şekilde oluşmuş değildir.

Sözkonusu bunalım havasının yeniden teneffüs edilmeye başlanmasının asıl nedeni, olağanüstü önlemlerle bastırılan ve bir kriz yönetimiyle (12 Eylül Yönetimi'yle) dondurulan temeldeki; iktisadi-siyasi yapıdaki onulmaz hastalıkların dışa vurmaya *başlamış olmasıdır.*

Önümüzdeki süreçte, bunalımın dışa vuruşunun değişik örneklerini *görmek mümkün olacaktır.*

ANAP'IN ALTERNATİFİ NEDEN SHP OLARAK DEGİL DE DYP OLARAK BELİRMEKTEDİR?

Seçim sonuçları açıklandığı zaman ortaya çıkan ilginç noktalardan birisi de şu olmuştu: Oyların dağılımı, ANAP Hükümeti'ne alternatif olarak DYP'yi işaret etmekteydi.

Sağ bir partiye karşı sol bir partinin alternatif olması beklenirken tersi sözkonusu olmuş ve SHP yerine DYP'nin alternatif oluşu gündeme gelmişti.

Bu nasıl mümkün olabilmekteydi:

Bu sorunun cavabını vermemize yardımcı olacak bazı tesbitleri daha önceki bölümde özetlemiştik. Ayrıntıya girmeden bunları tekrar hatırlarsak; 24 Ocak Ekonomik İstikrar Önlemleri'yle içine girilen ve siyasal boyutu 12 Eylül proğramıyla tamamlanan süreçte iktisadi ve siyasi alanlarda bir dizi değişiklik yapılmış; bu değişiklikler, daha önceleri egemen sınıf ittifakı içinde yer alan ya da bu ittifakın toplumsal desteklerini oluşturan kesimlerin ekonomik ve toplumsal konumlarında büyük sarsıntılara yolaçmıştı. Emperyalist-kapitalist dünya sisteminin ihtiyaçları gereğince atılmış olan adımlar, geleneksel dengeleri bozmuş, yerine ise yeni bir dengenin oluşmasının şartlarını yaratmıştı. Bu durum, kapitalist gelişme stratejisinin kendi içinde bir çeşitlemesi olan farklı politikalarla bu politikalarda çıkarları ifade bulan sınıf ve zümreler arasındaki çelişkileri derinleştirerek çatışmayı kaçınılmaz hale getirmişti.

İşte bu çatışmada, DYP, ANAP Hükümeti'nde somutlaşan iktisadi politikaların yıkıma uğrattığı kesimlerle daha yakın bağlar kurmayı; bunların taleplerinin gerçekleşebilirliği noktasında daha inandırıcı olmayı başarabilmişti. DYP'nin temsil ettiği iktisadi-siyasi çizginin (Şu meşhur Menderes-Demirel usulü kalkınma modelinin) geçmişteki uygulamalarının da bu başarıda etkili olduğunu belirtmek gerekmektedir. Hem egemen sınıf ve zümrelerin bazı kesimleri, hem de geçmiş kalkınma-yatırım döneminde gelir dağılımından aldıkları pay bugünküne göre nisbeten daha yüksek olan orta sınıflar ve çalışan kesimler DYP'nin politikalarında kendi durumlarını düzeltme imkanı görmüşlerdir.

SHP'de aynı kesimlerin desteğini alarak hükümet olmak istemişse de, hem sosyal demokrasinin dünya çapındaki çıkmazının yarattığı güvensizlik, hem de bu partinin Türkiye kapitalizminin sorunlarına çözüm olabilecek politikaları oluşturamaması ANAP'a alternatif olarak DYP'nin öne çıkmasını getirmiştir.

Sosyal Demokrat Akım'ın kapitalizmin krizini çözecek ve kriz şartlarında sistemi yönetecek politikaları üretip somutlaştıramaması, ülkemizde 6 yıldır sola yöneltilen baskıların yarattığı sola güvensizlik olgusuyla birleşince SHP ve DSP, hükümet olabilmek için gerekli olan toplumsal dayanağı yaratamamışlar, oluşan tepkileri kendilerine çekememişlerdir.

Sosyal Demokrat Akım'ın kapitalizmin krizini yönetecek politikaları oluşturamaması, SHP ve DSP'nin oylarının yükselmeyişinin nedenlerinden birisidir.

Her ne kadar DYP ANAP'a karşı bir alternatif olarak belirmişse de, bunun kelimenin gerçek anlamıyla bir alternatif olduğu söylenemez. SHP bir oy patlaması yaratarak birinci parti haline gelmiş olsaydı, o da gerçek anlamda bir alternatif olamıyacaktı, olamazdı. Bunun nedenleri çok çeşitlidir, ancak biz burada sadece en belirleyici olgulardan birisine değinelim:

Emperyalist-kapitalist sistemin 70'li yıllarda ortaya çıkarak derinleşen ve günümüze kadar uzanan bunalımı, sistemin içinde yeralan tüm ülkelerde ortak bir çizgi halinde ve aynı kapsamda uygulanan bir çözüm şekliyle aşılmaya çalışılmaktadır. İMF politikaları olarak da bilinen bu çözüm şekli, bunalımdan çıkışın tek yolu olarak tüm yönetimlere dayatılmakta ve uygulattırılmaktadır. Sağcı Reagen ve Kohl'den "sosyalist" Mitterand ve Papanderu'ya kadar bir dizi hükümet tarafından gündeme getirilen bu çözüm şekli, *öyle bir hale getirilmiştir ki, hükümet değişikliklerinden fazlaca etkilenmemektedir.* Hükümetler değişmekte, ama bu politikalarda temel doğrultu bakımından fazlaca bir değişiklik olmamaktadır. Bizim gibi ülkelerde ise İMF politikalarının değişmemesi için metropollerde farklı bir dizi kurum oluşturulmuş ve önlem alınmıştır.

Yeni-sömürge ve bağımlı ülkelere, "başka çareniz yok" diyerek dayatılan bu modelden sapmalara izin verilmemekte; modelde bazı değişiklikler olsa bile bunlar Türkiye gibi ülkelere daha sonra yansımaktadır. Türkiye'nin emperyalist-kapitalist devletlere ve finans kuruluşlarına olan borçlarının düzenli şekilde ödenmesini garanti altına alan bu modelden DYP ya da SHP'nin köklü şekilde sapması ve "ithal ikameci" model olarak adlandırılan ve 80 yılına kadar uygulanan modele tamamen geri dönmesi sözkonusu değildir. Emperyalist-kapitalist sisteme eskisine oranla daha da bağımlı hale getirilen Türkiye'deki ekonomik sistemin bugünkü işleyiş şeklinin ve hedeflerinin temel doğrultu itibariyle değişmesini gerektiren bir durum henüz ortaya çıkmamıştır. Toplumun geniş bir kesiminin bu modelden rahatsızlık duyması izlenen politikaların değişmesi için yetmemektedir. Zaten Türkiye'deki siyasi yapı da, toplumun isteklerinin ülke yönetimine yansıtılmasını engelleyen onlarca barikatla donatılmıştır.

Bu bakımdan ANAP olsun, ANAP'a alternatif olarak devreye giren DYP olsun, şimdilik alternatif olabilmesinin şartları bulunmayan SHP olsun, bütün bu odaklar kükümet olduklarında mevcut ekonomik modeli yaşatıp sürdürmek durumundadırlar. Belki DYP ve SHP, İMF politikalarını harfiyyen değil, biraz yumuşatarak ve iç-toplumsal dengeleri nisbeten dikkate alarak uygulayacaklardır. Kaldı ki, her iki parti de, uzun yılların getirdiği egemen sınıflara ait tecrübe birikimiyle hareket eden bir çizgi izlemektedirler. Bu odaklar, mevcut sistemde kısmi rötüşların ötesine geçen adımların atılmaması gerektiğinin bilincindedirler.

DYP'nin ANAP karşısında kazandığı "hükümet alternatifi" pozisyonun daha da güçlenmesi, biraz da dünya kapitalist sistemindeki gelişmelere bağlı olacaktır. Şöyle ki: Son dönemlerde, emperyalist-kapitalist sistemin karar merkezlerinde, şimdiye kadar izlenen politikalarda kısmi düzenlemeler yapma eğilimi belirmektedir. Korumacı önlemlerin artırılması, sübvansiyonların yeniden konulması yeni sömürge ülkelerde, sınırlı bazı alanlarda yatırımların tekrar başlatılması, borç ödemelerinin başka bazı yollarla, mesela iç pazarın yeniden canlandırılmasıyla garanti altına alınması gibi öneriler ve tasarılar sözkonusudur.

DYP'nin hükümet olması, biraz da bu eğilimle kuracağı yakın ilişkiye ve sistemin merkez odaklarından alacağı desteğe bağlı olacaktır.

Aslında, sözünü ettiğimiz eğilimin giderek güçlenmesi halinde bu gelişmenin Türkiye'de mutlaka bir DYP hükümetini zorunlu kılacağı şeklinde bir değerlendirme yapılamaz. *12 Eylül öncesi uygulanan iç pazar ağırlıklı kalkınma modelinin bazı unsurlarının yeniden devreye sokulması ANAP Hükümeti aracılığıyla da mümkündür.* ANAP, hem DYP'ye destek veren mülk sahibi zümrelerin bu desteğini koparmak için, hem de emperyalist-kapitalist sistemdeki tercih değişikliklerine uyum göstereceğini kanıtlamak için seçimlerden hemen sonra büyük ve orta çiftçilerle, yatırımcı sermaye kesimlerinin lehine olabilecek bazı önlemlere başvurmuştur. Ayrıca, sadece bazı büyük firmaların değil, daha çok sayıda firmanın ihracat yapabilmesine uygun düşecek yeni bazı düzenlemelere ve bu arada ithalatta bazı kısıtlamalara yönelmiştir. Yatırımları teşvik etmek, bazı ihracatcı-sermayeci kesimlerle bankalar arasındaki ilişkiyi yatırımcı grupların birazcık lehine olacak şekilde düzenlemek amacıyla alınmış olan bazı önlemler her ne kadar egemen sınıf ve zümreler arasında iflas, haciz,

Önümüzdeki süreçte hangi partinin hükümet alternatifi olabileceği oldukça karmaşık ve değişken unsurlara bağlıdır.

el değiştirme gibi yeni sorunlar yaratmış olsa da, bu sorunların kaynağı olan ekonomik yapıdaki bunalımın devam ettiği ve hükümetin bu bunalımı aşmada başarılı olamadığı anlaşılmaktadır. Bunalımın İMF politikaları gereğince çözümünün yarattığı toplumsal tepkileri etkisizleştirmek için alınan bazı önlemler,egemen sınıf ve zümreler arasında kaynaşmalara neden olmakta; burjuvazi için atılan adımlar çeşitli toplum kesimlerini yıkıma götürmektedir. Bu kısır döngü, 12 Eylül sonrası oluşturulan yeni siyasi yapı aracılığıyla bile kırılamamıştır.

Bunlar şunu göstermektedir: Önümüzdeki süreçte hangi partinin hükümet alternatifi olabileceği oldukça karmaşık ve değişken unsurlara bağlıdır. Bu unsurların bir bölümü belirginleşmiş olmakla birlikte, bir bölümü henüz kendisini somutlaştıramamıştır.

Hükümet planında alternatifin nasıl biçimleneceği belirsiz olmakla birlikte şunu söylemek mümkündür. Oligarşi içinde yer alamayanların büyük bir bölümü de dahil olmak üzere, egemen sınıf ve zümrelerin geniş bir kesiminin tercihi ve eğilimi, 24 Ocak'tan bu yana izlenen politikaların temel doğrultu olarak korunması yönündedir.

İşte bu olgular, sistemin yedek lastiği olarak DYP'nin öne çıkmasının maddi ve subjektif şartlarını yaratmıştır.

Eskiden, kapitalist sistemin yedek lâstiği olarak sosyal demokrat partiler gündeme gelirdi. Şimdi ise, emperyalist-kapitalist sistemin yöneldiği yeni hedeflerin uygulanmaya konulması sürecinde sermaye kesimi ile sağ taraf partileri arasında farklılaşmalar ortaya çıkmakta; bu ise herhangi bir sağ hükümetin alternatifi olarak yine başka bir sağ partinin devreye girmesinin ön şartlarını yaratmaktadır.

Bu durumun Türkiye'de diğer ülkelere göre çok daha belirgin bir şekilde yaşanmasında, şüphesiz 12 Eylül sonrası dönemin siyasi ve toplumsal şartlarının özel bir etkisi olmuştur. Siyasi yapıya yapılan müdahalenin karakteri ve kapsamı, Sosyal Demokrat bir çizgiyi değil, Sağ bir çizgiyi, önceden de iktidarda olan bir çizgiyi öne fırlatmıştır. 71 Döneminde yapılan değişiklikler, Ecevit'in öne fırlamasının şartlarını yaratmıştı. 80'lerde sistemin tamamında meydana gelen değişme, Demirel'in ön plana çıkmasının şartlarını yaratmıştır. Ecevit'in 73'lerdeki konumuna (çizgisine değil), bugün Demirel'in gelmiş olmasının asıl nedeni, bu kişinin ideolojik-siyasal hattında bir değişmenin meydana gelmiş olması değil, sistemin kendisinde, ekonomik ve siyasal işleyişi ile kurumlaşmasında meydana gelen değişmedir. Sistem kendisini, işleyiş biçim ve yapılanma olarak açık faşizme sıçratınca ve bu sıçramanın sonucunda varılan yer kalıcılaştırılmaya başlanınca, Demirel'in durduğu konumda da değişme meydana gelmiştir. Sistemin kendisinde meydana gelen değişme, bilindiği gibi tüm siyasal odaklarda konum değişikliği, parçalanma, sağa-sola savrulmalar yaratmıştı.

ANAP'a karşı SHP'nin değil de DYP'nin altenatif olarak belirmesi ve Demirel'in yükselişi, işte bu çerçevede ele alınırsa anlam kazanır.

Buraya kadar sıraladığımız gelişmeler, bir diğer soruya da açıklık getirmektedir.

Seçimler sürecinde ve daha sonra egemen sınıfların ve siyasi iktidarın koro halinde seslendirdikleri, eski-yeni tartışması, aslında eski parti-yeni parti (ya da eski kişiler-yeni kişiler) tartışması değildir. Türkiye egemen güçlerinin ve devlet iktidarının karşı olduğu şey, eski partiler veya kişiler değil, 12 Eylül öncesi izlenen politikalardır. Koro halinde "eskiye dönüş olmamalı" diye bağırırken kastettikleri şey, eskiden izlenmiş olan, fakat istikrarı sağlayamadığı gibi, Türkiye'nin iç savaş ortamına sürüklenmesine ve toplumsal muhalefetin, Devrimci-demokratik bir halk hareketinde ifade bulmasına yol açan politikalara ve işleyişe dönülmemesidir. ANAP'a hangi parti altarnatif olursa olsun, mevcut partilerin en önde gelenlerinin bu içerikteki bir eskiye dönüşün olmamasına ikna edildikleri anlaşılmaktadır. Bu partiler destek veya oy aldıkları kitleden, (burjuva sınıf ve zümrelerden değil) gelen baskılara boyun eğerek, (olmaz ama bir an için olduğunu kabul varsayalım) eski ekonomik politikalara ve siyasi işleyişe dönmek isteseler bile, bunun şartları yoktur ve önümüzdeki süreçte, eskiye dönüşü kolaylaştıracak şartların oluşması zayıf bir ihtimaldır.

12 EYLÜL GERİLEDİ Mİ?

28 Eylül'deki ara seçimlerde, partilerin aldıkları oyların dağılımı, 12 Eylül'ün gerileyip gerilemediği sorusunu yeniden ortaya attı.

Seçimleri, kimin kazandığı, kimin kaybettiği tartışmaları yapılırken yaygın şekilde varılan sonuç şuydu; "Seçimleri, 12 Eylül karşıtları kazanmıştır... Seçimlerin mağlubu 12 Eylül'dür..."

Gerçekten öyle midir?

Soruya doğru cevap verebilmek için, önce, "12 Eylül" denen şeyin neyi içerdiğini; bu kelimlerle nelerin anlatıldığını, bu tarihin neyi kapsayıp kucakladığını ortaya koymak gerekmektedir. "12 Eylül" kelimesine hangi anlam yüklenirse yüklensin, bu kelimeden ne kastedilirse kasdedilsin, her türlü 12 Eylül tanımıyla, seçim sonuçları arasında dolaylı ya da dolaysız bir ilişki kurmak mümkündür.

Seçim sonuçlarından hareket ederek "12 Eylül'ün gerilediği" temel tespitine ulaşanların, (böyle yapanlar arasında bazı sağcı akımlarla kendisini "sosyalist" olarak adlandıranlar bulunmaktadır.) kullandıkları ölçüt ANAP'ın oylarındaki düşmedir. DYP'nin 84'teki belediye seçimlerine göre oy oranını yükseltmesi ise bu tespitin doğruluğuna bir kanıt olarak kullanılmaktadır.

Bu şekilde düşünenlere göre, 83 genel seçimlerine "12 Eylül karşıtı bir parti" olarak katılan ANAP, kendi çizgisine ve oy aldığı kesimlerin eğilimine ihanet ederek, bugün 12 Eylül rejiminin en gözde partisi durumuna gelmiştir. Buna karşılık ise, DYP ve SHP (SODEP) hem kuruluş evresinde, hem de şimdi "12 Eylül karşıtı" bir çizgiyi benimsemiştir.

Hatırlanacağı gibi, bu tür düşünce ve mantık sahipleri, 6 Kasım 83 Genel seçimleri sürecinde 12 Eylül'ün has partisi olarak MDP'yi görmüşler; seçimleri MDP'nin değil de ANAP'ın kazanmış olmasını, "demokrasinin zaferi" "12 Eylül'e vurulan bir şamar" olarak yorumlamışlardı. (ANAP'ın kendisinde değil, ama, bu partiye verilen oylar arasında, tıpkı O dönemde Halkçı Parti'ye verilen oylarda olduğu gibi cunta uygulamalarına karşı tepki ifade eden bir eğilimin varlığı söz konusuydu. Yine aynı partilere verilen oylar arasında 12 Eylül'ü olumlu bulan eğilimin olduğunu kim inkâr edebilirdi? ANAP'a verilen oylar arasında, O dönemdeki uygulamalara tepki oylarının da bulunmuş olması, bu partinin rejimle kaynaşmasına engel olamazdı. Nitekim de olamamıştır. Kaldı ki, ANAP'ın rejim karşıtı bir konumu hiç bir zaman olmamıştı.)

Şimdi ise, düşünüş tarzlarını yukarda vurguladığımız çevreler MDP'ye O dönem yükledikleri misyonu bu kez de ANAP'a yükleyerek bu partinin oylarındaki azalmayı 12 Eylül'ün gerilemesi olarak yorumlamaktadırlar.

Yukarda belirttiğimiz türden sonuçlara varanlar, 12 Eylül'ü sadece partiler düzenine ve parlamentoya getirilen sınırlamalar olarak tanımlamaktadırlar. Buradan hareketle, bazı partileri 12 Eylül partisi, bazılarını da 12 Eylül karşıtı partiler olarak görmekte; resmen icazetli olduğu anlaşılan partilerin oy kaybetmesini, ya da çözülüp dağılmasını, 12 Eylül'ün gerilediği ya da bittiği şeklinde yorumlamaktadırlar.

12 Eylül olayının bu şekilde; Sadece partiler ve parlamento ilişkileri düzeyinde ele alınıp tanımlanması halinde bu tür sonuçlara ulaşmak mümkündür.

12 Eylül Darbesi'ni diğer tüm temel özelliklerinden ve unsurlarından kopartarak ve darbecilerin partiler düzenine ve parlementer işleyişin şekline getirdiği sınırlamaları darbe proğramının yerine koyarak, darbeyi sadece bu nokta ile tanımlayarak yapılan bir değerlendirmeden başka bir sonucun çıkması zaten olanaksızdır. Oysa, partiler düzenine ve parlametonun işleyişine getirilen sınırlamalar ve bu kuruluşların işlevlerinde meydana getirilen değişiklikler 12 Eylül Darbesi'nin sadece, evet, sadece bir yanıdır. Bu yan darbe proğramının kendisinin yerine konulamaz.

Devrimci İşçi'nin daha önceki sayılarında etraflıca irdelendiği gibi, 12 Eylül Darbesi, izlenen ekonomi-politikalarla, ekonominin işleyiş şekli de dahil olmak üzere, toplumsal sürecin temel öneme sahip unsurlarına; devlet iktidarına, siyasal kurum ve yapılara, emekçi halk kitlelerinin sahip olduğu bütün haklarla, ekonomik demokratik, siyasal tüm kazanımlarına, ideolojik oluşum ve değerlere, yaşantı ve davranış biçimlerine, kitlelerin tercihlerine, kısacası, hayatın her alanına yapılmış bir müdahaledir.

Ele alıp tartıştığımız *"12 Eylül'ün gerilemesi"* sorunu bağlamında söylersek; aslında darbenin en yumuşak müdahalesinin yaşandığı; Açık Faşizmin icra proğramının sivri oklarının hiç dokunmadığı alanlardan birisi ve başlıcası, parlamento ve partiler düzeni olmuştur. Açık Faşizmin icrası, toplumsal sürecin öteki alan ve ilişkilerine çok daha fazla nüfuz etmiş olup, hala da varlığını bu alanlarda oluşturduğu kurum ve dayattığı ilişkilerle devam ettirmeye çalışmaktadır. 12 Eylül'ü asıl karakterize eden şey, partiler düzenindeki ve parlamentonun işlevindeki değişme değil, devlet iktıdarında, ekonomik düzeyde, toplumsal-siyasal ilişkilerde, düşünüş ve yaşayış tarzında meydana getirilen değişmelerdir.

Bu yönlerden bakıldığında, seçim sonuçlarının 12 Eylül'ü bitirdiği veya gerilettiği sonucunu çıkarmak eksik ve hatta yanlış bir tutumdur. Seçim sonuçları, 12 Eylül'ün partiler düzenine getirdiği sınırlamaların etkisiz kaldığını, bu alana yapılmış müdahalenin ihtiyaca cevap vermiş olması ne-

<

deniyle de kısıtlamaların yavaş yavaş kalkmasının rejim tarafından da benimsenmeye başladığını göstermektedir.

Aslında 12 Eylül'ün gerileyip gerilemediği tartışmasını Türkiye'de hayat her an kestirip atmaktadır. Seçimlerden hemen sonra yaşanan birkaç somut olay, bu tartışmanın hayat tarafından neredeyse anlamsız hale getirildiğini kanıtlamaya yetmektedir. *Bir kaç örnek verirsek:*

Seçimlerden hemen sonra Ankara'nın Çankaya semtinde, kanunları uyguluyoruz diye gecekondu yıkımı başlamış ve yıkım sırasında çocuk ölümüyle sonuçlanan cinayetler işlenmiştir. Yani 12 Eylül'ün kanun ve nizam adına canlı hayatı, insanları, gerçekleri hiç dikkate almayan yönetim anlayışı devam etmektedir.

Yine seçimler sırasında ve sonrasında Türkiye Kürdistanı'nda uygulanan baskılar, operasyonlar 12 Eylül'ün emekçi-yoksul kitlelere reva gördüğü yaşam tarzının devam ettirildiğini göstermektedir. Ordu'nun Türkiye Kürdistanı'nda, İran-Irak savaşının Irak'ın aleyhine sonuçlanması ihtimali karşısında yığınak yapması *da seçimlerden sonraya rastgelmiştir.* Yapılan seçimler meclisle ilgili olduğu, yani iç ve dış politikanın nasıl olması gerektiği konusunda sözde halkoyuna başvurulduğu halde, Meclis'in ne Ordu'yu, ne de diğer bazı odak ve kurumları denetleyemediği açığa çıkmaktadır. (MİT'in, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ve Genel Kurmay'ın Suriye ile ilgili oluşturulacak politikalarda doğrudan ABD'nin izlediği çizgiye göre hareket ettiği Kasım ayında gazetelere açıktan yansımıştır.)Öte yandan seçimlerden bir ay sonra, son derece masum ve haklı bir taleple, ders ve sınıf geçme şeklinin değişmesi talebiyle İstanbul'da yürüyüş yapan Marmara Üniversitesi öğrencilerine karşı polisin tutumu 12 Eylül'de ifadesini bulan yönetim ilkelerinin hâlâ yürürlükte olduğunu göstermektedir. Güvenlik Kuvvetlerinin Demirel'i dinlemeye gelen insanları ve DYP milletvekillerini coplaması 12 Eylül'ün gerilediğini değil, aksine yerinde durduğunu ve zaman zaman daha da saldırganlaşabileceğini göstermiyorsa neyi göstermektedir?

Ve nihayet, 12 Eylül'ün en önemli unsurlarından birisi olan kemer sıkma politikasının, seçimlerden hemen sonra başlayan yeni zam furyasıyla bir kere daha kanıtlandığı gibi aynen devam ettirildiği görülmektedir.

ANAP dışında kalan partilere verilen oylar arasında, 12 Eylül'ü olumlayan oyların yanısıra 12 Eylül Darbesi'yle oluşturulan siyasi yapıya ve izlenen ekonomi-politikalara tepki oylarının da bulunduğu doğrudur. Bu tepki oylarından hareketle 12 Eylül'ün gerilediği tesbitine ulaşmak, partilerin politikaları ve çizgileriyle partiyi destekleyen kitlelerin eğilim ve *tercihini bir ve aynı şey olarak* görmek demektir. Oysa, partiyle temsil ettiği sınıf arasında birebir bir ilişki yoktur. Bu düzeyde bile aranmayan ve olmayan bir ilişkiyi, partiyle partinin desteğini aldığı kitleler arasında aramaya kalkmak düpedüz mantıksızlıktır. Bu tür mantık sahipleri, 12 Eylül'e tepki oylarının en fazla yöneldiği parti olarak gördükleri DYP'nin seçimlerden sonra, "rejimle, 12 Eylül'le bir alıp veremediğimiz yoktur" şeklindeki ısrarlı açıklamaları karşısında acaba ne diyeceklerdir?

Buradan hareketle bir sonuç daha çıkarmak mümkündür:

12 Eylül Darbesi'yle oluşturulan iktisadi-siyasi yapının karakteri ve işleyişi sayesinde ve ayrıca, çeşitli toplum kesimleriyle sistem içi siyasal odaklara benimsettirilen belli bir düşünüş ve yaşayış tarzının varlığı ve hâlâ geçerliliği nedeniyle, mevcut partilerden herhangi birisinin hükümet olması halinde O parti sistemle uyumlu hale gelecek veya gelmeye zorlanacaktır. ANAP Hükümeti, bunun canlı ve somut bir kanıtıdır. Muhtemel bir DYP veya SHP hükümetinin, (iktidarının değil hükümetinin) taşıyacağı fonksiyon, biraz farklı şekiller alacak olsa da ANAP'ın yerine getirdiği işlevden tamamen farklı bir durum göstermeyecektir. Çünkü, ülkemizdeki yönetim şeklinin işleyişinde siyasi iktidar başka odaklarda kurumlaşmış olduğu için hükümet değişiklikleri gerçek *anlamda bir siyasi* iktidar değişikliği yaratmamaktadır. Kısaca söylersek, Türkiye'deki mevcut *iktisadi-siyasi yapıda,* oyların çoğunu alarak hükümet olmak iktidar olmak için yetmemektedir.

KİTLELER NEDEN SOL'A YÖNELMEDİ?

28 Eylül'deki Ara Seçimler'de kullanılan oyların partilere göre dağılım tarzının ortaya attığı tartışma konularından birisi de, kitlelerin sol akımlarla ilişkileri düzlemindeydi. Sol parti iddiasıyla seçimlere katılan SHP ile DSP'nin oy oranlarının toplamı, burjuva basın organlarınca "Sol'un yenilgisi, kitlelerin soldan umut kesişi" olarak değerlendirildi. Her iki partinin ama özellikle de SHP'nin oy miktarı ile sağ basının bu propagandası başta SHP olmak üzere O'na destek veren "solcu, sosyalist" gruplarda şaşkınlık ve üzüntü yarattı. Neredeyse, solun yenilgisi bizzat solcu geçinenler tarafından da benimsenir bir tutum oldu.

Oysa, SHP ile DSP'nin oy oranı, her iki partinin anası durumundaki CHP'nin oy oranıyla belli bir uyum gösteriyordu. Her iki partinin toplam oy oranı, CHP'nin geçmişteki oy oranlarından büyük bir düşüşe denk düşmüyordu. Bu oran CHP'nin geleneksel oy tabanıydı. Zaman zaman yükselip düşse de, CHP, 12 Eylül öncesi dönemde de %30 ile 40 arasında gidip gelen bir oy oranına sahipti.

Durum böyleyken bazı solcu ve "sosyalist" akımların sonuçlardan şaşırıp üzülmeleri; ya da büyük basının solun yenilgisinden sözetmesi nereden ileri gelmekteydi?

Başta SHP olmak üzere politik bakımdan O'na aktif ve açık destek veren "sosyalist"lerin seçim sonrasında yaşadıkları hayal kırıklığının asıl nedeni şuydu: Onlar , 12 Eylül gibi olağanüstü bir baskı döneminden "çıkılıyorken" kitlelerin otomatikman sola doğru güçlü bir yöneliş içine gireceklerini sanıyorlardı. Oysa böyle bir yöneliş söz konusu olmadığı için SHP klasik oy potansiyelinin ötesine geçerek kayda değer bir artış gerçekleştirememişti.

Gerçekten de bu gelişme ilginç bir durum ortaya çıkarmaktadır. Çeşitli ülkelerde, baskıcı-otoriter yönetimlerden "normalleşmeye geçiş" evresinde kitlelerde genel olarak bir sola yöneliş olmakta, bunun sonucunda ise, (Son olarak Arjantin ve Peru'da görüldüğü gibi; ya da Filipinler'de daha özgül bir şekilde yaşandığı gibi) Sosyal Demokrat akımlar hükümet olmaktadırlar. Oysa Türkiye'de böyle olmamıştır.

Bu durumun kavranabilmesi için öncelikle, baskı politikaları ile sola yöneliş düzeyleri arasındaki ilişkiyi doğru kavramak gerekmektedir.

Baskı politikalarının otomatik olarak, kurulu bir saat gibi kitleleri sola yönelttiği; her baskıcı dönemin solu güçlendirdiği ve kitleleri de radikalleştirdiği gibi bir mantık saçma bir mantıktır. Bu mantık sola ait, devrimcilere ait bir mantık olamaz. Baskı -tepki- sola yöneliş arasında bu şekilde mekanik bir ilişki yoktur ve böyle bir ilişki de kurulamaz.

İkinci olarak, 28 Eylül seçimlerinin sonuçlarıyla sol arasındaki ilişkiyi doğru kurmak gerekmektedir. Bunun yanısıra da sonuçları, bu iki düzey arasında kurulacak doğru ilişkiye göre yorumlamak zorunludur.

Son olarak seçimlerde solun yenilgisinden değil; emekçi kitlelerin sol görünümlü politikalara güçlü bir şekilde yönelmeyişinden sözetmek mümkündür. Buna karşılık, toplumun güçlü şekilde ve akın akın sağa yöneldiği de söylenemez. ANAP ve DYP ile küçük partilerin oy oranlarının toplamı DP-AP çizgisinin geleneksel oy oranına yakındır. SHP ve DSP'nin toplam oy oranı da CHP'nin geleneksel oy tabanı ile belli bir uyum içindedir. Klasik sağ-sol bloklaşması bağlamında Türkiye'nin siyasal haritasında çok büyük bir değişmenin olmadığı görülmektedir.

Emekçi kitlelerin 80 sonrasında çektikleri geçim sıkıntılarına, yaşadıkları baskılara rağmen sola ya da sol görünümlü politikalara eskisine göre daha güçlü bir şekilde yönelmeyişlerinin önemli ve ciddi sebepleri vardır. Bu sebepler arasında etkili olanlarını şöyle sıralayabiliriz:

**Sosyalizm adına dünya halklarının gözü önünde yapılmış olan önemli ve büyük yanlışlıkların yanısıra sosyal demokrasinin kapitalizmin günümüzdeki krizine çözüm üretememesi, buna karşılık sağ akımların kendilerini yenileyerek krizi atlatabilecek yeni politikaları devreye sokmuş olması, bir çok ülkede toplumların yeniden sağ politikaları çekici bulmaları sonucunu yaratmıştır. Dünya çapındaki genel sağ kayış eğilimi Türkiye'de de etkilerini göstermiştir. (Uluslararası sosyal demokrasi şimdilerde kapitalizmi tekrar yönetebilmek amacıyla yeni bir arayışa yönelerek "serbest piyasa ekonomisi"ne karşı "Sosyal-piyasa ekonomisi" adıyla yeni bir model oluşturmaya çalışmaktadır. Bu arayışın ideolojik-siyasal boyutlarıysa, Avrupa Solu fikrinin yeniden canlandırılması çabalarında ifade bulmaktadır. İlginç olan şudur: Bu çabalarda Fransız Sosyalist Partisi, Alman Sosyal Demokrat Partisi gibi partilerin yanısıra İtalyan Komünist partisi de yer almaktadır. Bu çabaların Türkiye gibi ülkelere nasıl yansıyacağı, bu akımların yeni bir model geliştirip geliştirmeyeceği ve bu modelin toplumun eğilimini yeniden sola kanalize edip edemeyeceği zamanla ortaya çıkacaktır.)*

**Fakat, Türkiye'nin bugünkü şartlarında kitlelerin güçlü bir biçimde sola yönelmeyişi olgusunda ülke içinde son yıllarda ortaya çıkan faktörlerin uluslararası faktöre göre çok daha büyük bir etkisi olmuştur. Şöyle ki: Kitlelerin sola yönelişini kıran faktörlerin oluştuğu şartların iktisadi-siyasal ve toplumsal boyutlarını yazımızın daha önceki bölümlerinde ayrıntılı bir şekilde çözümlemiştik. Şimdi ele aldığımız konuya açıklık getirmek için bunları özetle hatırlatırsak;*

Kapitalizmin Türkiye'ye özgü gelişim seyri ve şekillenmesiyle yapısal özellikleri egemen sınıf ve zümreleri değişik siyasal tercihlere yöneltmiştir. Büyük kriz anlarında tercihler tekleşmekle birlikte, krizin normal bir seyir izlediği evrelerde, ya da nisbi bir istikrarın sağlanmasından sonraki evrede, mülk ve sermaye sahipleri arasındaki çıkar çatışmaları çözümlenememiş olduğu için bunlar arasındaki tercih farklılaşması yeniden ortaya çıkıp kendisini tanımlayabilmektedir. Bu durum genel sağ-sol bloklaşmasının yanısıra, sağ blokun kendi içinde parçalanıp bir kaç tane odağın oluşmasına maddi bir zemin hazırlamaktadır. Bu zemin üzerine yükselen sağın kendi içindeki farklılaşması, nisbi istikrarın sağlandığı 12 Eylül döneminin belli bir evresinde kendisini yeniden üretmiş, bu ise, son beş altı yıllık zaman dilimindeki uygulamaların doğurduğu toplumsal tepkilerin sol ya da sosyal demokrat akımlara gitmesine engel olmuştur. Sistem , oluşan tepkilerin sosyal demokrasiden önce bir başka sağ barikatın arkasına çekilebilmesi için elverişli şartları tekrar üretmeyi başarabilmiştir. Böylece, toplumsal muhalefetin sol görünümlü bir havuzdan önce başka bir havuza,yine sağın kendi içindeki çeşitlemelerin birisinin oluşturduğu havuza akıtılabilmesinin imkânları ortaya çıkmıştır. (Bunun burjuvazi tarafından önceden planlanıp yürürlüğe konulduğunu söylemek saçma bir şey olur. Bu durum, tamamen objetif şartların iktisadi, siyasi,toplumsal süreçlerin taşıdığı özelliklerin sonucunda oluşmuştur.)

Şimdi asıl cevap verilmesi gereken soru, emekçi ve yoksul halklarımıza konulmuş eski ve yeni tüm yasakların fiilen nasıl delineceğidir.

**İşte, sistemin geleneksel özelliklerini henüz kaybetmemiş, kendini yeniden üretebilecek mekanizmaları tamamen tüketmemiş olması sayesinde egemen sınıflar arasındaki tercih farklılaşması kendisini zaman zaman tanımlayıp şekilleyebilmiştir. Bu ise, ANAP'tan kısmen farklı söylemlere sahip bir başka sağ odağın toplumsal muhalefeti yanına çekebilecek politikalar üretmesi imkânını yaratmıştır.*

**Bu politikalar gereğince özellikle DYP (Demirel) tarafından izlenen propaganda çizgisi, bir yandan ANAP'dan çeşitli sebeplerle kopan kesimleri kendisine çekmiş, öte yandan eskiden CHP'ye oy vermiş bazı kesimlerin de desteğini almıştır. Bu ise, SHP ile DSP'nin oy oranının yükselmemesinde etkili olmuştur. DYP temsil ettiği gerici sınıflara ait zengin bir tecrübe dolu geleneğe sahip olmanın avantajlarını iyi kullanarak bu dönemdeki tarihsel misyonunu, "Türkiye'yi sola teslim etmemek" şeklinde belirlemiş bulunmaktadır. Sözkonusu geleneğin tecrübeleri onlara göstermiştir ki, 12 Eylül gibi olağanüstübaskıcı dönemlerin bir özelliği de çaresizlik içinde bocalayan kitlelerin radikal çözümlere yönelmeleri için uygun şartları bizzat bu tür rejimlerin kendisinin yaratmasıdır; bu ise sistemin geleceği ve oturması için sakıncalıdır. DYP bugünkü şartlarda kendileri meydanlara çıkıp halkın ızdıraplarıyla ilgilenmezlerse bunun sola yarayacağının bilinciyle hareket etmekte ve bazen nısbi demokrasi ögelerine sahip çıkarak kısa vadede sosyal demokrasinin uzun vadede ise -ki asıl hedefleri budur- devrimci-demokrat seçeneklerin güçlenme kanallarını şimdiden tıkamaya çalışmaktadır. Eski meşhur solcuları bile heyecanlandıran bu politikaların CHP'ye oy vermiş insanların bir bölümünü etkilemesi ve bunun oy oranlarına yansıması doğal karşılanmalıdır. Kitlelerde güçlü bir sola yönelişin ortaya çıkmamasının sebeplerinden bir tanesi de budur.*

**Öte yandan SHP ve DSP, kitlelerdeki tepkileri sol bir proğrama çekebilecek, toplumsal muhalefeti sosyal demokrat kanallara akıtabilecek politikaları oluşturup geliştirememişlerdir. Bu partilerin bunu başarabilmaleri daha önce vurguladığımız bazı olgular nedeniyle biraz da zordur. Kapitalist sistemin içinde meydana gelebilecek olan bazı gelişmelerin yanısıra, sosyal demokratların sistemi yönetebilecek yeni politikalar geliştirebilmeleri halinde bu zorluğun aşılabileceği söylenebilir.*

**Çalışan kitlelerin; 12 Eylül döneminden büyük zararla çıkan emekçi kesimlerin sola güçlü bir şekilde yönelmeyişinde en az yukardakiler kadar, hatta onlardan daha önemli bir şekilde rol oynayan bir etken de şudur: Genel sağ-sol kutuplaşması bağlamında sol kapsamına giren tüm akımlar, (sosyal demokratıyla, reformistiyle, modern-revizyonistiyle, küçük burjuva sosyalistiyle, AEP ya da ÇKP takipçisiyle, ve devrimci sosyalistiyle tüm sol) 12 Eylül Dönemi'nde büyük bir prestij kaybına uğramıştır. Sol 12 Eylül'den politik ve moral olarak yenik çıkmıştır. Bu yenilgiden halk kitleleri de doğrudan etkilenmiştir. Türkiye Solu, bütün çeşitlemeleriyle hâlâ bu politik bozgun durumundan kendisini kurtaramamıştır. Sol'un 12 Eylül sonrası içine düştüğü durumu 71 dönemi ile karşılaştırarak daha anlaşılır hale getirmek mümküdür: 71 döneminde başta THKP/C olmak üzere tüm devrimci güçler örgütsel olarak yenilip dağılmalarına rağmen dönemden politik olarak ve moral bakımından güçlü çıkmıştır. Türkiye Devrimci Hareketi o dönemde haklı bir prestij elde etmişti. (O dönemde Ecevit'in atak yapabilmesinde ve kitleleri kendi politikasına çekebilmesinde Devrimci Hareketler'in sol fikirler lehine yaratmış oldukları haklı prestijin, politik ve moral güçlülüğünün önemli bir katkısı olmuştur. Ayrıca, 12 Mart 71 dönemininkinden farklı olarak 12 Eylül döneminde yenilen sadece Devrimci Hareket(ler) olmamış bir bütün olarak Halk Hareketi yenilmiştir. 12 Eylül Faşizmi karşısında; hem Açık Faşizme geçiş politikaları, hem de darbeden sonraki çok yönlü saldırı politikaları karşısında tutunulamamış olması sadece devrimci ve sol gruplarda değil, bütün ilerici kesimlerde ve halk güçlerinde bozgun ve çöküntü yaratmıştır. Sadece politik yapılar ve kadrolar değil, geniş bir sempatizan kesimle emekçi kitleler de yenilginin her boyutundan etkilenmiştir.*

**Yukarda sözünü ettiğimiz gelişme faşizm güçlerinin başta devrimciler olmak üzere solun her çeşidini "iç düşma'n" ve "vatan haini" ilân etmesiyle tamamlanmış ve böylece kitlelerin sola düşmanlık politikalarından kolayca etkilenebileceği bir ortamın yaratılması başarılmıştır.*

**Devrimci güçlerin yenilgi çemberinin bütün boyutlarıyla kırılmaya başlanabilmesi için atılması gereken çok yönlü adımlarda yetersiz kalışları durumuyla yukarda sıraladığımız şartlar birleşince kitlelerde sola doğru güçlü bir yöneliş yaşanmamıştır. Bunun da bir ölçüde doğal karşılanması gerekir. Devrimci bir hareketin yokluğunda kitlelerin bir takım devrimci seçeneklere yönelmesini genel olarak sola yönelmesi bile zayıf bir ihtimal olacağı doğrusu son ara seçimlerde bir kez daha kanıtlanmıştır.*

Aslında seçimler sırasında ve sonrasında meydana gelen çeşitli olaylar, ilerici, devrimci kadrolarda ve kitlelerin bazı kesimlerinde yenilginin etkilerinin yavaş yavaş kırılmaya başladığını göstermektedir. Bazı partilerin mitinglerinde anti-faşist sloganların atılmaya başlanması, kitlelerin kendi taleplerini dile getirmeye yönelmeleri örneklerinde de gözlemlendiği gibi siyasete ilgi yeniden artmaktadır. Bu olumlu gelişmeler, yine de kitlelerin genel olarak ve güçlü bir biçimde sola yönelmesine *yetmemiştir, yetmezdi* de...

28 Eylül seçimlerinden çıkarılabilecek sonuçları iki ana noktada toplamak mümkündür:

**Türkiye'deki kapitalist sömürü sistemi, geçirdiği bunca bunalıma rağmen kendisini koruyucu değişik siyasal seçenekleri yeniden üretebilmiştir. Muhtemel bir siyasi krizi geciktirecek,-ki bunun en önemli garantisi toplumsal muhalefetin devrimci-demokratik seçeneklere yönelmesini engellemektir- mekanizmalar ve sistem içi seçenekler gündeme gelebilmektedir. (Hatırlanacağı üzere, 77-80 arasındaki evrede sistem kendi içinden yeni seçenekler üretemiyor, üretse bile bu krizi aşamıyordu.) Sistemin kendi içinden yeni seçenekler üretebileceği anlaşılmış olmakla birlikte, seçimler sırasında ve sonrasın-*

Devamı Sayfa 23'de

Anadil Üzerine Temel Görüşlerimiz

Hamburg'ta görev yapan bir grup Türkiyeli öğretmen

Yabancı eğitimciler ve öğretmenler olarak temel bir konu olan anadil sorununa kendi gözlem ve deneylerini değerlendirerek yaklaşmayı ihmal ettikkanısındayız. Bu konudaki yaklaşımlar ve değerlendirmeler genellikle iyi niyetli Alman öğretmenlerle birlikte yapıldığından, zaman zaman konumların farklılığı nedeniyle çelişkiler ortaya çıktı. Çelişkiler ise bizi, istemleri farklı yorumlamaya zorladı. Tüm bu nedenler, ortak istemler doğrultusunda kamuoyu oluşturmamızı zorlaştırdı. Az da olsa, yapılan çalışmalardan sonra saptıyabildiğimiz temel ilkeleri tümümüz benimseyebilir, bu ilkeler doğrultusunda kamuoyunda tartışma açabilirsek ilk adımın atılmış olacağına inanıyoruz.

Hemen hemen tüm ülkelerde okula başlama yaşı olarak 6 veya 7 yaşları saptanmıştır. Bu olgu ise tesadüfler sonucu ortya çıkmamış, uzun deneyimlerin ve sistematik araştırmaların sonunda tesbit edilmiştir. Okul çağına gelinceye kadar çocuklar, çevrelerini tanımakta, dil (anadil/konuşma) öğrenmekte, soru sorabilmekte ve sorulan soruları yanıtlayabilme yeteneklerini geliştirmektedir. Okul, öğrencilerin bu deneyimlerini ve yetenekleri üzerine kurulmuş bir müessesedir ve bunlar olmadan öğrencilerin okulda başarısı söz konusu olamaz. Öğrenciler okula başlarken aşağıdaki birikim ve yeteneklere sahip oldukları zaman sağlıklı bir eğitim mümkün olabilir.

-Derslerde kullanılan ve derslere bağlı olarak çocuğun yapmak zorunda olduğu gözlemlerini dile getirmesi için, zorunlu kelimeleri içeren bir kelime haznesine sahip olmak.

-Kendi düşüncelerini anlatabilecek, basit olayları hikaye edebilecek, olaylar zincirini kavrayıp ve gördüklerini, işittiklerini, dile ve dil yeteneklerine sahip olmak.

-Soruları yanıtlayabilecek, kelimeleri birbirinden ayırt edebilecek, kelimelerin şekillerini ve seslerini tanıyabilecek yeteneklere sahip olmak.

Okula yeni başlayan bir yabancı çocuğun (Federal Almanya'da doğup büyümüş bile olsa) hangi dilde bu yeteneklere sahip olduğunu bilerek eğitim ve öğretimde anadilin yerini saptamak zorunluluğu vardır. Hamburg gerçekleri bize, okula yeni başlayan yabancı öğrencilerin anadillerinde Almanca'dan daha yetenekli olduklarını göstermektedir. Almanca bilseler bile, çocuklar Almancayı ne kendi anadilleri kadar ve ne de Alman çocukların Almancaları kadar iyi konuşabilmektedirler. Anadilin, kaynaşma ve başarıda oynadığı rol artık su götürmez bir gerçektir. Bu nedenle Hamburg okullarında anadil eğitimi kaçınılmazdır.

Ayrıca pekişmiş anadil, öğrencilerin Almancayı daha kolay ve çabuk öğrenmelerine yardımcı olacaktır. İnsanların anadillerini öğrenmeleri en doğal ve temel haklarından biridir. Bu hak, diger insan hakları gibi, uluslararası kuruluşlar tarafından kabul edilmiş ve anlaşmalara alınmıştır. Bu hakların korunmasını ve gerçekleştirilmesini teminat altına alan uluslararası anlaşmalar Federal Almanya tarafından da imzalanmıştır. Bu anlaşmalar anadilin okullara konulmasını içermekte ve Federal Almanya'yı bağlamaktadır.

Ayrıca, eldeki veriler ve gerçekler yabancılar şu veya bu nedenle geri döndüklerini ve ülkelerinde yeniden uyum sağlamakta güçlük çektiklerini kanıtlamaktadır. Anadil ise yabancıların ülkeleri ile olan ilişkilerde en büyü rolü oynadığına göre, onların yeniden uyum sağlamalarında kolaylık sağlıyacaktır.

Hamburg Eğitim Senatörlüğü'nün atadığı biz öğretmenler, Hamburg okullarına yabancı öğrencilerin anadillerinin konularak, öğrencilerin kendi kişiliklerini kazanmaları ve toplumsal konumlarını belirlemeleri için gerekli koşulların yerine getirilmesini istiyoruz.

1. Anadil dersleri mecburi dersler olmalı ve okul proğramına, proğramın değiştirilmez bir parçası olarak alınmalıdır.

2. Anadil tüm Hamburg okullarına ve her sınıfa konulmalıdır.

3. Anadil dersleri içerik olarak diğer derslerle uyuşma sağlamalıdır.

4. Anadil ve Almanca dersleri birbirini tamamlayacak şekilde koordine edilmeli ve uygulanmalıdır.

5. Anadil dersleri Almancayı bilen, öğrencilerin Hamburg'daki yaşam ve öğrenim koşullarını iyi tanıyan öğretmenler tarafından verilmelidir. Bu öğretmenlere meslek içi ilerletme olanakları sağlanmalıdır.

6. Anadil ders araç ve gereçleri öğrencilerin buradaki konumlarını temel alınmalıdır. Bu araç ve gereçlerin hazırlanabilmesi için olanak sağlanmalıdır.

7. Anadil dersleri müfredat proğramın bir parçası olacağına göre, mutlaka Hamburg Eğitim ve Öğretim Senatörlüğü'nün sorumluluğunda yapılmalıdır.

Bu istemlerimizin gerçekleşmesi için sendikaları, partileri, diğer kuruluşları ve tüm kamuyounu bizimle dayanışmaya çağırıyor ve girişimlerini bekliyoruz.

Landshut'ta Yabancılar Haftası Kutlandı

Bilindiği gibi Federal Almanya'da uzun zamandan beri her yıl Yabancılar Haftası kutlanmaktadır. Her yıl çeşitli yerlerde kutlanan Yabancılar Haftası, hafta boyunca siyasi, kültürel, politik ve sosyal alanda çeşitli gösteriler, toplantılar, sergiler ve kültürel faaliyetlilikler yapılmaktadır.

Landshut'ta Yabancılar Haftasına nasıl gelindi. F. Almanya'da her yıl kutlanan Yabancılar Haftası yaklaşırken Landshut ve çevresinde faaliyet gösteren siyasi örgütler, sendikalar ve yabancı dernekleri temmuz sonunda ortaklaşa bildiri çıkartarak çağrıda bulunuldu. Bu çağrı üzerine 9 kuruluş Yabancılar Haftası proğramını oluşturmak için eylül başında toplanarak Yabancılar Haftası'nın daha olumlu olmasının sağlamak için geniş bir proğram oluşturdu. Landshut Yabancılar Haftası'na Landshut Devrimci İşçi, Landshut DGB, IGMetall Landshut, Yabancılar Derneği, İtalyan Kültür Derneği, Hrıstiyan Kiliseleri, Katolik Kiliseleri, Landshut Gençlik Evi, IGMetall Yabancılar Komitesi ve Landshut çevresi Devrimci İşçi, SPD, Yeşiller destekleyici olarak katıldılar.

Yabancılar Haftası 29 Eylül 1986' da saat 18'de Yabancılar Derneği'nde Yabancılar Derneği'nin Yönetim Kurulu üyesinin Yabancılar Haftası'nın önemini ve Yabancılar Haftası'nın proğramını vurgulayan bir konuşması ile açıldı. Daha sonra Landshut kaymakamı söz alarak Yabancılar Haftası'nın önemini içeren bir konuşma yaptı.

30 Eylül 1986'da saat 19.30'da "YABANCILARA SEÇ ME VE SEÇ İLME HAKKI" adı altında bir açık oturum düzenlendi.Açık oturumu Landshut Hrıstiyanlar kilisesi düzenledi. Açık Oturuma Landshut SPD, Yeşiller, FDP, CSU, Frankfurt IGMetall yabancılar temsilcisi, Auslaenderbeirat, Katolik kilisesi ile yerel kuruluşlar katıldı.

31 Eylül 1986'da Gençlik Evi'nin gösterdiği "En Alttakiler" filmi ile Yabancılar Haftası devam etti. Filmin önemi ve Yabancılar Sorunu anlatıldı.

01.10.1986'da saat 19.30'da "İlticacılar ile beraber yaşayalım" adı altında bir açık oturum düzenlendi. Yine Açık Oturuma çeşitli siyasi partiler, örgütler, sendikalar, kiliseler ve İltica Komiteleri katıldı.

02.10. 1986'da İtalyanlar tarafından futbol turnuvası düzenlendi. Futbol turnuvasına Landshut Devrimci İşçi, İtalyan Kültür Derneği, Yabancılar Derneği, Gençlik Evi ve İlticacılar Komitesi birer futbol takımı ile katıldılar.

03.10'da futbol turnuvası devam ederken, Landshut Devrimci İşçi ve Caratas, yabancılar üzerine bir sergi açtı. Sergide ayrıca Yüksel Ç ağlar'ın resimleri yer aldı. Sergi tüm hafta boyunca sürdü.

04.10'da Landshut Devrimci İşçi tarafından Yabancı Düşmanlığına ve Irkçılığa karşı mücadele gecesi düzenledi. Geceye 200'den fazla yerli ve yabancı katıldı. Geceye Ali Asker, Münih Filistin Halk Oyunları ekbi, Deggendorf Devrimci İşçi Halk Oyunları ekibi , davul-zurna ve yöreden arkadaşlar sazları ve sözleri ile katıldılar.

06.10'da basın toplantısı düzenlendi. Basın toplantısında Yabancılar Haftası'nın değerlendirilmesi ve önemi tekrar vurgulandı.

Landshut Yabancılar Haftası bizim açımızdan bir çok eksikliğine, olumsuz yanları olmasına rağmen bizim için öğretici ve eğitici oldu.

YABANCILAR SEÇİM MALZEMESİ YAPILAMAZ

Devrimci Selamlar
Landshut Devrimci İşçi

DEMOKRASİ... UMUTLAR VE GÖREVLER

Türkiye gibi yeni-yarı sömürge bir ülkede, devlet ve hizmet ettiği kapitalizm tamamen ortadan kalkmadan, demokrasiden söz edilemez.

Yaklaşık 20 yıldan beri, uluslararası planda değişen işbölümü sonucunda, bazı azgelişmiş ülkelerin ekonomik politikalarında bir değişme görülmeye başlandı. Önceleri, iç pazara yönelik olarak kurulan ithal-ikameci ekonomik model, sonraları tıkanma noktasına gelince, bu ülkelere yeni bir model "tavsiye" edildi. Dışa açılarak (ihracat ile) gelişme ya da sanayileşme.

Yeni sömürgeciliğin araçları olan, uluslararası ekonomik ve mali kuruluşlar ve olnların bu konuda yetiştirdiği beyinlerin aracılığıyla, azgelişmiş ülke ekonomik politikaları sıkı bir denetim altında tutulmaktadır. Bu ülkelerde, nelerin üretilip, nelerin üretilemeyeceğinden, hangi amaçlarla üretileceğinden, emisyon hacminin hangi seviyede ollacağı, ücret ve sosyal hizmetlerin durumuna varıncaya kadar, herşey, bütünüyle, İMF (Uluslararası Para Fonu) IBRD (Dünya Bankası) gibi kuruluşlarca belirlenirken, o ülkedeki işbirlikçi-tekelci burjuvazi de sadece göstermelik olarak proğram yapar ve uygulamaya geçer.

Biçimsel bağımsızlığı olan, yarı sömürge ülkelerde, iktidarlar ve ekonomik politika, uluslararası sermayenin işbölümüne uygun olarak değişir, değiştirilir. Bu ülkelerde batılaşma, modernleşme sanayileşme birer hedef olarak seçilir, kullanılır. Ancak, emperyalizmin yapısı, işleyişi ve temel hareket yasaları göz önünde bulundurulduğunda, azgelişmiş ülkelerin, yarı sömürgelerin bu boyunduruktan kurtulmaları imkansız görünmektedir. Bu ülkelerde, sağ ya da sol iktidarlarla uygulanan politikalarla şu ya da bu oranda ulusal çapta bir "genişleme" görülebilir. Fakat bu, o ülkelerin, ekonomik-politik anlamda düzlüğe çıktığının göstergesi olamaz.

Türkiye'de, kapitalist üretim tarzı, varlığını koruduğu sürece, ulusal gelir küçük bir azınlığın elinde toplanmakta; Buna bağlı olarak ta büyük halk kitleleri yoksullaşmaktadır. Bu azınlıklarla, halklar arasındaki eşitsiz ilişki, bazen "mini" demokrasiler ve çoğunlukla faşist diktatörlükler ile sürüp gidecektir.

VE GÖREVLER

Kapitalist- emperyalist sistem ve yerli efendilerin sömürüsünden kurtulmak, anti-faşist, anti-emperyalist savaştan geçecektir. Halklarımızın gerçek kurtuluşu için tek yol budur. Her türlü emperyalist kültür ve yaşam anlayışına karşı mücadele ile Kürt, Türk halklarının devrimci dayanışması kurtuluşu getirecektir.

Gerçek anlamda emperyalizme darbe vurmak ve o'nu geriletmek zorunda olacak hareket; Ekonomik planda, emperyalistler tarafından çizilmiş uluslararası işbölümü dışında kalarak, ileri kapitalist ülkelerle olan tüm ilişkilerinde radikal değişimleri yapacaktır. Ve asıl olan; Tüm bunları gündeme getirecek, uygulayacak olan insanlar kümesi oluşturmaktır. Emperyalizmin dayattığı ideolojileri kabüllenmeyen, kendi sistemine sahip çıkan, insana değer veren, kendi özgürlüğü kadar başkalarınkine de saygı duyan, hemen hemen köle durumundaki kadınların kurtuluş uğraşlarına omuz vererek destek olan, çocukların özgür ortamda büyümelerini, özgür insan, özgür aile, özgür toplum zincirini oluşturan yapılanmayı, yani devrimci hareketi yaratmak, bu uğraşı vermek gerekmektedir. Bunun dışındaki tüm çabalar, Bence karanlıkta hedefe kurşun sıkmaktır.

A.L.
Cenevre

AVUSTURYA

12 EYLÜL VE ÖZAL'I PROTESTO

18-20 Eylül tarihleri arasında Viyana'da yapılan EDU (Europaeische Demokratische Union -Avrupa Demokratik Birliği) toplantısına uluslararası gericiliğin üç temsilcileri, Margret Thatcher, Franz Josef Strauss, Helmut Kohl ve Chirak'ın yanısıra Turgut Özal da devat edildi.

Toplantıyı düzenleyen Avusturya Halk Partisi (ÖVP) başkanı Alios Mock'un amacı; Avusturya'daki SPÖ-FPÖ koalisyonunun bozulmasıyla ortaya çıkacak erken seçim tahminlerinden hareket ederek -ki öyle oldu- politik prestij sağlamak ve seçim propagandalarında önemli bir malzeme olarak kullanmaktır. Fakat bu toplantı Avusturya iç politikasındaki değişik gelişmelerden ötürü beklenilen ilgiyi bulamadı.

Bugünlerde Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde ekonomik krizin gelişmesiyle birlikte, sosyal demokrat partilerin gerici, uzlaşmacı politikalar yapmaya başlaması, işçi sınıfının da çeşitli nedenlerce güçsüzlüğü muhafazakar, konzervatif partilerin güçlenmesini gündeme getirmiştir. Bu ülkeler arasında Avusturya'yı da sayabiliriz. Hatta bugün Almanya'da yeni seçimler nedeniyle sınıf uzlaşmacılığını larımız burjuvazinin sağdan ve soldan temsilcilerinin bu konularda farklı düşünmediklerini iyi bilirler.

İşte bundan dolayı faşist diktatörlüğün en önemli temsilcilerinden biri olan Özal'ın toplantıda söylediği şu sözler: "İşçilerin ücretlerini kısmaya kimse cesaret edemedi, ekonomiyi düzeltmek için biz bunu yaptık" devrimci olmayan politik yapılar tarafından sessiz karşılandı. Bunun sonucu olarak da Özal, ara seçim ile ilgili Viyana'dan döndükten sonra yaptığı ilk toplantıda Viyana gezisinin çok başarılı olduğunu ve dolaylı olarak da sosyal demokratların sessiz destekçileri olduğunu dile getirdi.

Bunu bu şekilde sonuçlanacağını, Evren-Özal diktatörlüğünün teşhirin ancak bizim ya da bizim de içinde bulunacağımız devrimci-demokratik güçlerin tarafından mümkün olacağını bildiğimiz için; ilişkimiz olan kişi ve kuruluşlarla, Avusturya kamuoyunda etkinlik sağlayabilecek güçleri harekete geçirmemiz gerekiyordu. Farklı düşüncelerinden dolayı Türkiyeli siyasetlerin tümünü böylesi bir çalışmanın çekmek mümkün olmadı. En genel işlerde bile politik esneklik göstermeyen, geçmişteki hastalıklarını, gene ısrarlı bir şekilde doğmatik, fanatik bir şekilde tekrar eden bu yapılar tüm yörelerde aynı manzarayı sergiledikleri kanısındayız.

Özal'ın Viyana'ya gelişini protesto eden yürüyüşten bir bölüm görülüyor

seçim propagandası olarak proğramlarına alan Sosyal Demokratlar'ın kardeş partisi olan SPÖ (Avusturya Sosyalist Partisi) iktidar partisi olarak yıllarca bu politikayı uyguladılar. Buna göre "işçiler ve işverenler kardeşçe barış içinde yaşamalıdırlar." İşçi ve işverenler temsilcilerinin biraraya gelerek oluşturdukları ve Avusturya'yı perde arkası yöneten mekanizma (Sozialpartnerschaft) bu politikanın ürünüdür.

Avusturya sol-sosyal demokratlarının son yıllara kadar övünç kaynağı olan devletleştirilmiş teşeküller şu günlerde ağır bir bunalım dönemi yaşıyor ve binlerce işçinin çıkarılmasıyla yavaş yavaş özelleştirilmeye çalışılıyor. İşte ÖVP -dönemin en büyük muhalefet partisi- ile SPÖ arasındaki önemli ayrım çizgilerin birini oluşturan bu anlayışta yok olmaya yüztutmuş, onlardan bu EDU toplantısına doğru bir tavıralış beklemek yanlış olacaktır.

Aslında yukarda özetle sunmaya çalıştığımız çıkmazın içine giren, tabir uygunsa, "iyi hava sosyalistleri"nin de toplantıya karşı geliştirebilecekleri hemen hemen hiç bir tavır yoktu. Çünkü; toplantının en önemli konularından bazılarını da devlet teşekküllerinin özelleştirilmesi, terörizme karşı mücadele v.s. oluşturuyordu. Avrupa'nın değişik ülkelerinde politik çalışmalar yapan arkadaşlarımız burjuvazinin...

Özal'ın Viyana'ya gelmesiyle ve 12 Eylül ile ilgili çalışmalarımızı kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

13 Eylül:

Miting ve yürüyüş, yaklaşık 15 gün öncesi Türkiye halklarının içinde bulunduğu durumu, Türk Ordusu'nun Irak sınırlarını aşarak Kürt halkına karşı giriştiği katliamı, Özal'ın Viyana gezisini teşhir eden bildirilerin dağıtılması ve afişlenmeye başlanması. Bu çalışmalar Viyana'da günlük bir gazetenin yaptığı iki gün süren bir festivalde de sistemli bir şekilde sürdürüldü. *Bu çalışmalara, Avusturya* Devrimci İşçi, Sol Birlik, Av. Dev-Genç sempatizanları ve KIB (Kürdistan Inf. Bürosu) katıldılar. Yürüyüşün ve mitingin yapıldığı aynı gün Partizan ve HK sempatizanları ayrı bir yürüyüş yaptılar.

18 Eylül günü tüm Avusturyalı anti-faşist kuruluşların katıldığı bir yürüyüş yapıldı. Yürüyüşe, örgütleyicilerin dışında Partizan ve HK sempatizanları yine destekleyici olarak katıldılar.

Selamlar, başarılar
Avusturya Devrimci İşçi

AVUSTRALYA

TÜRKİYE YAKASI VE 12 EYLÜL

Söz Yetki, Karar, İktidar Halka şiarı doğrultusunda Türkiye yakasına ilişkin halklarımızın devrimci demokratik talepleri, faşist diktatörlüğün 6. yılında Avustralya'da yükseltildi.

CANBERRA: Avustralya'nın başkenti olan Canberra'da T.C Elçiliği önünde gösteri, Türkiye İçin İnsan Hakları ve Demokrasi Komitesi, Sydney Türkiyeli İşçiler Birliği tarafından organize edildi. 12 Eylül'ü protesto gösterisinde ayrıca Avustralya Devrimci İşçi taraftarları ve Türkiyeli Emekçiler Toplum Merkezi yer aldılar.

Fazlaca Türkiyelinin yaşamadığı başkentte, bu şehrin ölçülerine göre oldukça görkemli geçen eylemden T.C Elçiliği'nin dudakları korkudan uçukladı. Elçiliğin önünde birden bire toplanan Türkiyeli emekçileri gören işgüzarlar telefonda polise ne söyledilerse, mitinge katılanların iki katı polis getirdiler. Eyleme Avustralyalı ve diğer milliyetlerden 12 demokratik örgüt, parti, sendika ve Dayanışma Hareketleri katıldı. Bunlardan 8'i Türkiye'deki Evren-Özal rejimini sert bir dille yeren konuşmalar sundular. Bir saate yakın süren korsan gösteride; Kahrolsun Faşist *Diktatörlük*, Tüm *Politik* Tutuklulara Genel Af, İdamlara ve İşkencelere Son, Milli Zulme Son, Faşist Türk Elçiliği kapatılmalıdır gibi sloganlar atıldı, dövizler taşındı.

Elçilik önüne eylem komitesi tarafından bırakılmak istenen siyah çelenge Elçilik ve Avustralya polisi müsade etmedi. Çelenk'in bırakılıp-bırakılmaması üzerinde tartışmalar polisle göstericiler arasında sürerken Elçilik penceresinden işçilerin resimleri çekilde. Aynı anda televizyon kanalları ve gazeteler *olayı görüntülediler. Protesto akşamı haberlerde 7. televizyon kanalı gösteriyi,* bir sorumlu ile yapılan röportajdan bölümleri ve Elçiliğin işçilerin fotograflarını çektiğini, ertesi gün de; *Canberra*'nın en çok satan günlük gazetesi Canberra Times da olmakla birlikte, Sydney'de Radyo 2EA ve çeşitli dayanışma örgütleri yayınları ve olayları çarpıtmadan verdi.

Kendini *Avustralya*'da yaşayan *Türkiyeliler*'in başında bir ikinci Kenan Evren sanan T.C Elçisi Canberra'daki devrimcilere karşı akla gelmedik yalan, iftira ve demogojilere başvuruyor. Nazan Yılmaz, Aysun Adams, Mihri Tansley gibi ne uduğu belirsiz (aslında belli) kişilerin öncülüğünde, dini ve milli duygularını sömürerek yanına çekmek istediği 2 aileden oluşan naylon dernekçilik oynuyarak *ilerici ailelere, işçilere ve Türkçe* yayınlanan toplum radyosuna saldırıyor. Kendileri göçmen ve işçi olmayan bu baylar kendilerini Ankara'da sanıyor olacaklar ki, Toplum Radyosu ve daha önce kurulmuş olan bir dernek hakkında, kendi aralarında yaptıkları bir toplantıda "gıyabında" karar alabiliyorlar! Adamlar T.C'nin Avustralya Elçiliği değil de Fatsa, Yeni Çeltek,Tariş, Ankara davalarındaki yargıçlar sanki!

Ama tüm bu çabaları boşuna, Türkiyeli devrimciler, demokratlar, işçiler ve her gün biraz daha ivme kazanan diğer milliyetlerden işçilerin dayanışması, faşistlerin, gericilerin ve T.C.'nin faşist elçilik ve konsolosluklarının oyunlarını boşa çıkaracaktır.

SYDNEY: Türkiye'deki faşist rejimin 6. yıldönümünde Sydney'de ilk protesto işçi ve emekçilerin demokratik kitle örgütü Sydney Türkiyeli ışçiler Birliği tarafından gerçekleştirildi. *"Faşist Diktatörlüğü Protesto"* başlığı altında *"Emekçi Halklarımızın Devrimci-Demokratik Taleplerini Desteklemek"* doğrultusunda yapılan geceye 500'ün üzerinde işçi katıldı. Oldukça başarılı geçen 30 Ağustos'daki gecede şu etkinlikler yeraldı: Mesajlar ve konuşmalar, Şiirler, slaytlar, küçükler ve büyükler folklor ekipleri, büyükler korosu, Küçükler saz gurubu, *Metin* ve *Orkestra grubu*, Ozanlar ve "103. Kilometre" oyunu ve tiyatro grubu.

12 Eylül günü Sydney Türk konsolosluğu önünde *70 kişiden oluşan bir* kalabalıkla emekçi yoksul halklarımızın devrimci-demokratik talepleri haykırıldı, Evren-Özal rejimi kınandı, Türkiye'deki gelişmeleri ele alan yüzlerce bildiri ve el ilanı dağıtıldı.

13 Eylül günü sabah saat 11'de Sydney şehir merkezinde başlayan *yürüyüşe 200 dolayında işçi katıldı.* Hemen hemen tüm Türkiyeli demokratik kitle örgütleri ortak bir platformda yürüdüler. Günlük gazete mensuplarının izlediği yürüyüş ve miting *Şilili gruplarla birlikte* yapıldı, Şilililer kendi platformlarında yürüdüler.

MELBOURNE: Avustralya Türk Kültür Derneği, Springevale Türk Cemiyeti, Victoria Türkiyeli Emekçıler Birliği, Avustralya Türkiyeli ışçiler Birliği ve Victoria Halkevi arasında *yaklaşık 5 aydır süren, tek tek olay*lar karşısında ortak tavır almak amacıyla yapılan toplantılardan STC ve ATKD anlaşamayarak platformdan ayrıldılar. *Bundan sonra* çalışmalarını tamamlayan diğer 4 Türkiyeli demokratik kitle örgütü bir komite oluşturdular. Bu komitenin ilk ça*lışmalarından biri de 12 Eylül'ü yıl*dönümünde protesto etmek oldu. 12 Eylül'ü protesto, halklarımızla dayanışma haftası boyunca şu eylemler ve çalışmalar yapıldı:

Tüm demokrat, ilerici, devrimci sendika, parti, dayanışma hareketi, örgüt, kişi ve kuruluşlara ortak bir basın açıklaması hazırlanarak dağıtıldı. Ayrıca bu basın bildirisinden yüzlercesi şehir merkezinde 5 gün süreyle dağıtıldı.

İdamların, işkencelerin son bulması, tüm politik tutuklulara genel bir affın çıkarılması, Avustralya'da ilticaya başvuranların dilekçelerinin süratle sonuçlandırılıp, iltica haklarının tanınması, Avustralya hükümetinin Türkiye hükümeti ile tüm ilişkilerinin askıya alınmasını içeren talepler altında imzaya açıldı, imza kampanyası halen devam etmektedir.

7 Eylül günü Avustralya'daki kuruluşlarla ortak bir toplantı yapıldı. 8 Eylül'de Türkiyeliler'in yoğun olduğu Coburg bölgesinde bir sinemada Yılmaz Güney'in Yol filmi gösteriye sunuldu.

8-12 Eylül arası Türkiye'deki baskı, zulüm, idam, işkence, mahkemeler, Kürdistan'daki operasyonlar, Uluslararası *Af Örgütü'nün Türkiye* üzerine raporları gibi konuları kapsayan bir yazılı-fotograf sergisi şehir merkezinin en işlek yerinde açıldı.

12 Eylül günü akşam saat 5 sıralarında Melbourne Parlamentosu önünde toplanan kalabalık düzenli sıralar halinde yürüyüşe başladı. 250 civarında işçi ve emekçinin katıldığı kortejde ortaklaşa saptanan sloganlar sık sık İngilizce atıldı. Ayrıca *kortejin* önünde giden bir arabadaki mikrofondan Türkiye'deki son gelişmeler anlatıldı. Demokratik kitle örgütlerinin organize *ettiği bu yürüyüşte HK, Partizan ve Devrimci İşçi taraftarları* da yeraldı. Şehir merkezinin içerisinde ve oldukça kalabalık bir saatte yapılan yürüyüş *Avustralyalılar'ın* ilgisini çekti ve yüzlerce bildiri dağıtıldı.

Eylemlerden önce gerici ve faşist korodan oluşan, faşist Türk konsolosu *Sahir Armaoğlu*'nun direkt hüküm ve genelgeleriyle yönetilen, Türk Federasyonu eylemlere katılımını etki*lemek için elinden geleni yaptı ama* bir sonuç alamadı. Sağcı Türk yayınlarına ve İngilizce gazetelere "Teröristlere ve bölücülere kanmayın" diye *figanı feryat eyleyen* çağrılar gönderen paralı ilanlar bastıran, yürüyüşe adamını göndererek resim çekip işçileri fişlemek isteyen T.C'nin faşist *Melbourne Türk Konsolosu Sahir* Armaoğlu'na en iyi cevabı yine halkımız vermiştir.

Devrimci Selamlar
Avustralya Devrimci İşçi

TÜRKİYE'DEN

Dergimizin daha önceki sayılarında Türkiye'deki devrimcilerin çeşitli konulardaki yazılarına yer vereceğimizi açıklamıştık. Bu açıklama gereğince yine daha önceki sayılarımızda ülkedeki arkadaşlarımızın görüşlerini içeren yazıları yayınlamıştık. Bu sayımızda bu tür yazılardan birisine daha yer veriyoruz.

Devrimci İşçi olarak Türkiye'deki devrimcilerin içinde yaşanılan koşulların ortaya çıkardığı çeşitli sorunları çözümlemeye, dönemin görevlerini yerine getirmeye yönelik yazı ve yorumların yurtdışında yaşayan devrimci güçlere iletilmesini yararlı ve gerekli görmekteyiz. Devrimci Yol'cular arasında ideolojik birliğin sağlanması yönünde sürdürülen tartışma sürecinin bir ifadesi olan bu yazıların yurtdışındaki devrimciler arasında da tartışılmasının yararlı olacağına inanıyoruz.

Devrimci İşçi

Ara Seçimler Ve Olası Siyasi Gelişmeler

28 Eylül 86 ara seçimleri nasıl değerlendirilmeli? Kullanılan 2,5 milyon civarındaki, bir dizi düzen partilerine dağılan oyları nasıl yorumlamalı? Diğer yandan 350 bin civarındaki sandığa gitmeyen, hem de bu ekonomik koşullarda, 10 bin liralık para cezasını göze alarak sandığa gitmeyen oy potansiyelini bu yorumlamanın neresine oturtmalı? Son olarak da sandığa gittiği halde her hangi bir düzen partisine oy atma yerine boş oy atan 80 bin civarındaki boş oyu nasıl ele almalı?

Tüm bu sorulara doğru cevap bulma çabaları büyük önem taşımaktadır. Burjuva siyasetçilerinin kolay yoldan ANAP'ın başarısızlığını DYP'nin başarısı gibi, ya da SHP'nin umulanı bulamamasının solun yenilgisi gibi gösterilmesi, seçim sonuçlarını istedikleri gibi, kendi hesaplarına geldiği gibi yorumlama, gerçekleri çarpıtma, sola egemen olan yılgınlık ve güvensizlik eğilimlerinin devamı çabalarından başka bir şey değildir. Düzen partilerini seçenek olarak görmeyen ya sandığa gitmeyen ya da sandığa gittiği halde oy atmayan 437 bin seçmenin görmemezlikten gelinmesi, gerçeği kapatmaya yetmez. Diğer yandan SHP'nin solun CHP mirascısı pozlarında tek temsilcisi olduğu görünümünde, siyaset sahnesinde sol adına ciddi anlamda politika yapan tek oluşu ve kitlelerde yarattığı şaşkınlık, 88'lerde iktidar vaadleri, solda kısa dönemde demokratik istemlerin SHP aracılığıyla sağlanacağı inancını yaygınlaştırmış, yukardaki 437 bin oyun daha daha da artmasını önlemiş, sol oyların büyük bir kısmının SHP'ye kanalize olmasını sağlamıştır.

Ara Seçimleri geniş olarak değerlendirmeden önce, yakın geçmişteki siyasi ve politik gelişmelere de kısaca değinmekte, Ara Seçimleri yerli yerine oturtmak açısından büyük yarar vardır.

80 Askeri Faşist Darbesi, ardından bir bütün olarak solun ve devrimcilerin yenilgisi, bundan dolayı da sola ve Devrimci Harekete dağınıklığın, örgütsüzlüğün, şaşkınlığın, pasifize olmanın, v.s. egemen olması, 6 yıllık geçen süre içinde ülkede gelişen, değişen politik, siyasi gelişmelerin dışında solun ve devrimcilerin durmasına yol açmıştır. Elbette solda ve Devrimci Harekette yenilginin aşılması yönünde yeniden Türkiye'de güç olma, örgütlü güç olma çabaları olmuştur, ama bunlar tek tek insanların ya da grupların düzeyini aşamayan bütünsellikten yoksun çabalar olarak kalmıştır. Gerek 6 Kasım 83 seçimleri gerek 24 Mart 84 mahalli seçimleri gerekse de 28 Eylül 86 ara seçimleri solun ve Devrimci Hareketin örgütsüz, dağınık olduğu dönemlerde yapılmışlardır. Her ne kadar her üç seçimin de yapılış biçimi, ortamı, birbirinden katıldığı güçleri, yol açtığı siyasi gelişmeleri açısından önemli farklılıklar içerse de gerçek budur.

Faşist cuntanın devrimci, demokratik güçleri yenip örgütlülüklerini kısa dönemde dağıttıktan sonra, darbenin asıl nedeni 0lan, 12 Eylül öncesi siyasi istikrarsızlık nedeni, oligarşik ittifak içindeki çatışmalara bir son vererek (oligarşik ittifakı dağıtarak) yeniden değişen güçler dengesine göre, ittifak olanağı tanıyan yasal düzenlemeler ardından ardından, cuntanın asıl geliş nedenlerinin ortadan kalkmasının ardından, yine cuntanın izniyle sandıksal demokrasiye geçilme girişimleri gündeme gelmiştir.

Cunta yıktığının yerine yeni bina yaparken, eskisinin temelinin çürük olduğundan hareketle işi oldukça sıkı tutmuş, temelsiz, çürk yapının üstüne yeni bina çıkarken eski malzemeleri kullanmaktan özenle kaçınmaya çalışmıştır. Kitlelere yeni bir anayasal sistem, yeni düzenlemeler dayatmıştır. Burada amaç bir yandan yeni oluşturulan sistemin oturtulması, diğer yandan egemen güçlerin bu yeni anayasal sistem içinde, yeni güçler dengesiyle, düzenlerini güven içinde sürdürmelerinin sağlanmasıdır. Bu düzenlemeleri yaparken, halka karşı, devrimcilere karşı işledikleri suçları örtme telaşı içinde, kendi güvenliklerini de sağlayacak yasal düzenlemelere girmişler, kendilerinin deyişiyle 12 Eylül'de havalanan uçağın, daha yere inmeden havada vurulmaması ya da yere inişte pistin temiz olması için kendilerine mani olabilecek güçleri pistin dışında tutmaya çalışmışlardır.

İşte 6 Kasım 83 genel seçimleri, cuntanın uçağının inişe geçtiği, inişe geç emrinin verildiği, asıl inişinin de 1989-90'larda olacağı hesaplaması içinde o zamana kadar geçmişteki siyasi güçlerin iniş pistinde görmek istemediğini öyle ısrarla söyledi ki, eski siyasileri sürgüne göndermekle ancak gerçek arzusunu anlatabildi.

Başından beri doğrudan kendi partisi olarak gördüğü ve gösterdiği parti MDP olmuştur. Cunta, "üç yıllık askeri yönetimin icraatını beğeniyorsanız nereye oy atacağınızı biliyorsunuz" diyerek, yine aba altında sopa göstererek MDP'yi iktadar yapmak istemiştir. Ardından sol adına cuntanın başbakanlık müsteşarı Calp'in sol parti kurucusu olarak ortaya çıkması gelmiştir. Hani emperyalistlerin ve yerli ortaklarının tam desteğiyle şu ANAP denilen oluşum ortaya çıkmamış olsaydı cuntanın seçim komedisi tam da onun istediği gibi oynanacaktı. Böylece, "biz iktidar olmak zorunda değiliz, buna mahkumuz" diyen, daha sonra adı Türkiye'deki işkenceciler arasına da karışan Sunalp'ın ve cuntanın evdeki hesaplarının hiç de çarşıya uymayacağı ortaya çıkmıştır.

83'lere kadar düzen kurtarıcıları olarak desteklenen cunta yerine emperyalizm ve yerli tekelci sermaye çevrelerince ANAP sivilleşme adına, sandıksal demokrasiye geçiş adına desteklenerek iktidar yapıldı. Cunta da eh ne fark eder, başa gelen çekilir, küsecek halimiz yok, MDP olacağına ANAP oldu biz de piste iniş ANAP ile yaparız dediler. İki yılı aşan icraatıyla ANAP da onların yüzlerini kara çıkarmadı. Uyguladığı ekonomik ve siyasi proğramla, cuntanın MDP aracılığıyla yaptırmak istediklerini ondan kat kat daha iyi yaptı. Bu günlerde cunta da MDP'yi iktidar etmek istemekle ne büyük bir yanılgı içine düştüğünü anlamış olsa gerekir.

Gelinen noktada artık şu soruyu rahatça sorup cevabını arayabiliriz. Cunta tarihi tersine çevirmeyi ne kadar başarmıştır; ya da başaramamıştır? Irmakların, çayların, derelerin doğal akışı zorla başka yöne akıtılsa da ya da akıtılmaya çalışılsa da bu mümkün mü? Bu sorulara verilecek cevaplar ortadadır. O da bunun mümkün olamayacağıdır, başarılamayacağıdır. Toplumun siyasi, sosyal ekonomik gelişmenin önüne geçmeye çalışan her güç, ne kadar güçlü olursa olsun, kısa dönemde başarılı olsa da uzun dönemde gelişimini engellediği güçler tarafından ezilip geçilecektir. Toplumun gelişim yasalarının önüne birer kahraman gibi çıkanlar, tarihteki örneklerinde olduğu gibi yine toplumun yasaları uyarınca ezilecek, Hitler, Musollini'ler Franko'lar halk düşmanı faşistler olarak, tarihteki hak ettikleri yerlerini alacaklardır. Cuntacıların da kavrayamadıkları yasalar, toplumun gelişim yasalarıdır. Bugün ırmaklar, çaylar, dereler, su akıntıları, kendi doğal yatağına doğru hızla akın etmeye çalışmaktadır. Büyük bir kısmı da kendi doğal yatağını bulmuştur. Şimdiden cuntanın izinli siyaset sahnesi ortadan kalkar olmuştur. Yerine her sınıfın, kesimin, grubun siyasetini örgütleyen güçler, partiler, oluşumlar ortaya çıkmıştır. Sınıflı toplumlarda çıkar ayrılıkları, çıkar çatışmaları kaçınılmazsa, bir onun kadar kaçınılmaz olan da, yine onların bir ifadesi olan, siyasal düzeyde onların çıkarlarını koruma, çıkar elde etme onların siyasetlerini örgütleme birimleri olan her türden, her sınıftan, her kesimden insanların, yığınların çıkarlarını savunan, siyasetini yapan örgütlenmelerin ortaya çıkacağıdır, bundan da öte var olacaklarıdır. Örgütlenmeye konan ipotek kitlelerin örgütlenme istemleri karşısında parçalanacaktır.

Bugünkü DYP, SHP, DSP, RP, MÇP gibi partileri, siyasi oluşumları cuntanın karşısına oturtmanın, hiç bir tutarlı yanı yoktur. Bunlar yeni dönemde oligarşinin temsilcileri olarak siyaset sahnesinde yerlerini alan eski bilinen siyasi, ekonomik çıkar gruplarının temsilcileridir. Devrimcilere de hiç bilinmeyen şeyler değillerdir. Elbette aralarında görüş ayrılıkları, farklı yaklaşımlar, farklı ekonomik, siyasi sınıf ve grupların siyasetlerini örgütlemekten ileri gelen farklılıklar vardır. Sandıksal demokrasinin nasıl icra edilmesi gerektiği noktasında, açık faşizmden parlamenter tipi faşizme geçişteki sorunlara yaklaşımdaki farklılıktan kaynaklanan bir dizi düzen içi tartışmalar bizi şaşırtmamalıdır. Bu güçlerin hiç biri cuntanın halk düşmanı yüzüne, uygulamalarına, düzenlemelerine karşı emekçi sınıf ve kesimlerin yararına esasta karşı değildirler. Bunun beklenmesi bile abestir.

25 Mart 84 Mahalli seçimleri, burzuvazinin eski siyasi partilerinin ilk kez seçime girdikleri ve kendi güçlerini ortaya koydukları seçimler olmuştur. Sonuçta cuntanın bir numaralı partisi ilk siyasi raunda nakavt olmuştur. Sağda ciddi tek siyasi gücün Demirel'in partisi DYP olduğu ortaya çıkmıştır. Diğer yandan cuntanın kukla sol partisi HP de siyaset sahnesinden silinmiştir. SODEP solda "sol" parti olarak ortaya çıkmıştır. ANAP iktidar olma avantajını kullanarak, cuntanın geçiş dönemi partisi olarak, emperyalizm ve tekelci sermaye çevrelerince desteklenerek gücünü korumuştur. Böylece kitleler kendisine verilen ilk fırsatta cuntanın siyaset dayatmasına kendiliğinden de olsa cevabını vermiştir. Cuntanın tarihi tersine çevirme girişimi bu seçimlerle somut olarak tersine çevrilerek yüzlerine çarpılmıştır. Daha sonra solda CHP potansiyelinin tek temsilcisinin SODEP olmadığı DSP'nin ortaya çıkmasıyla belli olmuştur. Sonuçta SODEP belki de CHP'nin tek temsilcisinin kendisi olduğu, bunu da solu birleştirme çığırtkanlığı içinde HP ile birleşerek gösterme telaşı içinde SHP olarak adını değiştirmiş, böylece ara seçimlere girip, güçlü olarak çıkarak 88'lerde iktidara sol adına gelme planlaması yapmıştır. Fakat ara seçimler ilk ağızda bu planın tutmadığını göstermektedir.

28 Eylül ara seçimleri, tüm bu siyasi gelişmelerin ardından, burjuva siyasi güçleri açısından dahi, siyasetin ve siyasetçilerinin yerli yerine tam olarak oturmadığı bir ortamda yapılmıştır. Bu seçimler günümüzde ve gelecekte kimin kimler adına söz söyleyeceğinin ortaya çıkması, netleşmesi olarak da ele alınabilir.

Bugün yığınlar henüz 12 Eylül şokunu üstlerinden atmış durumda değildirler. Toplum 12 Eylül ile estirilen ağır siyasi baskı altındadır. Gelişim bu baskının dağılması yönünde de olsa, toplum 12 Eylül ile estirilen rüzgarın etki alanındadır.

28 Eylül 86 ara seçimleri işte bu siyasi gelişmelerin ardından gündeme gelmiştir.

Diğer yandan 1979 ara seçimlerinden beri ilk kez, toplumun kitlelerin nabzının şu veya bu ölçüde oy yoluyla sandığa geniş olarak yansıdığı bir seçim olmuştur.

Yazının başında belirtildiği gibi bu seçimler devrimcilerin örgütsüz, dağınık olduğu bir dönemde yapılmıştır.

Bu seçimlerin doğru değerlendirilmesi, yorumlanması devrimciler açısından çok önemlidir. Gelişen, değişen, politik ve siyasi gelişmeleri doğru değerlendirmeden, doğru politik önermelerde bulunmak, günümüzdeki devrimci görevlerimizi tesbit etmek, olası gelişmelere karşı şimdiden hazırlıklı olmak mümkün değildir. O yüzden ara seçim değerlendirmelerini günümüzdeki devrimci görevlerimizi tesbit etmek açısından ele almak, bu temelde değerlendirmeye çalışmak gerekmektedir.

Ara seçimler ilk bakışta neyi ortaya koymuştur. Öncelikle şunu ortaya koymuştur: Cuntanın dayattığı izinli siyaset sistemi 25 Mart 84 seçimlerinden sonra, bir kez daha da güçlenerek direnmeyle karşılaşmış, kağıt üstündeki faşist cuntanın kanunları yine kağıt üstünde kalmıştır. Kitleler yine eskiden tanıdığı, bildiği kanallar aracılığıyla siyasete katılmak istediklerini ortaya koymuşlardır. ANAP'ın arkasındaki generallerden, emperyalizm ve onların işbirlikçisi tekelci sermaye gruplarından başka, önemlice bir kitle desteği kalmamıştır. İktidar partisi olması, her türlü yolu denemesine karşı 3 milyon civarındaki oydan ancak 800 bin alabilmiştir. Bu oyu da neye borçlu olduğunu kısaca açmak gerekir. ANAP her ne pahasına olursa olsun, iktidarını 88'e kadar sürdürme kararında olarak ara seçimlere yüklenmiştir. O yüzden ara seçimlerin zamanlamasını iyi yapmış, muhalefeti gafil, hazırlıksız yakalamıştır. Özellikle sol muhalefeti çok hazırlıksız yakalamıştır. Diğer yandan uzun süre zamları ertelemiştir. Petrol fiyatlarının dünyadaki düşüşü ANAP'ın ara seçimlerde rahat nefes almasını sağlamıştır. Kısaca ara seçimler ANAP açısından son derece uygun zamanda yapılmıştır. Emperyalist çevreler ANAP'ın 88'e kadar iktidarını sürdürmesini istemektedirler. Bu uygun koşullara, arkasındaki güçlü sermaye desteğine karşın, ara seçimler ANAP'ın başarısızlığıyla sonuçlanmıştır. Ya da buna ANAP'ın ara seçimlerden beklediğini bulamaması da diyebiliriz.

ANAP'ın yenilgisini veya başarısızlığını DYP'nin, SHP'nin ya da diğer güçlerin başarısı veya başarısızlığına bağlamak yerine, siyaset sahnesinde canlı olarak yaşayan, 12 Eylül cuntasının son partisi olma şerefini taşıması özelliğiyle, onun anlayışının devamı olarak, onunla bütünleşen güçler ile onun karşısında yer alan her renkten gücün başarısı olarak, 12 Eylül dayatmalarının kitlelerce kabullenilmediğinin, bunu kendisine verilen her fırsatta kitlelerin biraz daha güçlü olarak açıkca haykırması olarak görmek gerekir. Buradaki sözü edilen tepki aığrlıkla kendiliğinden tepki niteliğindedir.12 Eylül Açık Faşizmine karşı kitlelerde oluşan tepkinin, burjuva siyasi güçleri aracılığıyla düzen içine kanalize edilmesi olarak görülmelidir. Asıl korkulacak tepki düzen partileri aracılığıyla şu veya bu nedenle sandığa götüremedikleri ya da götürdükleri halde düzen partilerine oy verdiremedikleri geçersiz ya da sandığa gitmeyen 437 bin seçmenin tepkisi olarak görmek gerekir. Bu rakam hiç de az bir rakam değildir.

›

‹

DYP ise geçmişteki AP tabanına kendisinin tek söz söyleyebileceğini açıkca ortaya koymuştur. Solun ve devrimcilerin dağınıklığı ortamında ne gariptir ki muhalafet partisi olarak yine bir sağ parti DYP çıkmıştır. Bu durum gösterse gösterse 12 Eylül ile devrimcilere ve sola vurulan darbenin boyutunu gösterir. DYP kendisi açısından son derece tarihi bir fırsat yakalamıştır. Bu fırsat solun dağınıklığından, solun partisinin SHP mi DSP mi olacağı belirsizliğinden, ANAP'ın cunta partisi olma görüntüsünden, yine ANAP iktidarının iki yılı aşkın süredir uyguladığı ekonomik ve siyasi proğram yüzünden yıpranmasından, önümüzdeki aylardaki kaçınılmaz olarak daha da yıpranacak konumundan kaynaklanmaktadır. Tüm bu hesaplar sonucu *DYP bir an* önce 12 Eylül döneminin kapanması çığırtkanlığı içinde, rejim yeni açmazlara sürüklenmeden, 12 Eylül anayasasının özüne dokunmadan bazı maddelerinin değiştirilerek, milli irade dedikleri bizce şu bildik parlamenter faşizmden başka bir şey olmayan, parlamenter demokrasi sisteme kendi istemleri doğrultusunda geçilmesini istemektedirler. Ara seçimler ertesinde erken ya da yeni bir seçim dedikleri çıkışın anlamı dudur. Yine bugünden yeni bir seçim koşullarının olgunlaştırılmaya çalışıldığı, bunun için de emperyalizmin ve ortaklarının ikna edilmeye çalışıldığı açıktır. Bu yüzden sözünü ettiğimiz güçlere bu günden ANAP'ın gitmesiyle Türkiye'de siyasi istikrarın bozulmayacağı, işlerin daha da rayına oturacağı, düzenin böylece daha uzun erimli ve güvenli olacağı güveni verilmekte, bunun siyaseti üretilmektedir. Solun ciddi anlamda toparlanamadığı, 88'e kadar toplanacak gözükmediği bir ortamda, 12 Eylül'den çıkışta, parlamenter tipi faşizmin ilk gerçek partisi ve gücü, eğer gerçekten uygun koşullar değerlendirilir, yeni bir seçime kitleler götürülürse, DYP'nin olması içten bile değildir. Bu olasılık gündemde veya önümüzdeki siyasi gelişmeler açısından ufukta belirmiştir. Fakat asıl geçerlilik kazanması gelişen sürece bağlıdır.

SHP geçmişteki CHP'nin tek gerçek anlamdaki mirascısı pozlarında ara seçimlere girmesine karşın, sonuç hiç de bunu doğrular nitelikte olmamıştır. SHP soldaki dağınıklığı ve alternatifsizliği kendisine tek güçlü dayanak yapmış, 88'lerde sosyal demokrasinin iktidarı altında kitleleri kurtarma vaadleriyle pek kendinin söylediklerine kendi de inanmasa seçimlere girmiştir. Fakat DSP'nin de aynı tabanı örgütleme adına seçime girmesi SHP'nin alternatif çağrılarına, CHP'nin tek mirascılığı propagandalarına en büyük darbeyi vurmuştur. Kıyasıya geçen SHP ile DSP arasındaki soldan oy alma yarışı, büyük oranda SHP'nin yine de solda tek büyük parti olma özelliğini sürdürmesini sağlarken, DSP'nin solda diğer bir güçlü parti olarak ortaya çıkmasını ve gücünü aldığı oylarla götürmesini engelleyememiştir. Solda, CHP tabanının kimin temsil edeceği kavgası daha uzun süre devam edeceğe benzemektedir. Bu ise 12 Mart'tan çıkışta kitlelerin solda tek güç olarak CHP'yi görmeleri, hatta onu tek başına iktidar yapacak noktaya getirmelerinin, yeni dönemde, yani 12 Eylül'den çıkışta sola yönelmelerin, sol, sosyal demokrat bir partinin iktidara getirilmesinin önünde en büyük engel gözükmektedir. Sağ bugün geleneksel tabanını nereye kanalize edeceği sorununu büyük ölçüde çözmüştür. Çözemeyen soldur. Çözemediği sürece de önüne kolay kolay iktidar olayını koyamayacaktır. DSP'nin yeni dönemde güç olamayacağı, ya da ciddi olarak güç olamayacağı hesabıyla SHP'ye kanalize olan eski CHP'lilerin son seçim yenilgisiyle yeni arayışlara girmesi mümkündür. Bu günden söylenebilecek söz SHP'nin içinin daha uzun süre kaynayacağıdır.

Gelelim bizim tanıdık, eski faşist MHP'nin yeni adı olan MÇP'nin durumuna.

Bildiğimiz gibi 12 Eylül darbesiyle birlikte cuntanın sağ gösterip sol vurması sonucunda, *kader kurbanları* olarak faşistler dağıtılmışlardır. Burada hemen belirtelim, MHP'nin görevi, 12 Eylül sonrası içine düştüğü durum, 12 Eylül sonrası geldiği nokta uzun uzadıya açılması gereken bir konu, eğer bu konuyu açmaya çalışırsak, asıl amacımızdan uzaklaşmayacağımızdan, şimdilik eski MHP'nin temsilcisi olarak ortaya çıkan MÇP'nin durumunu ele alalım. *MÇP* bu seçimlerde 55 bin oy alarak önemli ölçüde *MHP'nin kitle tabanını koruduğunu* ortaya koymuştur. Hele 12 Eylül sonrasında içine düştükleri durum düşünülürse, bu oyu küçümsememek gerekir. *Diğer yandan bu seçimlerde* MÇP'ye verilen oyları eski MHP'nin kemikleşmiş oy potansiyeli olarak değerlendirmek yanlış olmayacaktır. Burada tüm oylarının bundan ibaret olmadığını, önemli bir kısmının ANAP'ın içinde kaldığını da belirtmek gerekir. Bugün faşistler davalarından vazgeçmiş değillerdir. Türkiye'deki egemenlerin kendilerine görev vermelerini beklemektedirler. Büyük ölçüde tabanlarını yitirmelerine veya tabanıyla ilişkilerini kaybetmelerine karşın, özellikle devlet kurumlarında kadrolaşmışlardır. 12 Eylül öncesi dönemdekine tam olarak benzemese bile kitle tabanıyla, kadrosuyla önümüzdeki dönemde, halkın ve devrimcilerin karşısında, devrimci gelişmeler karşısında birer halk düşmanları olarak yerlerini yeni döneme uygun olarak alacakları apaçık ortadadır. Böyle bir gelişme beklemek hiç de hayalcilik değildir. Bizler açısından sivil faşist güçleri önemsememek, 12 Eylül öncesinde görünürde de olsa fazla önemsemek, veya faşizme karşı mücadeleyi sadece sivil faşistlere karşı mücadele olarak kavranmasına, böylece de bizim mücadelemizin daralmasına yol açma benzeri yeni açmazlara sürükleyebilir. Burada anlatılmak istenen bir eksik ve yanlış anlayıştan kurtulurken veya kurtulmaya çalışılırken bir başkasına düşülmemesi olayıdır.

12 Eylül ile birlikte feodal gerici güçlerin ekonomik ve siyasi güçleri oldukça geriletilmiştir. Bu güçler ANAP'ın potasında eritilmeye çalışılmıştır. Hala da büyük bir kısmı oradadırlar. Bu noktada eski MSP'nin oylarının RP'de toplandığını söyleyerek konumuza devam edelim.

Tüm bu açmaya çalıştığımız siyasi tabloyu bütün olarak nasıl yorumlamak gerekir? Ne gibi sonuçlar çıkarmak gerekir? Egemen sınıfların partilerinin başarılı veya başarısız olarak göstermelerini nasıl değerlendirmeli. Tüm bu durum ve çığırtkanlık oligarşinin her geçen gün giderek yuvarlandığı, siyasal, sosyal politik çıkmazları örtmeye yeter mi? Kendiliğinden de olsa seçim sandığına gitmeyen, oyunu kullanmayan 350 bin insanın mesajını örtmeye yeter mi? Düzen partilerinin kendilerine kanalize edemediği 437 bin insana ne demeli? Bunlar burjuva siyasetçilerinin önemli konuları arasında olmasa gerekir. Onlar oynadıkları sandıkçılık oyununda kimin kârlı çıktığını hesaplıyolar, birbirlerinin ayaklarını nasıl kaydıracaklarının hesabını yapıyorlar. Bu rakamları hiç kimse ağzına almak istemiyor. Herkes kaç insanı kafaladığının hesabını yapıyor.

Kötünün içinde en iyisini seçme mantığı içinde, aydınlarımızca da açıktan desteklenerek oylarını SHP'ye atılması isteği, SHP'nin çözüm görülmemesine karşın, sol oyların önemli bir kısmının SHP'ye kanalize olmasına yol açmıştır. Bu seçimlerde yığınların düzene karşı soldan tepkisini büyük ölçüde, demokratik istemlerin kazanılmasının SHP'de olacağı sloganıyla düzen içine SHP kanalize ederek oy potansiyeline dönüştürmüştür. Yine benzer mesajlarla DSP de önemli bir oy potansiyelini kendisine kanalize etmiştir.

Ortadaki durum açıktır. 12 Mart'tan çıkışta, düzene olan tepkinin CHP aracılığıyla örgütlenmesi, düzen sınırları içine kanalize edilmesi, sonuçta da neredeyse CHP'yi *tek başına iktidar edecek noktaya getirmeleri*, buna benzer bir siyasi gelişmeyi bu dönemde SHP'den beklemeye yol açmıştır. *Bu beklenti eski sol*cu ve devrimcilerce de büyük ölçüde kabul görmüştür. Kendi güçlerini ortaya koyma, kendi örgütlülüklerini yaratma yerine, varolanın içine hazır gidip daha rahat *devrimcilik* ve *solculuğu* savunur olmuşlardır. Tüm bunları *da SHP'nin çözüm olmadığını* söyleyerek yapmışlardır. Bu anlayışların devamı olarak SHP'nin solda tek umut olarak gösterilmesi, sonuçta da SHP'nin umulanı bulamaması sonucu bu durum umutsuzluğa *dönüşmüştür. Yine uzun uzun solun* adam olamayacağından. toparlanamayacağından dem vurulacaktır. Suçlu bulma arayışı, aşırı uçlardan tutun da, şimdilerde can simidi olarak kullanılacak Ecevit'e kadar varacaktır. Tüm bunlar soldaki ve devrimci saflardaki varolan ve devam edip gelen dağınıklığın, güvensizliğin daha da derinleşmesine hizmet eden çabalar olmaktan ileri gitmeyecektir.

Ortada solun devrimcilerin yenilgisi yoktur. Sol ve devrimciler 80 faşist darbesiyle yenilmişlerdir. 86 ara seçimlerinde yenilmişlerdir.

Eğer ortada bir yenilgiden söz etmek gerekirse, o da düzen adına, egemen sınıflar adına, 12 Eylül'e karşı halk yığınlarındaki tepkinin *düzen sınırları içinde, düzene karşı kanalize edemeyen SHP ve DSP'nin yenilgisi* vardır. DYP'nin bile solda gözüken SHP'den çok cuntaya çatması, kitlelerdeki cuntaya karşı olan tepkiyi örgütlemesi, oluşturulan siyasi sistemi, siyasi proğramda malzeme olarak kullanması, SHP'nin bu kadarını bile yapamaması, bu beceriksizliğinden başka bir şey değildir.

Çıkarılacak sonuç ortadadır. Kitlelerin düzene karşı solda oluşan tepkiyi bir bütün olarak ne SHP ne de DSP örgütleyecek durumda değillerdir. En azından şu aşamada durum budur. Bunda birinci neden kitlelerin bugünkü istemlerinin SHP ve DSP'nin proğramlarının vaatlerinin çok ilerisinde olması ve *örgütlenmelerinin yetersizliğidir*. Buna bağlı olarak 12 Eylül sonrası değişen koşullar. Bir diğer neden ise, Türkiye'nin 12 Mart'tan çıkıştaki gibi, benzer koşulları yaşamamasıdır. Elbette her ikisi de birer askeri müdahaledir. Fakat müdahalenin biçimleri, Türkiye'deki sınıflar mücadelesine vurdukları damgalarla, önemli farklılıklar içermektedir. Diğer yandan Türkiye 75-80 arası gibi, belki de on yıllarca olabilecek politikleşmeyi, hareketlenmeyi içine alacak bir alt üst olmanın içinden geçmiştir. Türkiye'de ilk kez devrimciler birer kadro örgütlenmelerinin dışına taşarak kitleselleşmişlerdir. Geniş yığınları faşizme karşı mücadele içinde anti-faşist mücadele içinde düzene karşı örgütlemiş, kendilerini anlatma olanağı bulmuşlardır. Türkiye'deki 74'lerdeki devrimci ve sol düşüncelerin seviyesiyle 86 Türkiye'sindeki seviye aynı değildir.

Emekçi halk yığınlarını kendi savaşçı partileri, önderlikleri yoluyla iktidar mücadelesine yönelmeseler de, böyle bir durumu yaşamasalar da, *potansiyel* anlamda kendi güçlerini *görmüşler*, kurtuluşlarının yine kendi güçlü kollarıyla olacağını biraz daha iyi kavramışlardır. Yani bugün Türkiye'de emekçi halk yığınlarını kandırmak biraz daha güçtür. Sahte umut vaadlerinin bu denli güçlü yankı bulmamasının bir büyük nedeni de budur.

Yukardaki satırlar arasında "diğer bir neden ise Türkiye'nin 12 Mart'tan çıkıştaki gibi benzer koşulları yaşamamasıdır" demiştik. Bu cümleyi biraz daha açmak gerekir. Her iki müdahalenin de askeri müdahale olması, faşizmin açık icrasının hayata geçirildiği dönemler olması benzer yanlarıyla elbette birbirlerine benzerler ve elbette her açık faşist dönem ardından kitlelerin açık faşist uygulamalara karşı, baskıya, sansüre, ağır siyasal baskıya karşı tepkilerinin olması kaçınılmazdır. 73 ile 80 dönemi bu tepkinin şu veya bu güçlerce ör*gütlendiği dönem olmuştur. Bu tep*kilerin nerelere kanalize olduğu, ne gibi sonuçlara yol açtığı ayrı bir tartışma konusudur. Yine 80 faşist darbesine karşı kitlelerin tepkisinin olmaması *mümkün değildir. Hem de 12* Mart'tan daha güçlü bir şekilde bu *olacaktır.* Çünkü 12 Mart müdahalesi bütün bir dönemi değiştirmeyi hedeflemeyen, müdahalenin amacını, solu ve devrimcileri yenmekle ve de 61 Anayasası'nın demokratik yanlarını budamakla sınırlayan bir müdahaleydi. O günün egemen sınıfları arasındaki siyasi sorunların çözümü böyle bir müdahaleyi gerektiriyordu. Fakat 80 darbesi 12 Mart müdahalesinden bütün kurum ve kuruluşlarını değiştirmeyi hedeflemesiyle ayrılmaktadır. Diğer yandan yapıldığı koşullar, Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin ulaştığı boyut darbenin niteliğini belirlemektedir. Darbe sadece devrimcilerin ve solu yenmekle amacını sınırlamamış, düzeni bir bütün olarak yeniden üretecek, anayasal, yasal düzenlemeleri, kurumları oluşturmayı da hedeflemiştir. Egemen güçler arasındaki tartışılan sorunlar, veya yapıldığı söylenen yanlışlıklar solun ve devrimcilerin yenilmesi sırasında işlenen yanlışlıklar değillerdir. Solun ve devrimcilerin yenilmesinde hepsi sonuna kadar hemfikirdirler. Sömürü ve soygun düzenlerini dikensiz bahçede daha rahat sürdürecekleri keyfiyle, devrimcilerin, solun yenilmesini ellerini oğuşturarak seyretmişlerdir. Ezilmesi için ellerinden gelen siyasi desteği sağlamışlardır. Tartışmalar, kavga gürültü, düzenin bir bütün olarak değiştirilmesi noktasında, düzeni yeniden üretecek, kurumlarını oluşturacak, bunları kimlerin, nasıl yöneteceği, kimlerin yeni oluşturulan sistemde nerede görev alacağı noktasında başlamıştır.

12 Eylül darbesi egemen sınıflar arasında, ekonomik, siyasal güçlerini yeniden, yasal, anayasal, ekonomik ve siyasi olarak yeniden ayarlamış veya ayarlamaya çalışmıştır. Zaten müdahalenin en büyük ve asıl nedeni de budur. Büyüyen sömürü pastasından kimin ne kadar alacağını buyururlarken, pasta üzerine kavga kopmuştur. Bugün ara seçimlerde olup biten de pastanın büyük dilimini kimin alacağı noktasındaki, bunun siyasal mücadelesinin sürdürülmesinden başka bir şey değildir. 12 Eylül ile birlikte, tekeller güçlenmiş, üç-beş holding Türkiye'nin kaderine el kor hale gelmiştir. Emperyalist ve bir avuç para babası işbirlikçi sermayedar 12 Eylül darbesinden korkunç kârlı çıkmışlardır. O yüzden de sağlanan ortamın olduğu gibi devam etmesini istemektedirler. Sömürü ve soygunun sessiz onaylanmasının onların dilindeki adı da istikrarlı Türkiye'dir. Sağlanan istikrarın devamı çağrılarıdır.

Acaba bu böyle mi gidecektir? Elbetteki bu sorunun cevabı kocaman bir hayır olacaktır. Bunu dost da düşman da biliyor veya bilmesi gerekiyor.

12 *Eylül'cüler düzeni kurtarmaya geldirler. Hani son ara seçimleri gör*mesek, son zamanlarda yoğunlaşan ahırlarındaki kavgayı gürültüyü görmesek, hala buna inanmaya devam edebilirdik. Fakat biz bu sahneleri 80 öncesinde seyrediyorduk. Hem de daha neşeli, kadayıfın altı yandı üstü yandı nakaratlarıyla, öyleyse bu darbeye ne gerek vardı. Gerçi onlara da diyecek fazla sözümüz yok. Varolan güçleriyle, anayasa kurumlarıyla, sandıksal demokrasileriyle, emekçi yığınları yönetemedikleri noktada, rejimlerinin çürüdüğü, işlemez hale geldiği, elle tutulacak yanı kalmadığı noktada, tüm bunlara ek olarak devrimcilerin de iktidarı alabilecek bunun mücadelesini verebilecek parti örgütleri olmadığı bir aşamada, her halde durumu değiştirmeleri için devrimcileri bekleyemezlerdi. Gerekeni yaptılar. Bir kez daha vatanı milleti kurtarma adına, faşist darbeyle düzeni kurtarmaya kalktılar.

Bugün devrimciler, halktaki tepkinin bütünüyle sol adına her hangi bir sol partiye kanalize olmadığı bir ortamda, bunun sonucu solda estiri*len umutsuzluk rüzgarlarına* engel olmaya çalışmalıdırlar. Diğer yandan devrimciler 75-80 gibi Türkiye'de yaşanan sıcak bir sınıflar *mücadelesi* pratiğinin üstünde yükseldiklerinin bilincinde olmak zorundadırlar. *Geç*mişin her ne kadar olumsuz yanları olsa da, bir bütün olarak olumlu yanlarına ve bütününe sahip çıkılmalı, bugünkü *örgütlenmeyi bu bütünün* üzerine oturtmaya çalışmalıdırlar.

Örgütsüzlük, dağınıklık ortamında devrimcilerin acil görevi örgütlenmek olmalıdır. Örgütlenme sorunu bugün devrimcilerin gündeminde birinci olarak yer almaktadır. Halkımızın faşizme karşı mücadelesi, ancak devrimci bir önderliğin yaratılmasıyla, devrimci, savaşçı bir partinin yaratılmasıyla, bunun aracılığıyla emekçi halk yığınlarının emperyalizm ve oligarşiye karşı vereceği uzun dönemli bir iktidar mücadelesiyle olacaktır. Faşizme karşı mücadelede başarıya ulaşmadan, estirilen tüm demokrasi vaadleri birer aldatmacadan ibarettir. Halkın gerçek demokrasisi, halkın demokratik diktatörlüğü kurulmadan olmayacaktır. Onun yolu ise faşizmin alt edilmesinden geçer.

Bugün devrimcilerin temel siyasi görevi, faşizme karşı halkımızın silahlı mücadelesini örgütleyecek, devrimci bir partinin yaratılmasıdır. Bu doğrultudaki bütün çabalar, bu görevin yerine getirilmesine yönelik çabalar olarak değerlendirilmelidir. Hiç bir çaba küçümsenemez.

Devrimciler önümüzdeki günlerin daha da zor günler olacağı bilinciyle, kendilerini, kendiliğinden hareketlerin, gelişmelerin arkasında görmek istemiyorlarsa, bugünden kendiliğinden hareketleri kontrol altına almaya, doğru devrimci anlayışta yönlendirmeye çalışmalıdırlar. Devrimci Hareketin son derece ağır ve zor bir dönemden geçtiği, bu dönemin hala devam ettiği, daha da uzun süre devam edeceğinden hareketle örgütlülüklerini gizlilik temelinde, herkesin herşeyi bilmediği bir anlayışta, geniş yığınlar içinde dar kadro çalışması ilkesiyle, zor günlerin ve çetin devrimci görevlerin altından kalkabilecek örgütlenmeler yaratmaya çalışmalıdırlar. Geçmişteki tüm yanlışlıklar, bugünün doğru devrimci örgütlenmeye yönelmede bize ders olmalıdır.

Devrimciler, 12 Martçılar için, *rüzgâr ektiler, fırtına biçtiler demişlerdi. Yine 12 Eylülcüler i*çin ise, fırtına ekiyorlar, kasırga biçecekler demişlerdi. Bu sözlerin kesin doğruluğunu yanlışlığını *hep birlikte* göreceğiz. İlk ağızda, şimdiden görünen o ki, 86 Türkiye'sindeki esen rüzgârın bütünüyle halka ve devrimcilere yönelik olmadığı, hatta cuntaya karşı, *12 Eylülcülere karşı yön değiştirmeye başladığı noktasında.*

TÜRKİYE VE KÜRDİSTAN HALKLARINA

Türkiye'de dağıtılan bir bildiri

12 Eylül açık faşizminin seçim aldatmacaları eşliğinde kan, zulüm, pahalılık, yoksulluk, işkence, katliam, idam vb. uygulamalarıyla dolu bir 6 yıl geçirdik.

12 Eylül 1980 öncesi dünya kapitalist sisteminin içine girmiş olduğu bunalımın, ülkemize yansıması sonucu, egemen güçlerin (Oligarşinin) içine düştüğü ekonomik-siyasi açmazın aşılması ve gelişen devrimci hareket muhalafetinin bastırılması için işbaşına gelen faşist generaller cuntasının başlattığı açık faşizm uygulamaları, işbirlikçi-tekelci burjuvazinin temsilcisi faşist Özal hükümeti tarafından her geçen gün daha da azgınlaşan bir şekilde sürdürülmektedir.

İşbirlikçi tekelci burjuvazinin adına yönetime el koyan cunta ve onun 1983'te, devlet terörü eşliğinde yaptırdığı şaibeli seçimlerle işbaşına gelen Özal hükümetinin, kendi efendilerinin ve onların içinde bulunduğu sorunların çözümünün kolaylaşması için, faşist terör eşliğinde, ekonomik ve siyasi proğramlarını uygulamaları gerekiyordu! Bu proğramın uygulanması için işbirlikçi-tekelci burjuvazi (güçler) ilk adımı generaller cuntasıyla atmışlardı. İkinci adımı ise; Özal faşizmiyle pekiştirmişlerdir.

Cuntayla başlayıp, Özal hükümetinin faşizmiyle devam eden 12 Eylül sonrası süreçte, başta işçi sınıfı olmak üzere, geniş emekçi halk kitlelerinin en sıradan hak ve özgürlükleri bile elinden zorla alınmış; egemen güçlerin kendi örgütleri dışında, bütün bir toplumun demokratik örgütlenmeleri dağıtılmış; halkın mücadele araçları yok edilerek, işçi sınıfı ve geniş emekçi kesimler bir avuç vurguncu para babasının insafına terk edilmiştir.

İşçi sınıfının en büyük demokratik kitle örgütlerinden biri olan DİSK kapalı tutulmaktadır. Bırakalım DİSK'i, 12 Eylül faşist cuntasına her türlü desteği veren, 82 Anayasası'na işçilerin "Evet" demesi için seferber olan Türk-İş'in basit ama anlaşılır gerekçelerle miting yapmasına dahi izin verilmemektedir. Sarı bir sendika olan Türk-İş'in bile muhalafetine tahammülü olmayan bir baskı ve zor rejimiyle karşı karşıyayız. Yine bir zamanlar egemen güçlere çokca hizmetleri olmuş bir Demirel'lerin, Ecevit'lerin konuşmaları, siyaset yapmaları dahi yasaklanmıştır. Genel olarak gençliğin, özel olarak da öğrenci gençliğin akademik-demokratik haklarını savunacak, haklarını koruyabilecek derneklerini kurmaları bile, bin bir türlü yolla engellenmekte, başlarına bir YÖK musalat edilmekte; sürekli polisin baskısına maruz bırakılmaktadırlar.

Halkını sevmekten, onun çıkarlarını savunmaktan başka hiç bir suçu olmayan devrimciler; vatan haini ilan edilmekte; işkencelere tabi tutulmakta; mahkemelerde en ağır cezalara çarptırılmakta; en barbar, en vahşi ve en iğrenç uygulamalar altınta cezaevlerinde tutulmakta; dağlarda işkencehanelerde, idam sehpalarında katledilmektedirler.

Bugün birtarafta faşizm, bütün bu vahşetleri sergilerken, diğer taraftan yine demokrasi aldatmacalarıyla yeni bir seçim komedisi sergilemektedir. Olağan üstü baskı koşullarında yapılacak olan bu ara seçimlerde, halkın sorunlarına değil, egemen güçlerin sorunlarına çözüm aranmaktadır. Bu seçimler, halkın kendi özgür iradesini serbestçe kullanabildiği, bu doğrultuda kendi geleceğini kendisinin tayin ettiği bir seçim değildir. Bu açıdan, burjuva partileri halka verdikleri sözlerinhiç birini yerine getiremeyeceklerdir. Halkın sorunlarının çözümü, ne burjuva partilerinin vaatleriyle ne de sergilenen seçim komedileriyle çözülemez. Halkın sorunlarının çözümü; emekçi halklarımızın kendi güçlü kollarıyla kuracağı Demokratik Halk Devrimi iktidarında olacaktır.

Kürdistan'da Kürt halkının kendi bağımsız devletini kurması da dahil olmak şartıyla, dilini, kültürünü, sanatını serbestçe yazabilmesini, konuşabilmesini ve bütün bunları geliştirebilmesini yıllardır milli zulüm uygulayarak engelleyen egemen güçler bugün de milli zulüm politikasını daha korkunç boyutlarda; katliamlar uygulayarak sürdürmektedir. Bütün bu milli zulüm politikasının bir sonucudur ki; **"bölücü eşkiyalarla mücadele"** *demogojisi adı altında bütün bir Kürt halkı Türkiye ve dünya kamuoyu gözleri önünde soykırıma tabi tutulmaktadır. Bugün Kürdistan'da, operasyon adı altında akıl almaz vahşetler sergilenmektedir. Son Irak Kürdistanı'na yapılan saldırı örneğinde de görüldüğü gibi, köyler, göçebe yaylaları gibi yerleşim birimleri bombalanmakta, çoluk, çocuk, kadın, kız, erkek, ihtiyar demeden katledilmektedirler. Savaş uçaklarının inip kalkabilecekleri genişlik ve uzunlukta yollar yapılmakta, köylerde çok sayıda helikopterin aynı anda inip kalkabileceği pistler köylülere zorla yaptırılarak savaş hazırlıkları yapılmaktadır.* **"Teröristlere yardımcı oluyorsunuz"** *gerekçesiyle halk sürgün edilmektedir. Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, Kürt değil, Türk olduklarına dair belgeler, aydınlara zorla, bizzat valiler tarafından imzalatılmaktadır. Yaptıkları aramalarda Hitler-Mussolini faşizmlerinde bile rastlanmayan uygulamalar yapılarak, daha dün Tunceli'de, Necla Yücel örneğinde olduğu gibi, iz sürmeler kadınlarımızın döl yataklarına kadar gidebilmektedir.*

Son Irak Kürdistanı'na yapılan saldırının nedeni, ne sözüm ona kendisine sosyalistim diyen, burjuva yardakçısı, sosyal şövenlerin, ne de Özal faşizminin açıkladığı gibi "sıcak takip" teranesidir. Bu saldırının nedeni; Irak Kürtleri'nin kısa bir süre evvel kendi ulusal bağımsızlıklarını ilân edeceklerini açıklamalarının, ABD emperyalizminin ve onun Orta Doğu'daki sadık uşağı Türkiye'yi tedirgin etmesidir. Çünkü Irak Kürtlerinin bağımsızlık ilan etmeleri Türkiye Kürdistanı'ndaki Kürtleri etkileyeceğinden, Türkiye tepkisini saldırarak göstermiştir. Diğer bir neden de İran-Irak savaşının almış olduğu boyutun, Orta Doğu'daki tüm dengeleri alt-üst edebilecek bir duruma gelmesidir.

İşte, Kürtlere uygulanan vahşet karşısındaki tavır; kendilerine "Atatürkçü sosyalistim" diyen sözüm ona sosyalistlerden, TİKP'li döneklere kadar her renkten ve her boydan teslimiyetçi sosyal şövenlerle, Özal faşizmini aynı safta birleştirmiştir.

Emekçi Halklarımız!

1982 Anayasası'yla temelleri atılan; sayısız kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük ve yönetmeliklerle, cuntayla başlatılan açık faşizmin yukardan aşağıya doğru kurumlaştırılması süreci tamamlanmak istenmektedir. Polis Yasası olarak bilinen ve polise sınırsız tasarruf hakkı tanıyan, "Polis Yetkilerini ve Selahiyetlerini Düzenleme Kanunu", "Sendikalar Kanunu", "Toplu Sözleşmeler, Grev ve Lokavt Kanunu", "Seçimler ve Siyasi Partiler Kanunu", "Yüksek Öğrenim Kanunu" ve daha bir çok kanun, demokratik hak ve özgürlükleri yok eden, faşist yasalar konumundadır.

İşte 6 yıldır "Demokrasiye Yeniden İnşa Etmek (!)" diye tanımladıkları; açık faşizmden başka bir şey değildir. Onların demokrasi dediği şey faşizmdir! Onların demokrasi dediği şey; Kürtlerin katledilmesidir, işkencede insanların öldürülmesidir. Onların demokrasi dediği şey; düşüncelerinden dolayı insanların cezalandırılmasıdır, idam edilmesidir. Kısaca onların demokrasi dediği şey; kendileri için demokrasi, emekçi halklarımız için zam, zulüm, zindan, yoksulluk, katliam, kan ve ellerindeki tümolanaklarının gasp edilmesidir!

İşçiler, emekçiler, yurtseverler, demokratlar, devrimciler; insanlıktan yana herkes! Açık faşist diktatörlüğün bütün bu uygulamalarına karşı direnelim. Kürdistan'da, Kürt halkının katledilmesine karşı sessiz kalmayalım. Sorunlarımızın çözümü için, özgürlüklerimiz için, insanca bir yaşam için örgütlenelim. Bugün yeni koşullar ve biçimler altında yükselteceğimiz devrimci mücadeleye katılalım. Yeniden geliştireceğimiz Demokratik Halk Devrimi ve sosyalizm yolundaki mücadelemizin başarıya ulaşacağı inancıyla haykıralım!...

YAŞASIN TÜRK VE KÜRT HALKLARININ ORTAK ÖRGÜTLÜ MÜCADELESİ!

FAŞİZME KARŞI OMUZ OMUZA!

FAŞİZME ÖLÜM - TEK YOL DEVRİM!

ZAFER EMEKÇİ HALKLARIMIZIN OLACAKTIR!...

Devrimci Yol Taraftarı
Bir Grup Devrimci

Baştarafı Kapak'ta

güçlerin etkili olmasının yollarını şimdiden tıkamayı hedeflemektedir. Bunun dolaylı bir sonucu ise SSCB'nin Ortadoğu'daki nüfuz alanının bugünkü şekliyle sınırlanması olacaktır.

Kısa sürede sonuçlanmayacak olsa bile İran-Irak savaşının bugünkü seyri Irak'ın aleyhine bir gelişim göstermektedir. Ç ok çeşitli güçlerin rol oynadığı ve hassas dengelerin varolduğu bu bölgede Saddam Rejimi'nin devrilmesiyle birlikte bazı dengelerin değişeceği muhakkaktır. Hem ABD ve Batı ülkeleri, hem de SSCB bu bölgedeki muhtemel gelişmeleri kontrolleri altına alarak kendi lehlerine olacak şekilde düzenlemeye çalışmaktadırlar. Bu kutupl aşmada ABD'nin daha avantajlı olduğu görülmektedir.

* * *

Ortadoğu'daki gelişmeleri yönlendirme ve yakın gelecekteki oluşumları kontrol etme noktasında ABD'yi avantajlı kılan faktörlerden önemli birisi de Türkiye'deki yönetimin ve rejimin niteliğidir. Ortadoğu'ya yönelik ABD politikalarında Türkiye'nin, Genelkurmay'ın ve MİT'in doğrudan bir rol oynadığı ve oynayacağı kesindir. Son zamanlarda gazetelerde sabotaj ve casus hikayelerinden oluşan dehşet verici haberlerin yayınlanması bu role kamuoyunu şimdiden hazırlamak amacına yöneliktir. (Bu tür sansasyonel haberlerin iç politikadaki gelişmeleri de belli bir şekilde yönlendirdiği vurgulanmalıdır).

Hem dış politikanın oluşturulmasında, hem de iç politikanın yönlendirilmesinde hükümetin ikinci planda, Genelkurmay'ın ve MİT'in birinci planda rol oynadığını gösteren bir dizi gelişme olmaktadır Türkiye'de. Ordu, MİT ve diğer güvenlik örgütleri sanki CIA düğmeye başmışcasına organize bir hareket tarzı izlemektedirler.

Bu politikanın bir parçası olarak "Kerkük bölgesinin Türklere ait olduğu" şeklindeki saçma iddiayı kanıtlamaya çalışan görüşler yayın organlarınca ön plana çıkartılmaktadır. Hem petrol boru hattını korumak, hem de İpek Yolu'nu açık tutmak için Türkiye'nin Irak içlerinde askeri kuvvet bulundurduğu tahmin edilmektedir.Bunun yanısıra son zamanlarda bu bölgeye askeri yığınak yapılmaktadır. Bütün bunlar Ortadoğu'ya yönelik bir askeri harekatı kolaylaştıran unsurlar olmaktadır.

Sağcısı-solcusu, hükümeti ve muhalefti ile tüm siyasal odaklar adeta bir milli uzlaşma içindedirler. Devrimci güçlerin dağınıklığı, Türkiye Kürdistanı'nda toplumsal ve ulusal muhalefetin ezilip etkisizleştirilmesi, şöven duyguların ülkemizde hâlâ etkili olması, egemen sınıfların Ortadoğu'ya yönelik politikalarının hayata geçirilmesini kolaylaştırmaktadır.

Böyle olmakla birlikte, Türkiye'deki rejimin Ortadoğu'ya yönelik emperyalist siyasetlerin doğrudan bir uygulayıcısı olmasının ülke içinde bazı istenmeyen gelişmelere yol açabileceğine de işaret edilmelidir. Siyasi iktidarın kendisini her bakımdan ve tam anlamıyla güvencede hissetmediği anlaşılmaktadır. Bugünkü sessizliğin Kerkük'ü işgal halinde, ya da İran ve Suriye'ye yönelik herhangi bir müdahalede bozulmayacağının hiç bir garantisi yoktur.

* * *

Ortadoğu'daki mevcut dengenin korunması ya da değişmesi mücadelesinde; (ABD ve SSCB'nin yanısıra bütün bölge ülkelerinin ve güçlerinin devresinde olduğu bu mücadelede) etkili olması muhtemel güçlerden birisi de Kürt halkıdır. Ortadoğu'daki dengelerin bölge ve dünya halklarının lehine olacak şekilde değişmesini sağlayacak potansiyellerden birisi budur. Ancak bu postensiyelin bu anlamda bir tarihsel işlevi yerine getirebilmesi, Kürt Ulusal mücadelesinin tamamen bağımsızlıkçı bir çizgide ve kitleleri özgürleştirici bir karakterde gelişmesine, büyük yada küçük devletlerin yedeğine düşmemesine ve bunların yanısıra bölgenin ve dünyanın ilerici ve devrimci güçleriyle, ezilen halklarla işçi sınıfıyla birleşip kaynaşmasına bağlıdır. İlerici-devrimci güçlerin bugün çeşitli sebeplerle kürt halkının mücadelesini yeterince örgütleyememiş olması, Kürt Ulusal hareketlerinin bazı devletlerin etki alanı içerisine girmesine meşruluk kazandıramaz.

Bazı Kürt hareketleri arasında yakın geleceğe yönelik itifakların yeniden oluşturulmaya çalışıldığı bugünkü konjoktürde Kürt Ulusal hareketlerinin Ortadoğu'nun kaderini etkileme şansını nasıl ve ne yönde kullanacakları belirsizdir. Herhangi bir devletin milliyetçi-bencil çıkarlarını ifade eden politikalarla çakışan çizgilerin mi izleneceği, yoksa kürt halkının bağımsız ve özgür gelişimini sağlayıp güvenceye alacak çizginin mi benimseneceği henüz yeterince açık değildir. Ancak görülen odur ki, Kürt Ulusu'nun yüzlerce yıllık ezilmişlik durumunu tersine çevirecek, bu halkın kaderinin kendisi tarafından belirlenmesini sağlayacak politakalar, her türlü gücün cirit attığı ve yine her türlü oyunun döndüğü (ABD ile İran arasındaki flört hatırlansın) bu bölgede etkisiz kalacak gibidir.

Ancak yine de olayların ve Ortadoğu gibi sıcak bir bölgenin başka şeylere gebe olabileceği unutulmamalıdır.

ÖRENCİ GENÇLİĞİN HAKLI İSTEMLERİYLE BERLİN'DE DAYANIŞMAK İÇİN AÇLIK GREVİ YAPILDI

26.11.86 Tarihinde Berlin Devrimci İşçi taraftarlarınca bazı Türkiye'li demokratların da katılımıyla Türkiye'deki üniversite öğrencilerinin haklı taleplerini yurtdışından desteklemek amacıyla bir açlık grevi düzenlendi.

Üniversite özerkliğinin ortadan kaldırıldığı ve faşist YÖK kurumunun talimatlarına tabii kılındığı Türkiye'deki üniversiteli öğrenci gençliğine meşru taleplerinde yalnız bırakılmadıklarını ve kalmayacakları mesajını içeren Berlin' deki açlık grevi sembolik bir eylem olarak gerçekleştirildi.

26.11.1986 Tarihinde 3 günlük bir süreden sonra bitirilen açlık grevi eyleminin telepleri şunlardı:

1. Öğrenci Gençlik ve eğitim üzerindeki her türlü gerici, şöven baskı ve uygulamalar sona ersin!
2. Eğitim sistemi köklü bir değişime uğratılsın!
3. Faşizmin kurumlaştırılmasının bir parçası olan YÖK kaldırılsın!
4. Türkiye'deki üniversite gençliğinin bu uygulamalara karşı eylemliliğini destekleyelim, bunlarla dayanışalım!
5. Özerk üniversite ve öğrenci gençliğe bağımsız, denetimsiz örgütlenme hakkı...

Ç eşitli günlük gazetelerde yayınlanan bu sembolik eylem geniş bir yankı uyandırdı, çeşitli devrimci-demokratik kişi ve kuruluşların desteğini aldı. Eylemi destekleyenler arasında Prof. Server Tanilli, SPD, Alternatife Liste vb. kişi ve kuruluşların yanısıra, tüm Türkiye'li örgütler de bulunmaktaydı. ●

ELEŞTİREL BİR DÜZELTME

Devrimci İşçi'nin bir önceki sayısında (29. Sayı) yeralan "Demokrasi Mücadelesi" başlıklı yazıda, fikir planında hatalı ve Devrimci Hareket'in aynı konulardaki görüşleriyle çelişen bazı tanımlamalar yer almaktadır.

Yazıda yer alan ve hatalı bulduğumuz bu görüşler, henüz taslak halindeyken eleştirilmiş ve yazının bu hatalı tanımlamalardan arındırıldıktan sonra dergiye girebileceği vurgulanmış olmasına rağmen, bu düzeltmeler yapılmadan, ilk yazıldığı şekliyle yayına girmiştir.

Dolayısı ile, dergi sayfalarına yansıyan bu hatalı tanımlamaların, yine Devrimci İşçi'nin kendisi tarafından eleştirilerek düzeltilmesi zorunlu hale gelmiştir.

Önce, söz konusu yazıda yeralan hatalı tanımlamalardan birkaç örnek aktaralım;

"... Ülkemizde burjuva demokrasisi devrim sorunuyla bire bir ilgilidir, bu devrimin ayırdedici özelliği "Demokratik Halk Devrimi" olmasıdır."

"... Ülkemizin bu yapısının kavranamaması sonucudur ki, önceden beri, devrimsiz burjuva demokrasisine geçilebileceğini öne süren "sol mihraklar" olmuştur."

"... Burjuva demorasisi için, ille de devrimin .gerekli olmadığını savunanına dek çeşitlilik arzediyordu."

"... Ülke, emperyalizmden bağımsızlaştırılmadıkça, hakim sınıflar diktatörlüğü yıkılmadıkça, burjuva demokrasisinin de, buna uygun sivil toplumun da oluşmasını beklemek "hayalperestlik"in ta kendisidir. Toplumda köklü değişiklik olmadan, iktidarın, ezenlerden, ezilenlere, yönetenlerden, yönetilenlere geçmesi sağlanmadan, sivil toplum da, burjuva demokrasisi de yerleşmez."

"... Türkiye'de burjuva demokrasisi için devrim değil de, sivil toplum önermek, mantık saçmalığı dışında, Türkiye Halkları'nı, Sömürge Tipi Faşizm koşulları altında yaşamaya razı etmeye çalışmaktan öteye bir anlam taşımaz."

"... Burjuva demokrasisinin oluşumu, her türlü subjektif düşünce ve niyetin ötesinde köklü objektif değişimlere

Yukarıda aldığımız cümlelerde ısrarla vurgulanan ana fikir şudur;

Burjuva demokrasisinin ve O'na uygun sivil toplumun oluşması ve gelişmesinin tek yolu devrimdir. Devrim ile burjuva demokrasisi arasında doğrudan bir ilişki vardır. Devrimsiz burjuva demokrasisi kurulamaz ve onun sivil toplumu da kurulamaz ve gelişemez...

Bu tespitlerden şu sonucu çıkarmak mümkündür;

Burjuvazinin kuramadığı burjuva demokrasisini kurmak, onun geliştiremediği sivil toplumu geliştirmek görevi, işçi sınıfına, emekçilere ve devrimcilere düşmektedir.

Böyle bir görüşün benimsenmesi halinde, devrimin hedefini, burjuva demokrasisini ve onun sivil toplumunu geliştirmekle sınırlamak söz konusu olacaktır.

" Devrimsiz burjuva demokrasisine geçilemez" demek ne demektir? Ya da bu konuyu bugün için tartışmanın gereği ve anlamı nedir?

Burjuva demokrasisinin ve onun sivil toplumunun gelişmesinin ön koşulu burjuva devrimidir dense ve bu tespit, tarihteki kimi burjuva devrimler örneklenerek yapılmış olsa, belki, tarihteki gelişmeleri tartışmak anlamında bir değeri olabilirdi. Ancak, tarihe mal olmuş ve bugün geçerliliği kalmamış olan burjuva devrimler olgusunu, günümüzün proleter nitelikli devrimlerine kadar uzatarak tartışmak anlamsızdır.

Feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde, bazı Batı Avrupa ülkelerinde burjuva demokratik devrimlerin yaşandığı, burjuvazinin önderliğinde Demokratik Devrim sürecinin tamamlandığı bilinmektedir. Yine diğer bazı ülkelerde bu sürecin yukardan aşağıya evrimci bir gelişme özelliği gösterdiği ve ayrıca kapitalizme geçiş süreçlerinin, ülkelerin, tarihsel, toplumsal koşullarına göre farklı biçimlerde geliştiği bilinmektedir.

Yine bilinmektedir ki, Emperyalizm çağına girilmesiyle birlikte, burjuvazi, devrimci barutunu tüketerek, demokratik gelişmenin önünde duran asıl engel haline gelmiştir.

Burjuvazinin, emperyalizm çağında gericileşerek, eski devrimci kimliğini yitirmiş olması nedeniyle, artık, demokratik gelişmeye öncülük edememesi ve onu gideceği yere kadar götürememesinden yola çıkarak, bizim gibi ülkelerde, burjuvazinin kuramadığı burjuva demokrasisini ve onun sivil toplumunu, işçi sınıfına ve ezilen halklara kurdurmak gerektiği savunulabilinir mi? Elbette savunulamaz.

Burada, farklı şeyleri birbirine karıştırmamak gerekiyor.

Ülkemizde olduğu gibi, Burjuva Demokratik Devrim sürecinin burjuvazinin öncülüğünde tamamlanamaması *başka şeydir, burjuvazinin kuramadığı, kurmak da istemediği burjuva* demokrasisini, başta işçi sınıfı olmak üzere *emekçi halklara kurdurmak* başka şeydir.

Burjuva Demokratik Devrim sürecini tamamlama görevi, Burjuva De*mokrasisini kurma görevi ile bire bir* eşitlenemez. Bu iki olgu, birbirleriyle eşitlenemeyecek türden farklı olgulardır. Biri, toplumun içinden geçmekte olduğu tarihsel süreci ifade eden bir kavram olurken, diğeri, bu toplumsal süreçte yer alacak sınıfsal, siyasal yapılara ilişkin bir kavramdır. Burjuva Demokratik Devrim sürecinin mutlaka Burjuva Demokratik siyasal yapılarla tamamlanması gerekmez. Bu süreç, bizim gibi ülkelerde ancak, Devrimci İktidar'da ifadesini bulan bir siyasal yapıyla tamamlanabilir.

Kısacası, sürecin kendisi ile siyasal yapılar birbiriyle karıştırılmaması gereken olgulardır.

"Ülkemiz 1900'lardan bu yana Demokratik Devrim süreci içindedir. Bu süreç, burjuvazinin önderliğinde, evrimci (reformcu) bir rota izleyerek gelişmektedir. Emperyalist çağda, burjuvazinin önderliğinde Demokratik Devrim'in gerçekleşmesi olanaksızdır. Bu sebeple, bugün Demokratik Devrim görevleri tamamlanmış değildir." (Devrimci Yol Bıldirge)

" Bugün ülkemizde Demokratik Devrim sürecinin tamamlanması, bütün yarı bağımlı, yarı sömürge ülkelerde olduğu gibi bir devrimle gerçekleşebilir." (a.g.y.)

Açıktır ki, Burjuva Demokratik Devrim sürecini tamamlayacak olan bu devrim, Burjuvazi öncülüğünde gerçekleşecek ve burjuva demokrasisini kuracak bir devrim değildir. Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm emekçi halkların, burjuva diktatörlüğüne son verecek devrimidir.

"Demokrasi Mücadelesi" yazısında fikir karışıklığına yol açan, Burjuva Demokratik Devrim sürecinin, Demokratik Halk Devrimi ile tamamlanması espirisinin yeterince kavranamamış olmasıdır. Bu kavrayış eksikliği sonucu, Demokratik Halk Devrimi süreci yanlış tanımlanmaktadır. Öyle ki, Demokratik Halk Devrimi, Burjuva Demokrasisini ve onun sivil toplumunu kurma olarak algılanmaktadır. Oysa ki, Demokratik Halk Devrimi programı, burjuva demokrasisini ve onun sivil toplumunu hedefleyen bir program değildir. Burjuva egemenliğinin olası her biçimini reddeden ve bu egemenliğin her biçimine son vermek amacında olan bir programdır.

Demokratik Halk Devrimi, burjuva demokrasisi ve onun sivil toplumunun gelişme yolunu açarmı? bu soruya olumlu yanıt vermek mümkün değildir.

Eğer bu devrim, bir bujuva toplumunda sömürülen, ezilen ve yönetilenlerin yapacağı bir devrim olacak ise, burjuva demokrasisinin ve onun sivil toplumunun gelişmesinin tek yolu bu devrim olamaz. Böylesi bir devrim, aksine, bu türden bir toplumsal gelişmenin inkârı olmak durumundadır. Bu anlamda, Türkiye'de hakim sınıflar diktatörlüğünün yıkılmasıyla, iktidarın, ezenlerden ezilenlere, yönetenlerden yönetilenlere geçmesiyle gelişecek olan ne burjuva demokrasisidir, ne de onun sivil toplumu olacaktır. Hakim sınıflar diktatörlüğünün yıkılmasıyla,iktidarın yönetilenlere geçmesiyle ancak, toplumun sosyalizm doğrultusunda gelişmesinin koşulları yaratılmış olur. *Bu süreçte gelişecek olan, önü açılmış olan sosyalist toplum hedefidir.*

Devrimle hem burjuva diktatörlüğünü yıkmak hem de, burjuva *diktatörlüğünün bir biçimi* olan burjuva demokrasisini kurmak, ancak açıklanması güç bir mantık *çelişkisi* olabilir. Burjuva diktatörlüğünü bir başka biçimde kurmak için, onu yıkmak neden gereksin ki? Ayrıca, Demokra*tik Halk Devrimi, burjuvazinin faşist* diktatörlüğüne karşı, burjuva demokratik diktatörlüğü kurmak demek değildir. Eğer böyle olsaydı, belki o zaman, bu tür bir devrimle burjuva demokrasisi ve onun sivil toplumunun yolunun açılabileceğinden sözetmek mümkün olurdu.

Bu gün ülkemizde, burjuvazinin, toplumun demokratikleşmesi önünde başlıca engel olması ve bu sınıfın burjuva demokratik devrim sürecini tamamlayamaması tespitinden hareketle, burjuvazinin yapması gereken ama bugün bu özelliğini yitirmiş olmasından ötürü yapamadığı işleri, devrimle gerçekleştirelim, burjuva demokrasisini de sivil toplumu da devrimle kuralım sonucuna ulaşılmamalıdır. Böyle hatalı bir sebep-sonuç ilişkisi kurulmamalıdır.

Ülkemizde emekçi halklar, burjuva diktatörlüğünün bir biçimi olan burjuva demokrasisini elde etmek amacıyla değil, burjuva egemenliğinin her biçimini ortadan kaldırmak, sınıflı toplumca yüklenmiş bütün fonksiyonları parçalamak üzere devrim istemektedir. Devrimin amacı ve hedefi, burjuva diktatörlüğünün faşist biçimine karşı, demokratik biçimini kurmak değildir. İşçi sınıfının ve emekçi halkların siyasi egemenliği aracılığıyla ekonomik, politik, kültürel ve ideolojik süreçlerde ve toplumsal hayatın her alanında yeni bir egemenlik kurmaktır.

Ülkemizde,devletin faşist bir karekterde kurumlaştırılması,onun burjuva egemenliği altında reformcu bir yoldan demokratikleşme özelliğine sahip olamaması,bu devletin ancak devrimle burjuva demokratik bir devlete dönüşebileceği sonucunu doğurmaz. Zira devrimi yapacak güçlerin sınıfsal konumu ve demokrasi hedefi, burjuva demokrasisini aşan,ondan "bin kere daha demokratik" bir demokrasiye olanak tanımaktadır. Bu demokrasi, öz itibariyle sosyalist içerikte bir demokrasi olmak durumundadır. Sosyalist Demokrasi'nin özgül bir biçimi olan, Devrimci Halk Demokrasisi'nin işlerlik kazanacağı bir süreçte, burjuva demokrasisinin ve onun sivil toplumunun gelişmesini beklemek hayalciliktir.

Demokratik Halk Devrimi sürecine denk düşen Devrimci Halk Demokrasisi, sınıfsal içeriği, işleyişi ve organik yapısı bakımından burjuva demokrasisinden nitelikçe farklı bir demokrasi olacaktır. Bu demokraside işçi sınıfı ve emekçi kitleler, burjuva temsil kurumları aracılığıyla değil, doğrudan kendi örgütlülükleriyle toplum yönetimine egemen olacaktır. Böyle bir demokrasiye ulaşmanın yolu, önce burjuva demokrasisini ve sivil toplumunu kurmaktan geçmez. Bu demokrasi bilincini bugünkü toplumsal eylemlilikte gerçekleştirmek suretiyle ona somutluk kazandırmaktan geçer.

O halde, bu içerikteki bir sosyalist demokrasiye ulaşmanın yolu, ister faşist, ister demokratik olsun, burjuva siyasal egemenliğinin her biçimine son vermek, sivil toplum alanındaki burjuva toplumuna özgü ilişki ve kurumları tasfiye etmekten geçer. Yükselen her egemen sınıf, kendi sivil toplumunu kurarken, bir önceki egemen sınıfa ait sivil toplumu da ortadan *kaldırır*, ya da yeni *toplumsal* sisteme entegre eder.

Bugün Türkiye'de yükselen burjuvazi, *bu yükselişe paralel olarak kendi sivil toplumunu da oluşturmakta*dır. Nasıl ki, Kemalist Hareket Osmanlı'ya ait *sivil toplum kurumlarını* (zaviyeler, tekkeler v.s.) yıkarak kendi sivil kurumlarını oluşturmaya yöneldiyse, Demokratik Halk Devri*mi'yle de sadece burjuva devleti de*ğil, burjuva sivil toplumu kuşatarak, ortadan kaldırmak süretiyle yeni bir toplumsal kurumlaşmaya yönelinecektir. Kısacası, devrim, burjuvazinin hem politik toplumunu, hem de sivil toplumunu tasfiye edecektir. Bu nitelikteki bir devrimin, aynı zamanda, burjuva demokrasisinin ve onun sivil toplumunun gelişmesinin de yolunu açabileceği ileri sürülemez.

Burjuva demokrasisini yerleştirme hedefine yönelen bir harekete devrim denemeyeceği gibi bu yoldan sosyalizme ve sosyalist demokrasiye yol açılacağı da söylenemez. Birbirinin inkârı olmak durumundaki nitelikçe farklı iki demokrasi, nitelikçe farklı iki toplumsal zeminde varolmak ve gelişmek durumundadır.Farklı toplumsal ve sınıfsal sistemlere ait siyasal egemenlik biçimlerinin bir süreçte ve aynı yönde birlikte gelişebileceğini varsaymak olanaksızdır.

Bu anlamda, Demokratik Halk Devrimi'yle hem burjuva demokrasisinin hem de sosyalist demokrasinin gelişme yolu birlikte açılmaz. Birine açılan yol ötekine kapalı demektir. Kapalı yolu açmak, sınıf mücadelesinde yerine getirilmesi gereken bir görevdir ve sosyalizmi hedefleyen bir devrim, aynı zamanda burjuva içerikli süreçlere hayatın her alanında müdahale etmek demektir.

Soruna nereden bakılırsa bakılsın, burjuva demokrasisi ile Demokratik Halk Devrimi arasında bire bir ilgi kuran ve burjuva demokrasisinin ancak devrimle elde edilebileceğini savunan görüşleri benimsemek mümkün değildir,

Devrim sorunu, burjuva demokrasisinin reformla mı, devrimle mi elde edileceği sorunu değildir. Sorun hangi demokrasi için mücadele edileceği sorunudur. Ve uğruna mücadele edilecek demokrasinin *nasıl bir yoldan* ve hangi güçlerle birleşilerek elde edileceğidir. Devrimcilerin hedeflediği demokrasi, sosyalist demokrasidir, onun özgül bir biçimi olan Halk Demokrasisi'dir. Devrimin ilk hedefi bu demokrasidir.

"Demokrasi Mücadelesi" yazısında eleştiri konusu olan bu hatalı tanımlamalar yazının amacına da aykırıdır. Burjuva demokrasisini elde etmek amacındaki sivil toplumcu tezleri eleştirmek amacıyla kaleme alınan yazı dönüp dolaşıp kendi tezini anlamsız hale getirecek bir noktaya gelmektedir. Burjuva demokrasisi sivil toplumu geliştirmekle mi, yoksa devrimle mi elde edilebilir ikilemi etrafında konuyu tartışarak sivil toplumcu tezlere karşı "burjuva demokrasisi ancak devrimle elde edilebilir." demek, amaçta ve hedefte bir ayrılığa değil, yol ve yöntemdeki bir ayrılığa tekabül eder. Bu ikileme hapsedilmiş bir tartışma ekseninde sosyalist demokrasi sorununu ele almak ve Devrimci Hareket tarafından tanımlanıp kavramlaştırılmış olan devrimin amaç ve hedeflerini kavramak mümkün değildir.Kaldı ki, herkes tarafından bilindiği gibi, Devrimci Hareket'in tezleriyle sivil toplumcu tezler arasındaki farklar, amaca ulaşmanın yol ve yöntemlerinde değil, amaçta ve hedefte ortaya çıkmaktadır.Uğruna mücadele edilecek siyasal-toplumsal sistemin kendisinde esaslı farkların bulunduğu yeterince açıktır. "Demokrasi Mücadelesi" yazısı, sivil toplumcu tezlere karşı tartışmayı, asıl yapılması gereken yerden değil, başka bir yerden yapmakta,böylece amacıyla uygun düşmeyen sonuçlara ulaşmaktadır. Bu tür bir tartışmayla *sivil toplumcu tezlerin geçersizliğini* kanıtlamak oldukça güçtür.

Diğer bir konu da şudur:

Bir takım demokratik hak ve özgürlükleri elde etmek ile demokrasinin kendisini elde etmek birbiriyle yakından ilgili olmakla birlikte ikisi arasında tam bir ayniyet yoktur. Bunun anlamı şudur: Demokrasi mücadelesi iki yönlü bir mücadeledir. Birinci ve esas yönü, demokrasi sorununun bir devrim sorunu olduğudur. (Burjuva demokrasisini devrimle kurmak değil, faşist yönetim yerine devrimci-demokratik bir yönetimi kurup gerçekleştirme sorunudur.) Demokrasi Mücadelesi'nin diğer yönü, mevcut sistem içinde demokratik hak ve özgürlükleri elde etmek için mücadeledir. Bu mücadele, burjuva toplumunda demokratik mevzileri elde etmek ve bu mevzileri geliştirerek güçlendirmek uğruna mücadeleyi içerir. Bu ikinci yön, birinciye tabidir, ona göre şekillenir.

Dolayısıyla, demokrasi sorunu devrim sorunudur diyerek, demokratik hak ve özgürlüklerin elde edilmesini küçümseyen görüşler kadar kısmi demokratik haklar uğruna Devrimci Demokrasi hedefinden vazgeçilmesini öneren görüşler de aynı oranda yanlıştır. Daha önemli bir yanlışlık ise, demokratik hakların elde edilmesi mücadelesini burjuva demokrasisini elde etme amacına tabi kılan görüşlerdir. Burjuva demokrasisinin devrimle mi, yoksa reformlarla mı elde edileceği konusunda farklılaşmaların ortaya çıkması, sözünü ettiğimiz temeldeki yanlışlığı hiç bir şekilde ortadan kaldırmamaktadır.

Tartışılması ve kavranması gereken, burjuva demokrasisinin hangi yolla elde edileceği değil, -bunu başkaları düşünsün- burjuvazinin her türlü egemenlik ve yönetim şeklinin nasıl ve hangi yolla yıkılacağıdır.

Devamı Sayfa 23'de

Baştarafı Sayfa 12'de

İKTİDAR VE DÖNÜŞÜM

lardı, bu dönüşümcü projelerle kapitalizmin sınır çizgilerinin bir santim bile aşılamadığını görürler.

Kapitalist düzenin temellerinin içten bir evrimle dönüştürülmesinin mümkün olmadığına, burjuva siyasallığının oluşturduğu barikatlar aşılmadıkça sosyalizme geçiş yolunun açılamayacağına yaşanan deneyler yeterince tanıklık etmektedir.

Yine yaşanan deneylerin tanıklık ettiği diğer bir gerçek ise, siyasal iktidara sahip olmanın, sosyalizme geçişte tek başına yeterli olmadığı, bu olguya doğru bir politikanın yön vermemesi halinde amaca ulaşılamayacağı gerçeğidir. Varolan "sosyalizm"-lerin ortaya koyduğu olumsuz miras, siyasal iktidara sahip olmanın sosyalist topluma geçişi sağlamaya yetmediği, hatta bu iktidarların sosyalizme geçişin önünde engel oluşturabildiğini de göstermektedir.

O halde, siyasi iktidar sorununa doğru bir perspektifle yaklaşmak gerekmektedir.

SİYASAL İKTİDAR SOSYALİZME GEÇIŞİN KİLİDİDİR AMA HER ŞEYİ ÇÖZEN BİR SİHİR DE DEĞİLDİR

Marksist perspektifte siyasal iktidar sorununun temel öneme sahip bir sorun olduğunu ve sosyalizme geçişte bunun belirleyici önemini olduğunu gördük. Siyasi iktidar olgusunun öneminin vurgulandığı bir noktada, bu bakışın sadece neyi içerdiğini değil, neyi içermediğini de kısaca vurgulamakta yarar vardır.

Dönüşümcü liberallerin, "Marksizm odağına dönüşümü koyar" perspektifini, siyasi iktidarın bu dönüşümün gerçekleşmesindeki önemini yadsıması nedeniyle hatalı bulurken öte yandan Marksizmin siyasal iktidar karşısındaki tutumunu da doğru kavramak gerekiyor. Marksizm'de dönüşüm ve iktidar ilişkisi, aslında amaç ile amaca ulaşmayı sağlayan temel araç ilişkisidir. Dönüşümcü liberallerimizin perspektifinde bu ilişki ortadan kalkmaktadır. Amaca vurgu yapılmakta, ancak, amaca ulaşmayı sağlayıcı araç reddedilmektedir.

Marksizmde amaç iktidar olmak ve iktidarı güçlendirerek elde tutmak değildir. Amaç, sınıfların ve sömürünün yokedildiği sosyalist toplumu kurmaktır, başka bir deyişle kapitalist topluma özgü ilişkileri tasfiye ederek yeni bir toplumsal sistemi yaratmaktır. Bu anlamda, Marksizm'de iktidar, bir toplumsal sistemden ötekine geçişe eşlik etmesi gereken zorunlu bir araçtır. Bu aracı elde etmeksizin, toplumsal dönüşümün bir başka yoldan gerçekleşmesi mümkün değildir. İşçi sınıfı bu aracı elde ederek egemen sınıf haline gelecek, toplumda sömürü ilişkilerinin, sınıfsal eşitsizliklerin ortadan kaldırıldığı bir süreçte sınıf olarak kendisiyle birlikte, iktidar aygıtını da ortadan kaldıracaktır.

Başka bir deyişle, işçi sınıfı önce aracı elde etmek için mücadele edecek, sonra elde ettiği araçtan yararlanarak nihai amacını gerçekleştirmeye yönelecektir. Nihai amacı bugünden elde edilecek bir amaç haline getirerek, temel önemi olan aracı, (siyasi iktidarı) ortadan kaldırmanın anarşizme özgü bir davranış olduğu bilinmektedir. Bu noktada, siyasi iktidar mücadelesi ile toplumsal devrimin tamamlanması arasındaki ilişki doğru kavranmalıdır.

Her süreç merkezi bir soruna sahiptir. Süreçten başarıyla çıkış ancak merkezi sorunun çözümüne bağlıdır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinde merkezi sorun siyasi iktidar sorunudur.

Toplumda köklü dönüşümlerin gerçekleştirilmesinde, siyasi iktidarın kilit bir olgu haline gelmesi doğru kavranmazsa iki noktada hataya düşmek tehlikesi vardır. Birinci hataya dönüşümcü mantıkla düşülür.

İkinci hataya ise; toplumda her sorunun mutlaka iktidar aracılığıyla çözümlenebileceğine, dolayısıyla her sorunun çözümünün iktidarın elde edilişinden sonraya ertelenmesine yol açan bakışın benimsenmesiyle düşülür.

Devrimci iktidar sorununun kilit bir sorun olması, sınıf mücadelesinin diğer bütün alanlardaki görevlerin tek bir alana, siyasal alana sıkıştırılması anlamına gelmiyor, siyasi mücadele dışındaki diğer mücadele biçimlerinin önemsiz olduğu anlamına gelmiyor, yine siyasi iktidar sorununun kilit bir sorun olması, burjuvaziye sadece siyasal alanda alternatif yaratılacağı, hayatın diğer alanlarında devrimci alternatiflerin oluşturulması için mücadele edilmiyeceği anlamına gelmiyor.

Yine, toplumun köklü dönüşümünün burjuva siyasal egemenliğinde gerçekleşmesinin mümkün olmaması, burjuva düzeni içinde sosyalist topluma özgü devrimci anlayışların. ilişkilerin geliştirilemeyeceği ve hatta bunların birer gelenek halinde kurumlaştırılamayacağı anlamına gelmez. Sosyalist toplumun çekirdeklerini, öncüllerini bugünden sınıf mücadelesi pratiğinde yaratmak, geliştirmek zorunludur. Devrimci bir alternatif hayatın her alanında bugünden filizlendirilmeli ve sosyalist toplumun maddi-manevi öncülleri bugünden oluşturulmalıdır. Burjuva toplumun çatlakları arasında sosyalist alternatifler somut birer olgu haline gelebilmelidir.

Bu amaçla hayatın her alanında bunun mücadelesi verilmeli, mevcut düzen ilişkilerinin sosyalizm doğrultusundaki dönüşümü zorlanabilmelidir. Bu anlamda, burjuva toplumunda gerçekleşme imkanı olan görevleri, iktidar sorununun çözümünden sonraya erteleyen anlayışlar benimsenemez. Ve siyasal iktidar sorunu çözümlenmeden, burjuva toplumunda sosyalizme özgü hiç bir ilişkinin, hiç bir alternatifin oluşmayacağı şeklindeki sakat görüşler savunulamaz. Bizim söylediğimiz şudur:

Her süreç merkezi bir soruna sahiptir. Süreçten başarıyla çıkış ancak merkezi sorunun çözümüne bağlıdır. Kapitalizmden sosyalizme geçiş sürecinde merkezi sorun siyasi iktidar sorunudur. Bu merkezi sorun çözümlenmeden süreçte yeralan diğer sorunlar çözümlenemez.

Dönüşümcü liberallerle yaptığımız tartışma süreçteki merkezi sorunun tesbiti noktasında ortaya çıkan farklı anlayışlar üzerinedir.

(Devamı Gelecek Sayıda)

Suudi Arabistan'da Yabancı İşçilerin Durumu

Suudi Arabistan'da inşaatta çalışan bir grup yabancı işçi

Bizler, Suudi Arabistan'da çalışan bir grup Devrimci Yol'cuyuz. Bu yazıda, Suudi Arabistan'da biz yabancı işçilerin karşı karşıya kaldıkları sorunları dile getirmeye çalışacağız.

Bilindiği gibi Suudi Arabistan islam idealizmini dünyaya yayan ülkelerin başında gelmektedir. Gericiliğin en koyu ve bağnazca uygulayıcısı bu krallık sisteminde biz yabancı işçiler, özellikle ilerici, demokrat ve devrimci insanlar bu gerici ideolojinin etkisi ve baskısı altında yaşamaktadırlar. Burada çalışan tüm yabancı işçilere değişik kimlik -müslüman veya müslüman olmadıklarına dair kimlikler- veriyorlar. Namaz saatlerinde insanlar sokaklardan polis tarafından zorla camilere götürülmektedirler. Cami avlularında her cuma günleri onlarca insanın boynu kılıçla kesiliyor. Suç işleyen kadınları ise, ya cami avlusunda kurşuna dizerek ya da kuma gömüp taşlıyarak öldürüyorlar. Müslüman kimliği olan yabancıların namaz kılmadığı tesbit edilirse, polis tarafından tutuklanıp cezaevine atılıyor ve her cuma günü cami avlusunda sopa ile dövülerek cezalandırılıyorlar. Ramazan ayında orucu yiyen belirlenirse, bir ay cezaevinde yatırılıp 30 gün zorla oruç tutturulur.

Diğer emperyalist-kapitalist ülkelerde yabancı işçilere sağlanan sosyal haklar(!) Suudi Arabistan'daki yabancı işçilere hiç bir şekilde sağlanmamaktadır. Aynı zamanda kendi işçilerine sağlanan sosyal yardımlardan yabancı işçiler yine yararlanamamaktadırlar.

Biz yabancı işçilere haftada sadece yarım gün -Cuma günleri- cuma namazını kılabilmek için izin veriyorlar. Bu yarım günü de eğer namaz kılmıyorsan odanda geçirmek zorundasın. Aksi taktirde ya cezaevine konulursun- ya da cami avlusunda değnekle dövülürsün. Tüm bu baskılar yetmiyormuş gibi, MHP'li faşistler, devrimcileri, demokratları polise muhbirliyorlar, bunun üzerine devrimcilerin, demokratların odaları basılıyor ve namaz kılmadıkları gerekçesiyle odalarından alınıp cezaevine götürülüyor.

Suudi Arabistan'da çalışan yabancı işçilerin büyük bir çoğunluğunu Pakistan'lı, Hindistan'lı, Bangladeş'li ve Yemen'li işçiler oluşturmaktadır. Bunları Taylant'lı, Filipin'li, Türkiyeli ve Sri Lanka'lı işçiler izlemektedir. Diğer ülkelerden gelen yabancı işçilerle anlaşabilmek oldukça zor. Birincisi, dil sorunu. İkincisi, ne Suudi Arabistan'daki uygulamalara karşı ne de kendileri ile ilgili alınan karar ve uygulamalara karşı en küçük bir kıpırdama göstermiyorlar.Örneğin Taylant'lı işçilerin lümpenlik, içki, kumar ve seksten başka düşündükleri bir şey yok. Sri Lankalı işçilerle şu veya bu şekilde anlaşabiliyoruz.

Asgari ücret sürekli düşürülmektedir. Vasıfsız işçi diye adlandırdıkları gençleri her türlü zor ve kirli iş yerlerinde çalıştırmaktadırlar ve ayda 500 Suudi Arabistan Riyal'i (SR) ödeniyor. Vasıflı işçilere ise ayda 900 SR'i ödeniyor. Ödenen bu paradan ayrıca bir de yemek parası kesiliyor.

Suudi Arabistan'daki yabancı işçilere ayrıca bir tefecinin kefil olma zorunluluğu var. Kefili olmayan bir yabancı işçi ne oturma izni alabiliyor ne de çalışma müsadesi. Tefeciler, yabancı işçilere kefil olmalarından dolayı, her tefeci kefil olduğu bir işçinin yıllık kazancının %50'sini cebine indiriyor. Suudi Arabistan'da çalışanların üçte ikisini yabancılar oluşturuyor. Türkiye'ye Arap turist akınının başında tefeciler -yabancı işçilerden sağladıkları kârdan- gelmektedir.

Çoğu zaman işçilerin bir yıllık alacakları bile ödenmiyor. Ancak böylesi koşullarda diğer yabancı işçilerle beraber kısmi karşı çıkışlar oluyor. Bu da işi yavaşlatmak ya da iş saatlerinde işi bırakıp dışarıya gitmek gibi eylemler oluyor. Bir yıl para almayıp da bu tür eylemlere başvuran yabancı işçiler en katı yasaklarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Ayrıca son zamanlarda Türk şirketleri bile yabancı işçilerin 6 aydan bir yıla kadar uzun bir süre aylıklarını ödememektedir.

Dernek açmak gibi sosyal faaliyetlilikler kesinlikle yasak. Arkadaşlarla çok seyrek olmak kaydıyla bir araya gelip zaman zaman tartışıyoruz ve şehitlerimizi anma günlerinde bir araya geliyoruz.

Suudi Arabistan
Devrimci İşçi Taraftarları

ELEŞTİREL BİR ...

Bütün bu ve benzeri hatalı bakışların ötesinde, demokrasi sorunu, esas olarak bir sınıfın egemenliği altında toplumun yönetilmesi sorunu olarak kavranmalıdır.

Buradan bakıldığında, devrimin amacını ve hedefini, burjuvazinin demokratik yönetim şeklini elde etmekle sınırlayan bakış açılarının toplumun burjuva sınıfının egemenliği altında yaşamasını önerdiği sonucu çıkarki, devrimin böyle bir amacı, devrimcilerin de ulaşmak istedikleri böyle bir hedefleri yoktur, olmamıştır.

Bastarafı Sayfa 22'de

Son olarak bir noktayı belirtmek gerekmektedir. Kendisini bir düzeltmeyle sınırlamış bir yazıda kapsamlı bir konu olan Demokrasi Sorunu'nun yeterince tartışılamayacagı açıktır. Ne var ki, bu durum, daha önce dergimizde yayınlanmış bir yazıdaki yanlışlıkların düzeltilmemesine bir gerekçe olamaz. Devrimci İşçi, diğer sol akımları olduğu kadar gerektiğinde kendisini de eleştirmesini bilen ve bunu hakkıyla yerine getiren bir geleneğe sahip olmak gerektiğine de inanmaktadır. Devrimciler, açık eleştiri yöntemini sadece dışardakilere değil, kendi içinde de uygulamayı devrimci-demokratik gelenekleri yaşatmanın bir gereği saymalıdırlar.

Bastarafı Sayfa 16'da

ARA SEÇİMLER VE ...

da kitlelerde görülen hareketlenme ve politikleşme, düzen içi barikatları aşabilecek bir radikallik potansiyeli taşımaktadır. Egemen güçlerde başlayan korku, mevcut partilerin muhalefette olanlarına güvensizlik duyulmasından ileri gelmemektedir. Kısmen böyle bir güvensizlik duyulmakla birlikte, korkunun asıl kaynağı kitlelerin yeniden politikayla ilgilenmeye başlamış olması, politika yapmanın sadece eski burjuva siyasetçileri için değil, ilerici-devrimci güçler ve emekçiler için de meşru hale gelmiş olmasıdır. Oligarşiyi ve ittifak dışı kalmış kesimleri asıl korkutan şey, kitlelerin taleplerinin devrimci-demokratik seçeneklerde ifade bulması; kitlelerin ekonomik-demokratik v.d. talepleriyle devrimci seçeneklerin buluşup kaynaşması "tehlikesi"-dir. Egemen güçler bilmektedirler ki, mevcut sistemin ve siyasi iktidarın gerçek alternatifi olan devrimci-demokratik seçeneğin ortaya çıkması halinde düzen-içi alternatifler giderek çekiciliklerini yitirecektir.

**Halk güçleri açısından, ilerici-devrimci güçler açısından mevcut tablo karşısında ilk elde çözülmesi gereken sorun, bu tablonun nasıl ve ne yönde değiştirilebileceği konusunda belli bir açıklığın sağlanmasıdır. Süreç içinde bunalımın işçi sınıfının ve diğer emekçi kesimlerle yoksul Kürt köylülerinin lehine olacak şekilde çözüm şartlarının yaratılması yönünde gerekli ve uygun politikaları oluşturup, bunların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Emekçi ve yoksul halklarımıza konulmuş eski ve yeni tüm yasakların fiilen nasıl delineceği sorusu şimdi cevap verilmesi gereken güncel bir soru haline gelmiştir. 28 Eylül seçimleri, bir yönüyle de bu soruyu çarpıcı bir şekilde ortaya atmıştır...*

ŞEHİTLERİMİZİ KALBİMİZDE YAŞATACAĞIZ

DEVRİMCİ İŞÇİ

GÖKSEL ÇAVUŞLU
24 Eylül 1980'de Ordu'da çıkan bir çatışmada öldürüldü.

ERGİL DİNÇ
24 Eylül 1980'de Ordu'da çıkan bir çatışmada şehit oldu.

FERİDUN AYDINLI
1958'de Aybastı'da doğdu. 25 Eylül 1980'de Aybastı'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

AYDIN YALÇINKAYA
1960'da Aybastı'da doğdu 26 Eylül 1980 günü Aybastı'daki çatışmada öldürüldü.

VEDAT ÖZDEMİR
1956'da Aybastı'da doğdu. 26 Eylül 1980 günü Aybastı'daki çatışmada şehit düştü.

METİN SERTBULUT
1949 Yılında Salihli'de doğdu. 25 Eylül 1981 günü İzmir Emniyet Müdürlüğünde işkenceyle öldürüldü.

İHSAN ÜNAL
6 Ekim 1980'de Ünye'de çıkan çatışmada öldürüldü.

GÜLDEN ERDEM
11 Ekim 1980'de Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkenceyle öldürüldü.

ZEYNEL ABİDİN CEYLAN
1959'da Hozat'ta doğdu. 12 Ekim 1980'de Ankara'da işkencede öldürüldü.

ŞENER YAZAR
1963'de Şavşat'da doğdu. 31 Ekim 1981'de Şavşat'da çıkan çatışmada şehit düştü.

VAHAP ATILGAN
11 Ekim 1982'de Diyarbakır'daki bir çatışmada şehit düştü.

ZAFER MÜCTEBAOĞLU
1954'de Kastamonu'da doğdu. 15 Ekim 1982'de yakalandığı hastalığa müdahele edilmediği için Cezaevinde hayatını yitirmiştir.

İLHAN DURMUŞ
1956'da Fatsa'da doğdu. 13 Ekim 1983'de Fatsa'daki çatışmada şehit düştü.

EKREM ASLAN
13 Ekim 1983'de Fatsa'daki çatışmada şehit düştü.

İLYAS HAS
7 Ekim 1984'de Buca Cezaevinde idam edildi.

HIDIR ASLAN
1958'de Hozat'da doğdu. 24 Ekim 1984'de Burdur Cezaevinde idam edildi.

TEVFİK KARATAŞ
1933'de Fatsa'da doğdu. 23 Kasım 1980'de Fatsa'da çıkan bir çatışmada şehit düştü.

ADİL YILMAZ
1952'de Ankara'da doğdu. 26 Kasım 1980'de Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkencede öldürüldü.

MUNZUR GEÇGEL
27 Kasım 1980'de İzmir Emniyet Müdürlüğünde işkence ile öldürüldü.

KENAN GÜRSEY
1956'da Diyarbakır'da doğdu. 2 Aralık 1980'de Diyarbakır'da işkence ile öldürüldü.

FAHRİ DEDE
2 Aralık 1980'de Ardanuç'ta çatışmada öldürüldü.

BEHÇET DİNLERER
1954'de İstanbul'da doğdu. 16 Kasım 1980'de Ankara Emniyet Müdürlüğünde işkenceyle öldürüldü.

TURGAY ERBAY
1957 Yılında Çankırı'da doğdu. 22 Ekim 1982'de İstanbul'da çatışmada öldürüldü.

HIDIR ASLAN

BAYRAM LAFÇI
1959'da Amasya'da doğdu. 3 Aralık 1980'de Havza'da çıkan bir çatışmada çehit düştü.

ADEM ÖZER
İskilip'te doğdu. 3 Aralık 1980'de Havza'daki çatışmada öldürüldü.

TURHAN KÖSE
9 Aralık 1980'de Havza'daki çatışmada öldürüldü.

AHMET GÜRLER
15 Aralık 1980'de Kumru'daki çatışmada şehit düştü.

AYHAN ESKİCİ
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

SEBAHATTİN DEMİR
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

AHMET SAKİN
15 Aralık 1980'de Kumru'da çatışmada şehit düştü.

ERKAN UZUNEMİNOĞLU
1956'da Borçka'da doğdu. 26 Aralık 1980'de Şavşat'ta çatışmada şehit düştü.

MUSTAFA ŞAHİN
1945'de Karakoçan'da doğdu. 31 Aralık 1980'de Şavşat'ta çatışmada şehit düştü.

DEVRİMCİ YOL TUTUKLULARI HÜCREDEN ÇIKARTILMALIDIR

Ankara Devrimci Yol Davası'ndan yargılanan tutuklulardan 19'u hâlâ hücrede tutulmaktadır. Bunlar arasında Merkez Komite ve Genel Komite üyeliklerinden yargılananlar da vardır. Tutuklandıkları 80 ve 81 yıllarından bu yana hâlâ hücrede tutulan arkadaşlarımızın sağlık durumları giderek kötüleşmektedir. Tutuklularla yakınlarının ve avukatlarının bugüne kadar yaptıkları tüm başvurulara rağmen cezaevi yönetimi arkadaşlarımızın hücreden çıkarılması yönünde hiç bir adım atmamaktadır.

Mamak Askeri Cezaevi yönetimi, arkadaşlarımızın bir kısmını 6 yıldan beri tek ya da iki kişilik odalarda tutmaktadır. Yönetim tarafından tecrit adı verilen bu uygulamanın yasalarda ve yönetmeliklerde yeri olmamasına rağmen hâlâ devam ettirilmesi ilginçtir. Hücre tabir edilen cezanın ancak mahkeme tarafından verilebileceği ve bunun süresinin de 15 günü geçemiyeceği yasalarda belirtilmiş olması gözönünde bulundurulursa bu uygulamanın keyfi bir işlem olduğu kolayca anlaşılır.

Devrimci Yol Davası tutuklularından bir bölümü, ancak 1 ya da 2 kişinin kalabileceği büyüklükte oldalarda tutulmaktadırlar. Tutuklular tuvalet dahil bütün ihtiyaçlarını bu odalarda karşılamaktadırlar. Hücreler sağlık yönünde son derece elverişsizdir. Hücre ya da tecrit olarak adlandırılan bu uygulamanın diğer bir özelliği de şudur: Arkadaşlarımız ya tek başlarına burada tutulmakta ya da çoğunlukla olduğu gibi faşistlerle birlikte tutulmaktadırlar. Arkadaşlarımızın çoğu azılı katil faşistlerle 6 yıldır aynı odada yaşamaya mahkum edilmiştir. Hücrede tutulan 19 kişi havalandırmaya hiç cıkarılmamakta. Arkadaşlarımız ancak mahkeme ve görüş günleri insan yüzü görüp konuşma imkânı bulabilmektedir.

Mamak Askeri Cezaevi'nde faşistlerle yanyana yaşama zorunluluğu sadece hücrelerde değil, koğuşlarda da uygulanmaktadır. Cezaevi Yönetimi her koğuşa bir kaç azılı faşist yerleştirerek, hem koğuşlarda hem de hücrelerde sürekli gergin bir ortam yaratmaktadır. Hücredeki arkadaşlarımız faşistlerin saldırısına uğramakta, sonra da kendilerini savunup saldırganı etkisizleştirdiği için askerler ve subaylar tarafından baskıya ve dayağa maruz kalmaktadırlar.

Mamak Cezaevi'ndeki devrimci tutukluları sindirme uygulamaları bunlarla bitmemektedir. Son zamanlarda yürürlüğe konulan yeni bir politika şudur: Dışardan gelen mektuplar, kitap ve dergiler bazı itirafçı hainlere incelettirilmekte, içerden yazılan mektuplar da aynı kişilere kontrol ettirilmektedir.

Mamak'taki tutuklular arasında ölümle sonuçlanacak hastalıkları olanlar başta olmak üzere tutukluların hiç birisi doktora çıkarılmamaktadır. Tutukluların sağlık sorunları ile doğru dürüst ilgilenilmemektedir. Hatırlanacağı üzere Devrimci Yol Davası tutuklularından Zafer Müctebaoğlu, tedavisi yapılmadığı için bir kaç yıl önce Mamak'ta vefaat etmişti. Yeterli şekilde beslenmelerine izin verilmeyen tutukluların bir çoğunun ciddi rahatsızlıkları vardır ve bunların durumlarının giderek kötüleşmemesi için herhangi bir neden yoktur. Bütün çabalara rağmen Cezaevi Yönetimi, cezaevindeki yaşam koşullarını düzeltmek, hücre uygulamasına son vermek yoluna gitmemektedir.

Bu durum karşısında tutuklu yakınları geçtiğimiz ay çeşitli kuruluşlara yeniden dilekçeyle başvurarak Mamak Cezaevi'ndeki yaşam koşullarının düzeltilmesini, tutuklulara insanca muamele edilmesini, 6 yıldır hücrede tutulan tutukluların koğuşlara aktarılmasını, faşist katillerle aynı odada yaşama zorunluluğunun kaldırılmasını talep etmişlerdir.